BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE ROMA
41
1 C
26

REGVLAE SOCIETATIS IESV.

ROMAE
In Collegio eiuſdem Societatis.
M D LXXXII.
Cum facultate Superiorum.

SVMMARIVM EARVM CONSTITVTIONVM,

quæ ad ſpiritualem noſtrorum inſtitutionem pertinent, & ab omnibus obſeruandæ ſunt.

1 *QVAMVIS ſumma ſapientia, et bonitas Dei Creatoris noſtri, ac domini ſit, quæ conſeruatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem Ieſu, vt eam dignata eſt inchoare: ex parte verò noſtra interna charitatis, & amoris illius lex, quam Sanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet, potius quam vllæ externæ Conſtitutiones ad id adiutura ſit; Quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti domini noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorum exempla, et ratio ipſa nos ita docet in domino; neceſſariũ eſſe arbitramur Conſtitutiones conſcribi, quæ iuuẽt ad melius in via incœpta diuini obſequii procedendum, iuxta inſtituti noſtri rationem.*

Conſtitutionũ neceſſitas. In proœ. Conſ. §. 1.

2 *Finis huius Societatis eſt, non ſolum ſaluti & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; ſed cum eadem impenſe in ſalutem, & perfectionem proximorum incumbere.*

Finis & ratio viuẽdi Societatis. In Ex. c. 1. §. 2.

Par. 3.c.2. lit. G. & Par. 6. c. 3.§.5.

3 *Noſtræ vocationis eſt diuerſa loca peragrare, & vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxilium ſperatur.*

In Ex c.1. §.6.

4 *Ratio viuendi in exterioribus iuſtas ob cauſas, maius Dei obſequium ſemper intuendo, communis eſt; nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione ſubeundas habet; ſed illas aſſumere quiuis poterit, quæ ſibi videbũtur cum approbatione Superioris ad maiorem ſui ſpiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.*

Sacramentorũ vſus & examẽ conſcientiæ.

In Ex. c. 4.§. 41.

* Par. 6. c. 1. §. 2.

5 *Ipſo initio ſui in Societatem ingreſſus, debet quiſque generalem totius vitæ confeſſionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore aſſignatum facere, & poſt eam ſacratiſſimum Chriſti domini noſtri corpus ſumere; & ſic ſexto quoque menſe eodem modo generaliter ab vltima inchoando confitebitur.* Et omnes tam Profeſſi, quã formati Coadiutores ſemel ſingulis annis parati eſſe debebunt ad confeſſionem generalem, quæ ab vltima generali inchoetur, ei quem Superior ſibi ſubſtituerit, faciendam.*

Par. 3.c.1. §. 11.

* In Ex.c. 4.§. 25.

* Par.3. c. 1.§. 11.

6 *Vtantur quotidie omnes conſcientiæ ſuæ examinatione conſueta:* Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur oportet, & ſanctiſſimum ſacramentum Eucharistiæ ſumant octauo quoque die: * & vnus omnium ſit Confeſſarius à Superiore conſtitutus: quod ſi fieri non poterit, quiſque certe ſuum ſtabilem habeat Confeſſarium, cui ipſius conſcientia prorſus aperta ſit.*

Par. 3.c.1. lit. Q. & par.6. c.3 § 2.

7 *Qui autem alii, quam ſuo confeſſario deſignato con-*

io confiteretur,debet poſtmodum(quantum recordari poterit) eidem ſuo Confeſſario totam ſuam conſcientiam aperire, vt nihil ignorando quod ad eam pertineat, melius in domino poßit eundem iuuare.

8 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediuntur, conſilium illud Chriſti ſequendo, Qui dimiſerit patrem, & cæt. exiſtimet ſibi patrem, matrem, fratres, & ſorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; immo ſibi dictum exiſtimet verbum illud: Qui non odit patrem, & matrem, inſuper & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et ita curandum ei eſt, vt omnem carnis affectũ erga ſanguine iunctos exuat, ac illum in ſpiritualem conuertat, eosque diligat eo ſolum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mũdo, ac proprio amori mortuus, Chriſto domino noſtro ſoli viuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet. Exuendus inordinatus ſeculi affectus. In Ex. c. 4. §. 7.

9 Ad maiorem in ſpiritu profectum, & præcipue ad maiorem ſubmiſsionem, & humilitatem propriam, contentus eſſe quisque debet, vt omnes errores, & defectus ipſius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, et obſeruatæ fuerint, Superioribus per quẽuis, qui extra confeſsionem eas acceperit, manifeſtentur. Vera ſui abnegatio In Ex. c. 4. §. 8.

10 Boni etiam omnes conſulant ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare, ac manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati debito cum amore, & charitate ad maiorem ſpiritus profectum: præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præſcriptum, aut interrogatum ad maiorem Dei gloriã. In Ex. c. 4. § . 8.

 11 Dili-

In Ex. c. 4. §. 44. 11 *Diligenter animaduertant oportet (magnifaciendo ſummique momenti id eſſe ducendo in conſpectu Creatoris, ac domini noſtri) quãtopere iuuet, ac conferat ad vitæ ſpiritualis profectum omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur, & admittere, & concupiſcere totis viribus quidquid Chriſtus dominus noſter amauit, & amplexus eſt. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi ſunt, ſequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia, honores ſcilicet, famam, magni nominis exiſtimationem in terra, ſicut mundus eos edocet: ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſerio Chriſtum dominum noſtrum ſequũtur, amant, & ardenter exoptant, quæ iis omnino contraria ſunt; indui nimirum eadem veſte, ac inſignibus domini ſui pro ipſius amore, ac reuerentia; adeo vt ſi ſine offenſione vlla diuinæ maieſtatis, & abſque proximi peccato foret, vellent contumelias, falſa teſtimonia, & iniurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nulla tamen ad id per eos data occaſione) eo quod exoptant aſſimilari, ac imitari aliquo modo creatorem, ac dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, eiusque veſtibus, & inſignibus indui: quandoquidem illa ipſe propter maiorem profectum noſtrum ſpiritualem induit, nobisque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aſpirante, eum imitari, & ſequi, cum vera ſit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus.*

In Ex. c. 4. § 45. 12 *Vt melius ad hunc perfectionis gradum in ſpirituali vita tam precioſum perueniatur, maius, ac*

impen-

impenſius ſtudium cuiusque ſit quærere in domino maiorem ſui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.

13 In exercendis officiis abiectis, & humilibus, promptius ea ſuſcipi conuenit, á quibus ſenſus magis abhorrebit: ſiquidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceat. In Ex. c. 4. §. 28.

14 Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrariis; vt cum quis animaduertitur ad ſuperbiam eſſe propenſus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipſum vtiles futuræ videantur: & ſic de aliis prauis animæ propenſionibus. Par. 3. c. 1. §. 13.

15 Omnes conſtanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia conſequi poſſimus in abſoluta omnium Conſtitutionũ obſeruatione, noſtrique inſtituti peculiari ratione adimplenda, prætermittamus. Perfectionis, ſolidarumq; virtutum ſtudium. Par. 6. c. 1. §. 1.

*16 Omnes, qui ſe Societati addixerũt in virtutum ſolidarum, ac perfectarum, & ſpiritualium rerum ſtudium incumbant: ac in huiuſmodi maius momentum, quam in doctrina, vel aliis donis naturalibus, & humanis conſtitutum eſſe ducant: Illa enim interiora ſunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propoſitum oportet. *Par. 10. §. 2.

17 Omnes rectam habere intentionem ſtudeant non ſolum circa vitæ ſuæ ſtatum, verum etiam circa res omnes particulares; id ſemper in eis ſincere ſpectantes, vt ſeruiant, & placeant diuinæ bonitati propter ſeipſam, & propter charitatem, & eximia be- Par. 3. c. 1. §. 26.

neficia quibus præuenit nos, potius quam ob timorē pœnarum, vel ſpem præmiorum (quamuis hinc etiā iuuari debeant) & in omnibus quærant Deum, exuē tes ſe, quantum fieri poteſt, amore omnium creaturarum, vt affectum vniuerſum in ipſarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, iuxta ſanctiſsimam, ac diuinam ipſius voluntatem.

Par.3.c.1. §.21. 18 In concionibus domeſticis de iis crebro tractent, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent; ad ea ſe inuicem exhortando; & præcipue ad vnionem, & charitatem fraternam.

Par.3.c.1.§.22. 19 Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & charitas. Et in vniuerſum loquendo, quanto aliquis ſe arctius Deo aſtrinxerit, & liberaliorem erga ſummam maieſtatem ſe præſtiterit, tanto eum in ſe liberaliorem etiam experietur, & ipſe in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona ſpiritualia vberiora recipienda.

Par.5.c.4. § 5. & in Ex.c.6.§.5.&6. 20 Poſtquā aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet: ſed in ſuo perfici, & obſequio Dei, & gloriæ ſeſe impendere.

Cura interioris hominis. Par.3.c.1. §.26. & Par.4.c.4 §.3.&4. 21 Omnes ſuum tempus rebus ſpiritualibus impē dant, & deuotioni quærendæ pro menſura gratiæ Dei ipſis communicatæ inſiſtant.

* Par. 3. c.1.§.10. * 22 Ab illuſionibus Dæmonis in ſuis ſpiritualibus exercitationibus caueant, & ſe contra omnes ten

tationes

tationes tueantur:ſimul rationes ſciant,quæ adhiberi poßint, vt eas ſuperent: & ad veras,ſolidaſque virtutes conſequendas inſiſtant: ſiue plures adſint viſitationes ſpirituales, ſiue pauciores:curent vero ſemper in via diuini ſeruitii progreſſum facere.

23 Paupertas,vt murus religionis firmus,diligenda,& in ſua puritate conſeruanda eſt, quantum diuina gratia aſpirante fieri poterit. Paupertas Par.6.c.2. §.1.

24 Diligant omnes paupertatem,vt matrem, & iuxta menſuram ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus eius effectus aliquos experiantur: * nullaque re tãquam propria vtantur: * paratique ſint ad mendicãdum oſtiatim,quando uel obedientia, uel neceßitas id exiget. Par.3-c.1. §. 25. * Ibidem §.7. * Par.6.c. 2.§.10.

25 Victus,ueſtitus,& lecti ratio erit ut pauperibus accommodata: & unuſquiſque ſibi perſuadeat, quod quæ uilisſima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuentur, propter ipſius maiorem abnegationem, & ſpiritualem profectum. In Ex. c. 4.§.26.

26 Intelligant omnes,quod mutuo dare, uel accipere,uel diſpenſare quidquam de ijs,quæ domi ſunt, minime poſſunt, niſi Superior conſcius conſenſum præſtiterit. Par.3.c.1. §.8.

27 Omnes,qui ſub obedientia ſunt Societatis,meminerint ſe gratis dare debere quæ gratis acceperũt,nec poſtulãdo,nec admittẽdo ſtipendiũ,uel eleemoſynas ullas, quibus Miſſæ, uel Confeßiones, uel Prædicationes,uel quoduis aliud officiũ ex ijs, quæ Societas iuxta noſtrũ inſtitutũ exercere poteſt,compẽſari uideatur:ut ſic maiori cum libertate poſsit,& Par 6.c.2. §.7. & in Ex2.c.1.§. 3.

proxi-

proximorũ ædificatione in diuino ſeruitio procedere.

Caſtitas. 28 *Quæ ad uotum caſtitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum conſtet, quam ſit perfecte obſeruanda, nempe enitendo angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis noſtræ munditia.*

Senſuumque cuſtodia. Par. 6. c. 1. §. 1.

*Par. 3. c. 1. §. 4. *29 *Omnes diligentiſsime curent portas ſenſuum ſuorum (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire, ac ſe in pace, & uera humilitate interna conſeruare, & eam in ſilentio, cũ id obſeruandum eſt, cum autem loquendum in circumſpectione, & ædificatione uerborum, & modeſtia uultus, ac maturitate inceſſus, motuumque omnium, ſine ullo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus procurando, atque optando potiores partes alijs deferre, omnes in animo ſuo tamquã ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem, ac reuerentiam, quam exigit cuiusque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſa exhibendo: atque ita fiat, ut ſe mutuo conſiderantes in deuotione creſcãt, Deumque dominum noſtrum laudent quem quisq; in alio, ut in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.*

Par. 3. c. 1. §. 5. 30 *In refectione corporis curandum eſt, ut temperantia, modeſtia, & decentia interius, & exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum; quas omnes agere debẽt cum ea, qua par. eſt, deuotione, & reuerentia. Et dũ corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur.*

Obedientia. 3. c. 1. §. 23. 31 *Expedit in primis ad profectum, & ualde neceſſarium eſt, ut omnes perfectæ obedientiæ ſe dedant;*

dant; Superiorem (quicunque ille ſit) loco Chriſti domini noſtri agnoſcentes, & interna reuerentia, & amore eum proſequentes: nec ſolum in executione externa eorum, quæ iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & ſecundum ſenſualitatem repugnantia iubeat, uerum etiam conentur interius reſignationem, & ueram abnegationem propriæ uoluntatis, & iudicij habere, uoluntatem, ac iudicium ſuum cum eo, quod Superior uult, & ſentit, in omnibus rebus (ubi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſita ſibi uoluntate, ac iudicio Superioris pro regula ſuæ uoluntatis, & iudicij: quo exactius conformentur primæ, ac ſummæ regulæ omnis bonæ uoluntatis, & iudicij, quæ eſt æterna bonitas, & ſapientia.

32 Liberã ſui ipſorum, rerumque ſuarum diſpoſitionem omnes cum uera obedientia Superiori relinquant, nihil ei clauſum, ne conſcientiam quidẽ propriam tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec ulla ratione iudiciũ proprium ipſius iudicio contrarium demonſtrando: ut per unionem eiuſdem ſententiæ, & uoluntatis, atque per debitam ſubmiſsionem melius in diuino obſequio conſeruentur, & progrediantur. Par.4.c.10 §.5.

33 Omnes obedientiam plurimum obſeruare, & in ea excellere ſtudeant: nec ſolum in rebus obligatorijs, ſed etiam in alijs: licet nihil aliud, quam ſignum uoluntatis Superioris ſine ullo expreſſo præcepto uideretur. Verſari autem debet ob oculos Deus creator, Par.6.c.1. §.1.

tor,ac dominus noſter,propter quem homini obediẽtia præſtatur: & ut in ſpiritu amoris,et non cũ perturbatione timoris procedatur,curandum eſt.

Par.6.c.1. §.1. 34 *Ad Superioris uocem perinde, ac ſi à Chriſto domino egrederetur, quam promptiſsimi ſimus, re quauis,atque adeo littera a nobis inchoata,nec dum perfecta relicta.*

Par.6.c.1. §.1. 35 *Ad eum ſcopum uires omnes, ac intentionem in domino conuertamus, ut ſancta obedientia tum in executione,tum in uoluntate,tum in intellectu,ſit in nobis ſemper omni ex parte perfecta: cũ magna celeritate,ſpirituali gaudio,et perſeuerantia quidquid nobis iniunctum fuerit, obeundo:omnia iuſta eſſe nobis perſuadendo:omnem ſententiam,ac iudicium noſtrum contrariũ cæca quadam obedientia abnegãdo.*

Par.6.c.1. §.1. 36 *Quiſque ſibi perſuadeat,quod qui ſub obediẽtia uiuunt, ſe ferri, ac regi a diuina prouidentia per Superiores ſuos,ſinere debent perinde,ac ſi cadauer eſſent,quod quoquo uerſus ferri, & quacunque ratione tractari ſe ſinit:uel ſimiliter,atque ſenis baculus,qui, ubicunque, & quacunque in re uelit eo uti, qui eum manu tenet,ei inſeruit.*

In Ex.c.4 §.33. 37 *Adimplere quiſque debet quaſuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam ſuam,*
* Par.3.c. 1.§.15. *uel quiduis aliud fuerint iniunctæ.*Pœnitentias uero huiuſmodi prompta uoluntate admittere deberet cum uero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur.*

In Ex.c.4 §.29. 38 *Cum aliquis ad miniſteria culinæ obeunda in-*

greditur,

greditur, uel ad eum iuuandum, qui coquus eſt, eidē obedire cum magna humilitate, in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus debet.* Atque ualde neceſſarium eſt, ut omnes non ſolum Superiori Societatis, uel Domus, ſed etiam ſubordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit, cui obediunt, ſed potius quis ille, propter quem, et cui in omnibus obediunt, qui eſt Chriſtus dominus. * Par.3.c. c.1.§.24.

39 Si aliquis ex ijs, qui domi ſunt, cuiquam ſcriberet, non niſi obtenta facultate, & litteris ei oſtenſis, quem Superior deſtinauerit, id faciet. Si ad eundem literæ mitterentur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit conſtitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem ſunt deſtinatæ, prout in domino expedire ad maius ipſius bonum, & Dei gloriam exiſtimabit. Part.3.c.1. lit.B.& in Ex.c. 4. §. 6.

40 Quicunque hanc Societatem in domino ſequi uolet, & in eadem ad maiorē Dei gloriam manere ſub ſigillo confeſſionis, uel ſecreti, uel quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, debet conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla, qua dominum uniuerſorum offenderit, celata; & totius anteactæ uitæ rationem integram, uel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis, uel cui ex Præpoſitis, uel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire uideretur, reddat: & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui, ab ultima, quam reddiderit, incipiēdo quiſ- Reddenda ſui ratio. In ex c.4. §.36.

* Ibidem §. 40. & Par.6.c.1. §.2. que reddet. * Sic etiam uidetur, quod Coadiutores formati, & Profeſsi ſingulis annis, uel crebrius, ſi Superiori uidebitur, ſuæ conſcientiæ rationem dicto modo ei reddant.

Par.3.c.1. §.12. 41 Nullam debent celare tentationem, quã Præfecto rerum ſpiritualium, uel Confeſſario, uel Superiori non aperiant: immo uero totam animam ſuam illis integre manifeſtam eſſe pergratum habeant: nec ſolum defectus aperiant, ſed etiam pœnitentias, uel mortificationes, & deuotiones, ac uirtutes omnes, uoluntate pura optantes ab illis dirigi, ſicubi à rectitudine deflecterent, nolentes ſuo proprio ſenſu duci, niſi conueniat cum iudicio illorum, quos Chriſti domini noſtri loco habent.

Vnio & conformitas mutua Par. 3. c.1. §.18. 42 Idem ſapiamus, idem, quoad eius fieri poſsit, dicamus omnes, iuxta Apoſtolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec uerbo in concionibus, uel lectionibus publicis, nec ſcriptis libris (qui quidem edi non poterunt in lucem ſine approbatione, atque conſenſu Præpoſiti Generalis.) Immo & iudiciorum de rebus agendis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica unionis uoluntatum, quantum fieri poteſt, euitari debet. Vnio uero, et conformitas mutua diligentiſsime curanda eſt, nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternæ charitatis uinculo, melius, & efficacius poſsint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorũ impẽdere.

Par. 10 §. 11. 43 In Societate nec ſit, nec ſentiatur animorum propenſio ad partem alterutram factionis, quæ eſſet fortaſsis inter Principes, uel Dominos Chriſtianos:

ſed

ſed ſit potius quidam uniuerſalis amor, qui partes omnes (licet ſibi inuicem contrariæ ſint) in Domino noſtro ampleçtatur.

44 Omnes quamdiu corpore bene ualent, in ſpiritualibus, uel exterioribus rebus habeāt, in quo occupentur; ne otium malorum omnium origo, quo ad eius fieri poßit, domi noſtræ locum habeat.

Otium & ſecularia negotia vitanda. Par. 3. c. 1. §. 6.

*45 Vt plenius poßit Societas rebus Spiritualibus iuxta ſuum inſtitutū uacare, quoad eius fieri poterit, á negotijs ſecularibus abſtineat; (qualia ſunt teſtamentariorum, uel executorum, uel procuratorū rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea ullis precibus adducti obeunda ſuſcipiant, uel in illis ſe occupari ſinant.

*Par. 6. c. 3. §. 7.

46 Vt nimia ſolicitudo in ijs, quæ ad corpus pertinent, reprehenſibilis eſt: ita cura moderata tuendæ ad diuinum obſequium ualetudinis, ac uirium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda eſt: & ea de cauſa cum animaduerterint aliquid ſibi nocere, uel aliquid aliud neceſſarium eſſe circa uictum, ueſtitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & ſic de alijs rebus, admoneant omnes ea de re Superiorem, uel quem ad id Superior conſtituerit, duo interim obſeruantes: Primum, ut antequam ad eum quid referant, ſe ad orandum recipiant, & poſt orationem ſi ſenſerint rem deferendam ad Superiorem, id faciant: Alterum, ut cum uerbo, aut ſcripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem expoſuerint, ei totam curam rei expoſitæ relinquant: & quidquid ille ſtatuerit, optimum ducant: nec contendere, aut

Ratio habenda valetudinis. Par. 3. c. 2. §. 1.

urgere

vrgere per ſe, uel alium (ſiue concedatur quod petitur, ſiue non) pergant, quādoquidem ſibi perſuadere debēt, id magis expedire ad diuinum obſequium, ac ſuum maius bonum, quod Superiori, re intellecta, in domino uiſum fuerit.

Par. 3. c. 2. §. 4. 47 *Vt non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, ut ſpiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ utrūque iuuet, omnibus communiter conuenit, etiam illis, qui mentalibus exercitijs debēt inſiſtere: quæ quidem externis interrumpi deberent, & non continuari, nec ſine menſura diſcretionis aſſumi.*

Par. 3. c. 2. §. 5. 48 *Corporis caſtigatio immoderata eſſe non debet, nec indiſcreta in uigilijs, & abſtinentijs, & alijs pœnitentijs externis, ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire ſolent. Ideo ſuo Confeſſario detegi ab unoquoque conuenit, quidquid in hac parte faciat.*

In Ex. c. 4 §. 32. 49 *Aegritudinis tempore non ſolum obſeruare unuſquiſque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, ut ipſius animam regāt: ſed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & Infirmarios, ut corpus eius regant.*

In Ex. c. 4. §. 32. 50 *Qui ægrotat, humilitatem, et patientiam ſuam præſeferendo, non minorem ædificationem, dū morbo laborat, ijs, qui ipſum inuiſent, & cum eo uerſabuntur & agent, quam dum ualebat corpore, ad maiorem Dei gloriam præſtare curet, * uerbis pijs, & ad ædificationem facientibus utendo, quæ oſtendant ægritudinē acceptari, ut donum de manu Creatoris,*

*Par. 3. c. 1. §. 17.

toris,

toris, ac domini noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quam ſanitas.

51 Aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant: vt hæc cura indiciũ ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via Dei quiſque habet. Conſtitutiones, ac regulæ obſeruandæ. Par. 3. c. 1. §. 28. Par. 10. §. 13.

52 Omnes demum obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam eaſdem ſcire ſaltem, quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. quare legere, vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit.

REGVLAE COMMVNES.

Quę quiſque erga ſe ſeruare debeat.

Par.4.c.4. §. 3. & 4.

1 SInguli præfinitum ſibi tempus ſuæ conſciẽtiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectioniq; impendant cum omni diligentia in Domino.

Par.4.c.4. § 3. & 4.

2 Omnes quotidie ſacro decẽter interſint: & concionem, lectionemve ſacram, cum in templo noſtro habebitur, audiant.

Par.3.c.1. §. 11. & Par.6.c 3. §. 2. & in Bul. 3. Pauli 111. * Par.4.c. 4. §. 5. & c.10.§.5.&

3 Singuli ſtatuto die, & aſsignato ſibi Confeſſario confiteantur, & non alteri ſine Superioris facultate.

* 4 Omnes (qui Profeſsi, aut formati Coadiutores non ſunt) bis in anno ſua vota renouabũt, præmiſſa confeſsione generali; quo tempore rationem ſuæ conſcientiæ reddent, & quoties etiam Superiori viſum fuerit, iuxta morem Societatis.

Par.5.c 4. §.6. & Ex. c.4. §.38. & 41.

5 In abſtinentia ſextæ feriæ Societatis conſuetudo ſeruetur.

6 Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, niſi Superiore approbante.

In Ex.c.4. §.4.

7 Nemo pecuniam apud ſe habeat: apud alium vero, nec pecuniam, nec quicquam aliud.

* Par.4.c. 6.lit.G.

8 Libros nemo habeat ſine facultate:* in ijs vero quibus vti licet, nec ſcribat quicquam, nec notam vllam imprimat.

9 Nemo rem vllam ex domo, vel ex alterius cubiculo ſibi vſurpet, aut ab externo, quouis modo ſibi, aut alij accipiat, ſine Superioris licentia.

10 Ad maiorẽ vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiuſq; auxilium eorum, apud quos habitant,

tant, ſinguli addiſcant eius regionis linguam, in qua reſident, niſi forte ipſorum natiua illic eſſet vtilior: ſalua tamē Latini ſermonis lege in ijs, qui litteris dant operam.* * Par. 4. c. 6. §. 13.

11 *Nullus ita cubiculum ſuum claudat, quin aperiri extrinſecus poſſit; aut arcam, ſeu quicquā aliud habeat obſeratum abſque Superioris facultate.*

12 *Aperta feneſtra nemo noctu dormiat,* nec ſine induſio, aut non coopertus.* * Par. 3. c. 1. lit. E.

13 *Nemo cubiculo egrediatur, niſi decenter veſtitus.*

14 *Nemo eorum, qui ad domeſtica miniſteria admittuntur, aut legere diſcat, aut ſcribere; aut ſi aliquid ſcit, plus litterarum addiſcat: nec quiſquam eum doceat, ſine Præpoſiti Generalis facultate: ſed ſatis ei erit ſancta cum ſimplicitate, & humilitate Chriſto Domino noſtro ſeruire.* In Ex. c. 6. §. 6.

15 *Signo campanæ conſtitutis horis audito, omnes ſtatim, vel imperfecta littera relicta, ad id, ad quod vocantur, ſe conferant.* Par. 4. c. 10. §. 9.

16 *Vt conſulatur valetudini, nemo extra conſueta tempora bibat, nec extra domum cibum ſumat abſque facultate Superioris.*

17 *Qui male ſe habere præter ſolitum ſenſerit, id Infirmario, vel Præfecto ſanitatis, aut Superiori referat. nemo vero medicinam vllam accipiat, aut medicum eligat, vel conſulat, niſi approbante Superiore.* Par. 3. c. 2. § 6.

18 *Singuli, etiam ſi Sacerdotes ſint, cum primum ſurgunt, lectum operiant, eumque, & reliqua com-*

ponant hora conſueta, & ſcopis cubiculum verrant tertio ſaltem quoque die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti, aut valetudinis cauſa, iudicio Superioris ſubleuandi ſunt.

19 *Munditie, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ ſit, tam circa ſe ipſos, quam circa alia omnia.*

Seruanda erga Superiores.

20 *Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipſe, pro paterna in ſuos cura, ac prouidẽtia, conuenienti remedio poſſit occurrere.*

21 *Quæ à Superioribus circa adminiſtrationem agenda ſunt, nemo curioſe ab alijs exquirat, aut coniecturam faciendo de ijs ſermonem miſceat; ſed vnuſquiſque ſibi, ac muneri ſuo attendens, quicquid de ſe, atque alijs conſtituendum erit, tamquam de manu Dei expectet.*

22 *Omnes caput aperiãt ſuis Superioribus, et Sacerdotibus ij, qui Sacerdotes non ſunt: diſcipuli etiã ſuis præceptoribus. Vnuſquiſque autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & ſine interpellatione audiat.*

23 *Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat ſuper ea re, quin ei aperiat, quid ſibi ab alio fuerit reſponſum, & quas ob cauſas negatum.*

24 *Cui fuerit alicuius rei cura commiſſa, ſi impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, ut prouideat.*

25 *Nemo cum ex uno loco in alium proficiſcitur, quicquam ſecum aſportet ſine facultate Superioris.*

26 *Extra tempora recreationi aſsignata, hac ratione ſilentium ſeruandum eſt, vt nemo loquatur, niſi obiter & perpaucis, aut de rebus neceſſarijs, præſertim in Eccleſia, Sacriſtia, & Refectorio: in miſſa vero, concione, menſa, lectionibus, & diſputationibus ſi quid priuatim dicere neceſſe erit, breuiſsime, & ſubmiſſa voce ſuggeratur.* Seruanda erga domeſticos.

27 *Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione verſantur: excipiuntur tamen vſitatæ ſalutationes, quas cũ alij alijs obuij fiũt, charitas religioſa exigit.* Par. 1. c. 4. §. 4. & lit. A.

28 *Omnes demiſſa voce, vt religioſos decet, loquantur: nulluſque cum alio contendat; ſed ſi qua in re nobis eſt diuerſa ſententia, eaque videtur manifeſtanda, rationes modeſte, & cum charitate afferantur, eo animo, vt ſuus veritati ſit locus, non vt in ea re Superiores videantur.*

29 *Qui facultate accepta ægrotos inuiſent, non ſolum demiſſa voce loquantur, ſed tanta etiam moderatione, vt illis moleſti non ſint, atque de ijs agãt, quæ & exhilarare, & conſolari ægrotos, circunſtanteſque ædificare in Domino poſsint.*

30 *Caueant ſibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus ſiniſtre ſentire, aut loqui ſolent, quin potius & bene ſentiant, & peculiari affectu diuerſas à ſua nationes proſequãtur in Domino: ac proinde nemo bella, contentioneſue inter Chriſtianos principes in colloquium inducat.* Par. 10. §. 11.

neficia quibus præuenit nos, potius quam ob timorē pœnarum, vel ſpem præmiorum (quamuis hinc etiā iuuari debeant) & in omnibus quærant Deum, exuē tes ſe, quantum fieri poteſt, amore omnium creaturarum, vt affectum vniuerſum in ipſarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, iuxta ſanctiſsimam, ac diuinam ipſius voluntatem.

Par.3.c.1. §.21. 18 In concionibus domeſticis de iis crebro tractent, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent; ad ea ſe inuicem exhortando, & præcipue ad vnionem, & charitatem fraternam.

Par.3.c. 1.§.22. 19 Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & charitas. Et in vniuerſum loquendo, quanto aliquis ſe arctius Deo aſtrinxerit, & liberaliorem erga ſummam maieſtatem ſe præſtiterit, tanto eum in ſe liberaliorem etiam experietur, & ipſe in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona ſpiritualia vberiora recipienda.

Par.5.c.4. § 5.& in Ex.c.6.§. 5.& 6. 20 Poſtquā aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet: ſed in ſuo perfici, & obſequio Dei, & gloriæ ſeſe impendere.

Cura interioris hominis. Par.3.c.1. §.20. & Par.4.c.4 §.3.& 4. 21 Omnes ſuum tempus rebus ſpiritualibus impē dant, & deuotioni quærendæ pro menſura gratiæ Dei ipſis communicatæ inſiſtant.

* Par. 3. c.1.§.10. * 22 Ab illuſionibus Dæmonis in ſuis ſpiritualibus exercitationibus caueant, & ſe contra omnes ten

tationes

tationes tueantur:ſimul rationes ſciant,quæ adhiberi poſſint, vt eas ſuperent: & ad veras,ſolidaſque virtutes conſequendas inſiſtant: ſiue plures adſint viſitationes ſpirituales, ſiue pauciores:curent vero ſemper in via diuini ſeruitii progreſſum facere.

23 Paupertas,vt murus religionis firmus,diligenda,& in ſua puritate conſeruanda eſt, quantum diuina gratia aſpirante fieri poterit. Paupertas Par.6.c.2. §.1.

24 Diligant omnes paupertatem,vt matrem, & iuxta menſuram ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus eius effectus aliquos experiantur: * nullaque re tãquam propria vtantur: * paratique ſint ad mendicãdum oſtiatim,quando uel obedientia, uel neceſſitas id exiget. Par.3.c.1. §.25. * Ibidem §.7. * Par.6.c. 2.§.10.

25 Victus,ueſtitus,& lecti ratio erit ut pauperibus accommodata: & unuſquiſque ſibi perſuadeat, quod quæ uilisſima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuentur, propter ipſius maiorem abnegationem, & ſpiritualem profectum. In Ex.c. 4.§.26.

26 Intelligant omnes,quod mutuo dare, uel accipere,uel diſpenſare quidquam de ijs,quæ domi ſunt, minime poſſunt, niſi Superior conſcius conſenſum præſtiterit. Par.3.c.1. §.8.

27 Omnes,qui ſub obedientia ſunt Societatis,meminerint ſe gratis dare debere quæ gratis acceperũt,nec poſtulãdo,nec admittẽdo ſtipendiũ,uel eleemoſynas ullas, quibus Miſſæ, uel Confeſſiones, uel Prædicationes,uel quoduis aliud officiũ ex ijs, quæ Societas iuxta noſtrũ inſtitutũ exercere poteſt,compẽſari uideatur:ut ſic maiori cum libertate poſſit,& Par 6.c.2. §.7. & in Exa.c.1.§. 3.

proxi-

proximorũ ædificatione in diuino ſeruitio procedere.

Caſtitas. ſenſuumque cuſtodia. Par.6.c.1. §.1.

28 Quæ ad uotum caſtitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum conſtet, quam ſit perfecte obſeruanda, nempe enitendo angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis noſtræ munditia.

*Par.3.c.1.§.4.

**29 Omnes diligentiſsime curent portas ſenſuum ſuorum (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire, ac ſe in pace, & uera humilitate interna conſeruare, & eam in ſilentio, cũ id obſeruandum eſt, cum autem loquendum in circumſpectione, & ædificatione uerborum, & modeſtia uultus, ac maturitate inceſſus, motuumque omnium, ſine ullo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus procurando, atque optando potiores partes alijs deferre, omnes in animo ſuo tamquã ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem, ac reuerentiam, quam exigit cuiusque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſa exhibendo: atque ita fiat, ut ſe mutuo conſiderantes in deuotione creſcãt, Deumque dominum noſtrum laudent quem quisq; in alio, ut in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.*

Par.3.c.1. §.5.

30 In refectione corporis curandum eſt, ut temperantia, modeſtia, & decentia interius, & exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum; quas omnes agere debẽt cum ea, qua par eſt, deuotione, & reuerentia. Et dũ corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur.

Obedientia. 3. c. 1. §.23.

31 Expedit in primis ad profectum, & ualde neceſſarium eſt, ut omnes perfectæ obedientiæ ſe de-

dant;

dant; Superiorem(quicunque ille ſit)loco Chriſti domini noſtri agnoſcentes, & interna reuerentia, & amore eum proſequentes: nec ſolum in executione externa eorum,quæ iniungit integre,prompte,fortiter, & cum humilitate debita, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & ſecundum ſenſualitatem repugnantia iubeat,uerum etiam conentur interius reſignationem, & ueram abnegationem propriæ uoluntatis,& iudicij habere, uoluntatem,ac iudicium ſuum cum eo, quod Superior uult, & ſentit,in omnibus rebus (ubi peccatum non cerneretur)omnino conformantes,propoſita ſibi uoluntate, ac iudicio Superioris pro regula ſuæ uoluntatis,& iudicij: quo exactius conformentur primæ,ac ſummæ regulæ omnis bonæ uoluntatis,& iudicij,quæ eſt æterna bonitas,& ſapientia.

32 Liberã ſui ipſorum,rerumque ſuarum diſpoſitionem omnes cum uera obedientia Superiori relinquant,nihil ei clauſum, ne conſcientiam quidẽ propriam tenendo,non repugnando,non contradicendo, nec ulla ratione iudiciũ proprium ipſius iudicio contrarium demonſtrando:ut per unionem eiuſdem ſententiæ, & uoluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem melius in diuino obſequio conſeruentur,& progrediantur. Par.4.c.10 §.5.

33 Omnes obedientiam plurimum obſeruare, & in ea excellere ſtudeant:nec ſolum in rebus obligatorijs,ſed etiam in alijs:licet nihil aliud, quam ſignum uoluntatis Superioris ſine ullo expreſſo præcepto uideretur. Verſari autem debet ob oculos Deus creator, Par.6.c.1. §.1.

tor, ac dominus noſter, propter quem homini obediẽtia præſtatur: & ut in ſpiritu amoris, et non cũ perturbatione timoris procedatur, curandum eſt.

Par.6.c.1. §.1. 34 *Ad Superioris uocem perinde, ac ſi à Chriſto domino egrederetur, quam promptiſſimi ſimus, re quauis, atque adeo littera a nobis inchoata, nec dum perfecta relicta.*

Par.6.c.1. §.1. 35 *Ad eum ſcopum uires omnes, ac intentionem in domino conuertamus, ut ſancta obedientia tum in executione, tum in uoluntate, tum in intellectu, ſit in nobis ſemper omni ex parte perfecta: cũ magna celeritate, ſpirituali gaudio, et perſeuerantia quidquid nobis iniunctum fuerit, obeundo: omnia iuſta eſſe nobis perſuadendo: omnem ſententiam, ac iudicium noſtrum contrariũ cæca quadam obedientia abnegãdo.*

Par.6.c.1. §.1. 36 *Quiſque ſibi perſuadeat, quod qui ſub obediẽtia uiuunt, ſe ferri, ac regi a diuina prouidentia per Superiores ſuos, ſinere debent perinde, ac ſi cadauer eſſent, quod quoquo uerſus ferri, & quacunque ratione tractari ſe ſinit: uel ſimiliter, atque ſenis baculus, qui, ubicunque, & quacunque in re uelit eo uti, qui eum manu tenet, ei inſeruit.*

In Ex. c.4 §.33. 37 *Adimplere quiſque debet quaſuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, uel quiduis aliud fuerint iniunctæ.* *Pœnitentias uero huiuſmodi prompta uoluntate admittere deberet cum uero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur.*

* Par.3.c. 1.§.15.

In Ex. c.4 §.29. 38 *Cum aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingreditur,*

greditur,uel ad eum iuuandum,qui coquus eſt, eidē obedire cum magna humilitate,in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus debet. * *Atque ualde neceſſarium eſt, ut omnes non ſolum Superiori Societatis,uel Domus,ſed etiam ſubordinatis officialibus,qui ex illo auctoritatem acceperunt,obediant:& aſſueſcant non intueri,quis ille ſit, cui obediunt, ſed potius quis ille,propter quem,et cui in omnibus obediunt,qui eſt Chriſtus dominus.* * Par.3.c. c.1.§.24.

39 *Si aliquis ex ijs, qui domi ſunt, cuiquam ſcriberet,non niſi obtenta facultate, & litteris ei oſtenſis,quem Superior deſtinauerit,id faciet. Si ad eundem literæ mitterentur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit conſtitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi,ad quem ſunt deſtinatæ, prout in domino expedire ad maius ipſius bonum, & Dei gloriam exiſtimabit.* Part.3.c.1. lit.B.& in Ex.c.4.§.6.

40 *Quicunque hanc Societatem in domino ſequi uolet, & in eadem ad maiorē Dei gloriam manere ſub ſigillo confeſſionis, uel ſecreti, uel quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, debet conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla,qua dominum uniuerſorum offenderit,celata; & totius anteactæ uitæ rationem integram, uel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit,Societatis,uel cui ex Præpoſitis,uel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire uideretur, reddat: & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui,ab ultima,quam reddiderit, incipiēdo quiſque* Reddenda ſui ratio. In ex c.4. §.36.

* Ibidem §. 40. & Par.6.c.1, §.2. que reddet. * Sic etiam uidetur, quod Coadiutores formati, & Profeßi ſingulis annis, uel crebrius, ſi Superiori uidebitur, ſuæ conſcientiæ rationem dicto modo ei reddant.

Par.3.c, 1, §.12, 41 Nullam debent celare tentationem, quã Præfecto rerum ſpiritualium, uel Confeſſario, uel Superiori non aperiant: immo uero totam animam ſuam illis integre manifeſtam eſſe pergratum habeant: nec ſolum defectus aperiant, ſed etiam pœnitentias, uel mortificationes, & deuotiones, ac uirtutes omnes, uoluntate pura optantes ab illis dirigi, ſicubi à rectitudine deflecterent, nolentes ſuo proprio ſenſu duci, niſi conueniat cum iudicio illorum, quos Chriſti domini noſtri loco habent.

Vnio & conformitas mutua Par. 3.c.1. §.18. 42 Idem ſapiamus, idem, quoad eius fieri poßit, dicamus omnes, iuxta Apoſtolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec uerbo in concionibus, uel lectionibus publicis, nec ſcriptis libris (qui quidem edi non poterunt in lucem ſine approbatione, atque conſenſu Præpoſiti Generalis.) Immo & iudiciorum de rebus agendis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica unionis uoluntatum, quantum fieri poteſt, euitari debet. Vnio uero, et conformitas mutua diligentißime curanda eſt, nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternæ charitatis uinculo, melius, & efficacius poßint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorũ impẽdere.

Par, 10 §. 11. 43 In Societate nec ſit, nec ſentiatur animorum propenſio ad partem alterutram factionis, quæ eſſet fortaßis inter Principes, uel Dominos Chriſtianos:

ſed

ſed ſit potius quidam uniuerſalis amor, qui partes omnes (licet ſibi inuicem contrariæ ſint) in Domino noſtro amplectatur.

44 *Omnes quamdiu corpore bene ualent, in ſpiritualibus, uel exterioribus rebus habeãt, in quo occupentur; ne otium malorum omnium origo, quo ad eius fieri poſſit, domi noſtræ locum habeat.* Otium & ſecularia negotia uitanda. Par.3.c.1. §.6.

*45 *Vt plenius poſſit Societas rebus Spiritualibus iuxta ſuum inſtitutũ uacare, quoad eius fieri poterit, á negotijs ſecularibus abſtineat; (qualia ſunt teſtamentariorum, uel executorum, uel procuratorũ rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea ullis precibus adducti obeunda ſuſcipiant, uel in illis ſe occupari ſinant.* *Par.6.c.3.§.7.

46 *Vt nimia ſolicitudo in iis, quæ ad corpus pertinent, reprehenſibilis eſt: ita cura moderata tuendæ ad diuinum obſequium ualetudinis, ac uirium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda eſt: & ea de cauſa cum animaduerterint aliquid ſibi nocere, uel aliquid aliud neceſſarium eſſe circa uictum, ueſtitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & ſic de aliis rebus, admoneant omnes ea de re Superiorem, uel quem ad id Superior conſtituerit, duo interim obſeruantes: Primum, ut antequam ad eum quid referant, ſe ad orandum recipiant, & poſt orationem ſi ſenſerint rem deferendam ad Superiorem, id faciant: Alterum, ut cum uerbo, aut ſcripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem expoſuerint, ei totam curam rei expoſitæ relinquant: & quidquid ille ſtatuerit, optimum ducant: nec contendere, aut* Ratio habenda ualetudinis. Par.3.c.2. §.1.

urgere

vrgere per ſe, uel alium (ſiue concedatur quod petitur, ſiue non) pergant, quãdoquidem ſibi perſuadere debẽt, id magis expedire ad diuinum obſequium, ac ſuum maius bonum, quod Superiori, re intellecta, in domino uiſum fuerit.

Par. 3. c. 2. §. 4. 47 *Vt non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, ut ſpiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ utrũque iuuet, omnibus communiter conuenit, etiam illis, qui mentalibus exercitijs debẽt inſiſtere: quæ quidem externis interrumpi deberent, & non continuari, nec ſine menſura diſcretionis aſſumi.*

Par. 3. c. 2. §. 5. 48 *Corporis caſtigatio immoderata eſſe non debet, nec indiſcreta in uigilijs, & abſtinentijs, & alijs pœnitentijs externis, ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire ſolent. Ideo ſuo Confeſſario detegi ab unoquoque conuenit, quidquid in hac parte faciat.*

In Ex. c. 4 §. 32. 49 *Aegritudinis tempore non ſolum obſeruare unuſquiſque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, ut ipſius animam regãt: ſed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & Infirmarios, ut corpus eius regant.*

In Ex. c. 4. §. 32. 50 *Qui ægrotat, humilitatem, et patientiam ſuam præſeferendo, non minorem ædificationem, dũ morbo laborat, ijs, qui ipſum inuiſent, & cum eo uerſabuntur & agent, quam dum ualebat corpore, ad maiorem Dei gloriam præſtare curet, * uerbis pijs, & ad ædificationem facientibus utendo, quæ oſtendant ægritudinẽ acceptari, ut donum de manu Creatoris,*

*Par. 3. c. 1. §. 17.

toris, ac domini noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quam ſanitas.

51 *Aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant: vt hæc cura indiciũ ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via Dei quiſque habet.* Conſtitutiones, ac regulæ obſeruandę. Par. 3. c. 1. §. 28. Par. 10. §. 13.

52 *Omnes demum obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam eaſdem ſcire ſaltem, quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. quare legere, vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit.*

REGVLAE COMMVNES.

Quę quiſque erga ſe ſeruare debeat.

Par.4.c.4. §.3. & 4.

1 Singuli præfinitum ſibi tempus ſuæ conſciẽtiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectioniq; impendant cum omni diligentia in Domino.

Par.4.c.4. § 3.& 4.

2 Omnes quotidie ſacro decẽter interſint: & concionem, lectionemve ſacram, cum in templo noſtro habebitur, audiant.

Par.3.c.1. §.11. & Par.6.c 3. §.2. & in Bul. 3. Pauli 111.

3 Singuli ſtatuto die, & aſsignato ſibi Confeſſario confiteantur, & non alteri ſine Superioris facultate.

* Par.4.c. 4.§.5. & c.10.§.5.& Par.5.c 4. §.6. & Ex. c.4.§.38. & 41.

* 4 Omnes (qui Profeſsi, aut formati Coadiutores non ſunt) bis in anno ſua vota renouabũt, præmiſſa confeſsione generali; quo tempore rationem ſuæ conſcientiæ reddent, & quoties etiam Superiori viſum fuerit, iuxta morem Societatis.

5 In abſtinentia ſextæ feriæ Societatis conſuetudo ſeruetur.

6 Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, niſi Superiore approbante.

In Ex.c.4. §.4.

7 Nemo pecuniam apud ſe habeat: apud alium vero, nec pecuniam, nec quicquam aliud.

* Par.4.c. 6.lit.G.

8 Libros nemo habeat ſine facultate:* in ijs vero quibus vti licet, nec ſcribat quicquam, nec notam vllam imprimat.

9 Nemo rem vllam ex domo, vel ex alterius cubiculo ſibi vſurpet, aut ab externo, quouis modo ſibi, aut alij accipiat, ſine Superioris licentia.

10 Ad maiorẽ vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiuſq; auxilium eorum, apud quos habi-

tant,

tant, ſinguli addiſcant eius regionis linguam, in qua reſident, niſi forte ipſorum natiua illic eſſet vtilior: ſalua tamẽ Latini ſermonis lege in ijs, qui litteris dant operam.* * Par. 4. c. 6. §. 13.

11 *Nullus ita cubiculum ſuum claudat, quin aperiri extrinſecus poßit; aut arcam, ſeu quicquã aliud habeat obſeratum abſque Superioris facultate.*

12 *Aperta feneſtra nemo noctu dormiat,* nec ſine induſio, aut non coopertus.* * Par. 3. c. 2. lit. E.

13 *Nemo cubiculo egrediatur, niſi decenter veſtitus.*

14 *Nemo eorum, qui ad domeſtica miniſteria admittuntur, aut legere diſcat, aut ſcribere; aut ſi aliquid ſcit, plus litterarum addiſcat: nec quiſquam eum doceat, ſine Præpoſiti Generalis facultate: ſed ſatis ei erit ſancta cum ſimplicitate, & humilitate Chriſto Domino noſtro ſeruire.* In Ex. c. 6. §. 6.

15 *Signo campanæ conſtitutis horis audito, omnes ſtatim, vel imperfecta littera relicta, ad id, ad quod vocantur, ſe conferant.* Par. 4. c. 10. §. 9.

16 *Vt conſulatur valetudini, nemo extra conſueta tempora bibat, nec extra domum cibum ſumat abſque facultate Superioris.*

17 *Qui male ſe habere præter ſolitum ſenſerit, id Infirmario, vel Præfecto ſanitatis, aut Superiori referat. nemo vero medicinam vllam accipiat, aut medicum eligat, vel conſulat, niſi approbante Superiore.* Par. 3. c. 2. § 6.

18 *Singuli, etiam ſi Sacerdotes ſint, cum primum ſurgunt, lectum operiant, eumque, & reliqua com-*

B 2 *ponant*

ponant hora conſueta, & ſcopis cubiculum verrant tertio ſaltem quoque die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti, aut valetudinis cauſa, iudicio Superioris ſubleuandi ſunt.

19 *Mundities, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ ſit, tam circa ſe ipſos, quam circa alia omnia.*

Seruanda erga Superiores.

20 *Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipſe, pro paterna in ſuos cura, ac prouidẽtia, conuenienti remedio poſſit occurrere.*

21 *Quæ à Superioribus circa adminiſtrationem agenda ſunt, nemo curioſe ab alijs exquirat, aut coniecturam faciendo de ijs ſermonem miſceat; ſed vnuſquiſque ſibi, ac muneri ſuo attendens, quicquid de ſe, atque alijs conſtituendum erit, tamquam de manu Dei expectet.*

22 *Omnes caput aperiãt ſuis Superioribus, et Sacerdotibus ij, qui Sacerdotes non ſunt: diſcipuli etiã ſuis præceptoribus. Vnuſquiſque autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & ſine interpellatione audiat.*

23 *Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat ſuper ea re, quin ei aperiat, quid ſibi ab alio fuerit reſponſum, & quas ob cauſas negatum.*

24 *Cui fuerit alicuius rei cura commiſſa, ſi impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, ut prouideat.*

25 Nemo

25 Nemo cum ex uno loco in alium proficiſcitur, quicquam ſecum aſportet ſine facultate Superioris.

26 Extra tempora recreationi aſsignata, hac ratione ſilentium ſeruandum eſt, vt nemo loquatur, niſi obiter & perpaucis, aut de rebus neceſſarijs, præſertim in Eccleſia, Sacriſtia, & Refectorio: in miſſa vero, concione, menſa, lectionibus, & diſputationibus ſi quid priuatim dicere neceſſe erit, breuiſsime, & ſubmiſſa voce ſuggeratur. Seruanda erga domeſticos.

27 Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione verſantur: excipiuntur tamen vſitatæ ſalutationes, quas cũ alij alijs obuij fiũt, charitas religioſa exigit. Par. 1. c. 4. §. 4. & lit. A.

28 Omnes demiſſa voce, vt religioſos decet, loquantur: nulluſque cum alio contendat; ſed ſi qua in re nobis eſt diuerſa ſententia, eaque videtur manifeſtanda, rationes modeſte, & cum charitate afferantur, eo animo, vt ſuus veritati ſit locus, non vt in ea re Superiores videantur.

29 Qui facultate accepta ægrotos inuiſent, non ſolum demiſſa voce loquantur, ſed tanta etiam moderatione, vt illis moleſti non ſint, atque de ijs agãt, quæ & exhilarare, & conſolari ægrotos, circunſtanteſque ædificare in Domino poſsint.

30 Caueant ſibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus ſiniſtre ſentire, aut loqui ſolent, quin potius & bene ſentiant, & peculiari affectu diuerſas à ſua nationes proſequãtur in Domino: ac proinde nemo bella, contentioneſue inter Chriſtianos principes in colloquium inducat. Par. 10. §. 11.

31 *Nemo præter eos, quibus per Superiorem licet, quicquam alijs iubeat, alioſve reprehendat.*

Par. 4. c. 10. §. 6.

32 *In alterius officium nemo ſe ingerat: in locum vero alieno miniſterio deputatum nullus ingrediatur ſine facultate Superioris, aut præfecti illius loci, in rebus neceſſarijs.*

Par. 3. c. 1. lit. D.

33 *Nemo in alienum cubiculum ingrediatur ſine generali, aut ſpeciali Superioris facultate: quod ſi aliquis intus ſit, non prius aperiat oſtium, quã poſt pulſum audiat, ingredere; & tamdiu aperta ſit ianua, quamdiu intus una fuerint.*

34 *Vt ea, quæ religioſos decet, grauitas, & modeſtia retineatur, nemo alium etiam ioco tãgat, præterquam in ſignum charitatis amplexando, cũ quis aut abit, aut redit peregre.*

35 *Nemo dum menſæ accumbit, cuiquam ex noſtris, præterquam ei Superiori, qui præeſt toti Domui, aut Collegio, caput aperiat. Et cum aliquid in menſa cuiquã deeſt, is, qui illi aſsidet, admoneat eũ, qui miniſtrat.*

Seruanda erga extraneos & cũ foras eundum eſt.

36 *Domi nemo loquatur cum externis, aut alios ad id vocet ſine facultate generali, aut particulari Superioris.*

37 *Nemo cuiuſquam externi ad domeſticum, aut domeſtici ad externum mandata deferat, aut litteras, inſcio Superiore: ſeculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, et ſine fructu narrentur.*

38 *Nemo quæ domi acta, vel agenda ſunt, externis referat; niſi Superiori id probari intelligat. Conſtitutiones vero, alioſve huiuſmodi libros, aut ſcri-*

pta, quibus Societatis inſtitutum, vel priuilegia continentur, non niſi ex Superioris expreſſo conſenſu ijs communicet.

39 Nemo ſcriptas dabit, aut mittet cuiquam externo, vel domeſtico inſtructiones ſpirituales, aut meditationes, nec exercitia ſpiritualia Societatis alicui communicabit, niſi à Superiore id approbetur.

40 Nemo ab externis conſilium petat ſine facultate Superioris.

41 Nemo cuiuſquam negotij, etiam pij, ſine facultate Superioris curam ſuſcipiat, nec ad id operam ſuam promittat, aut ſe propenſum oſtendat: ſecularia vero negotia, vt quæ ſunt a noſtro inſtituto aliena, & vehementer a ſpiritualibus auocant, multo magis auerſari conuenit. Par. 6. c. 3. § 7. & par. 9. c. 6. § 4.

42 Omnes, pro ratione ſui gradus, data commoda occaſione, enitantur pijs colloquijs proximum ad meliora promouere; & conſilio, ac exhortatione ad bona opera, præſertim ad confeſſionem excitare. Par. 7. c. 4. § 8. & in Ex. c. 6. § 4.

43 Nullus domo egrediatur, niſi quando, & cum quo ſocio Superiori viſum fuerit. Par. 3. c. 1. § 3. & in Ex. c. 4. § 25.

44 Cum quis facultatem à Superiore petit aliquo eundi, ſimul etiam aperiat, quò, & cuius rei cauſa ire velit, præſertim ſi prælatus, aut alius vir primarius conueniendus ſit; eademque die referat eidem, quid egerit, ſicut ipſum velle intelliget, & res poſtulauerit.

45 Ingreſſuri, egreſſurive domo, tintinnabulum nec vehementius, nec crebrius pulſent, quam par eſt. Nemo autem niſi conſueta domus ianua egre-

diatur, vel ingrediatur.

46 *Qui domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtiũ domus in tabula deſcripta ſunt, & admonebunt ianitorem, quo ſint profecturi.*

47 *Omnes ante noctem, qui foris ſunt, ſe domum recipiant, nec egredientur ante lucem ſine facultate Præpoſiti, vel Rectoris.*

48 *Cum quis iter faciens tranſit per locum, vbi Domus aut Collegium Societatis ſit, ad aliud hoſpitium ne diuertat, * eiuſque, qui illic præeſt, obedientiæ ſubſit in omnibus, ſicut & reliqui, qui in eadem Domo, vel Collegio commorantur. Quod ſi quis etiã ad negotia tractanda venerit, ea non niſi ex eiuſdem conſilio, ac directione tractabit.*

*Can. 13. Cong. 3.

49 *Singuli has regulas, & officiorum ſuorum habeant atque intelligant, ſibique faciant familiares, ac earum memoriam menſibus ſingulis eis legendis, vel audiendis renouent: * qui tamen peculiaria miniſteria Coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipſorum officia pertinent, ſingulis hebdomadis repetant.*

*Par. 4 c. 10. lit. F.

REGV-

REGVLAE PROVINCIALIS.

DE IIS, QVAE AD EIVS perſonam, & communem totius prouinciæ adminiſtrationẽ ſpectant. Cap. I.

1 *QVAE Præpoſitis domorum, & Rectoribus, quod ad eorũ perſonas attinet in regulis præſcribuntur, eò diligẽtius ſeruare enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officij ſui vitæ ſpiritualis ſtudio præire debet.*

2 *Finem officij ſui (quem ante oculos habebit) in eo poſitũ eſſe intelligat, vt prouinciã ſibi commiſſam, in acquirenda perfectione, iuxta proprij inſtituti rationem, & regulas ipſi datas promoueat.*

3 *Imitetur in gubernatione charitatem, manſuetudinem, & benignitatem Chriſti Domini noſtri, vt iuxta eam normam, quam tradiderunt Apoſtoli, non dominans, ſed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quàm verbo ſubditos ad perfectionem dirigat.* In Bullis Inſtituti Societatis

4 *Seueritatem ſuo tempore cum benignitate miſceat, ſuamque auctoritatem per ſolidas virtutes tueatur, ac dilectionẽ, et curam ſuorũ præſeferendo modeſte, et circũſpecte præcipiendo, ita amabilem ſe reddat, vt omnes fidenter ad illum recurrere poſſint.*

5 *Soli-*

Par.9.c.6. § 1. & lit. A. 5 *Solicite animum ad gubernationem applicet, neque tamen in ea ita diſtrahatur, vt in ſtudio orationis, & ſanctis deſiderijs, quibus totam ſuſtentare debet Prouinciam, intepeſcat. quamuis autem ordinariè concionari non debet, ſi quando tamen per occupationes officij ſui commode licebit, & hoc, et alia Societatis miniſteria exercere poterit.*

6 *Nullas regulas, aut ordinationes, aut conſuetudines toti prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat inconſulto Generali; ſed ſecundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.*

Par. 9 c. 3. § 8. & lit D. & Par. 4. c. 10. lit. B. 7 *Sicut Prouincialis, quando neceſſe eſt, in regulis, ordinationibus, decretis, & in ipſis etiam Conſtitutionibus cum particularibus diſpenſare poteſt, ſic cum diſpenſauerit in rebus maioris momenti, quæ videantur vrgere; & in quibus ſine graui incommodo Generalis reſponſum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore de huiuſmodi diſpenſatione, & eius cauſa admonere.*

8 *Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in compẽdio facultatum Societatis Prouincialibus conceſſæ ſunt, quas ex compendio ipſo intelliget.*

9 *Omnes facultates eorum Superiorũ, qui Prouinciali ſubordinati ſunt, ad ipſum quoque pertinẽt, ab ipſoque etiam ſuſpendi poterunt, quando ei expedire in domino videbitur.*

Can. 22. Congr. 4. 10 *Poteſt Prouincialis in abſentia, vel in periculo vitæ conſtitutus nominare Viceprouincialem, ſi Generalis neminem deſignaſſet: quocunque autem*

modo

modo conſtituatur, eaſdem omnino facultates habeat, quas Prouincialis, niſi à Generali, vel Prouinciali limitentur: rationem tamen adminiſtrationis non immutabit.

De ijs, quæ illum ad bonam Pronuinciæ adminiſtrationem iuuabunt. Cap. II.

11 *Conſultores quatuor habebit à Generali deſignatos in ijs locis, vbi frequētius reſidet, quoad fieri poterit cum quibus res, grauiores communicabit: quod ſi abſentes ſint, per tranſmiſſas litteras: * quorum vnus ab eodem Generali conſtitutus, erit eius admonitor, et ſocius. In quauis autem Domo, vel Collegio opera Superioris, & eius conſultorum, quos ad conſultationem adhibendos iudicauerit, vtatur in rebus ijs, de quibus ordinarie conſultandum erit.* Par. 9. c. 6. §. 14. * Ibidem, c. 4. §. 4.

12 *Si expediret præter Conſultores, alios etiam nonnumquam ad Conſultationem vocare poterit; et eos quidem, quos de rebus propoſitis melius iudicare poſſe exiſtimauerit; vel ſi abſentes ſint, iubere, vt de rebus ijſdem ſententiam ſuam ad ſe tranſmittant.*

13 *Litteras, & ſcripta, quæ pertinent ad rem, de qua conſultatio habenda eſt, oſtendat Conſultoribus (niſi quid obſtet) vt bene informati ſententiam ſuam melius dicere poſſint.*

14 *Cum ordinationes aliquas communes à Generali acceperit, illas Superioribus ſuæ Prouinciæ, & Conſultoribus manifeſtari faciat: Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationem vel inſtructionem*

nem pertinentes,in libro ad id deſignato deſcribendas curet.

15 In proponenda re, de qua deliberandum eſt, in neutram partem animi ſui propenſionem oſtẽdat, ne conſultoribus declinandi in eam partem detur occaſio, ſed quiſq; liberius in Domino ſuam ſententiam aperiat.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Conſultoribus agere, poterit iuxta primũ, & ſecundum modum in exercitijs ad electionem faciendam traditum,quid agendum ſit, deliberare.

Par.9.c.4. §.4.

17 Libenter ſe ab alijs admoneri patiatur de ijs, quæ ad officium,& perſonam ſuam pertinent, & eũ præcipue,qui Admonitoris officio fungitur, benigne audiat.

18 Habeat ſecum literas Apoſtolicas authenticas,& compendium facultatum Societatis,Conſtitutiones,decreta,regulas omnes,et quæ à Generali ordinantur,eaque bene intelligat, & obſeruari faciat.

19 In loco,in quo diutius ei reſidendum eſt,habebit Archiuium, in quo aſſeruabit inſtrumenta authentica, libros, & cetera,quæ ad officium Prouincialis,et communem vſum prouinciæ pertinent,quæ omnia ex catalogo à ſe ſubſcripto ſucceſſori tradet.

20 Habeat libellum,in quem referat ea,quæ conſultanda,vel prouidenda,vel ad Generalem ſcribenda ſunt,ne memoria excidant.

Par.2.c.3. §.2. & p. 7. c. 2.lit. M.& c. 4. §.3. & p. 10.lit.B.

21 Orationes,& Miſſas ad tempus indicere poterit etiam in tota prouincia pro cauſis, quæ videbuntur id exigere,modum tamen in ea re non excedat.

De Su-

De Superioribus ei ſubordinatis, & eorum officialibus. Cap. III.

22 ETSI Præpoſitos domorum, & Rectores Collegioru͂, & domorum probationis ſuæ prouinciæ conſtituere non poteſt; ſi tamen neceſſe eſſet aliquando mutationem facere Superioris alicuius, et periculum eſſet in mora, vel ſi is moreretur, poterit aliquem qui vices Superioris gerat, interim conſtituere, donec Generalis admonitus prouideat: Miniſtros autem, Procuratores, & Præfectos ſtudiorum ipſe deſignabit, atq; etiam Subminiſtros, & Præfectos ſanitatis, vbi opus eſſe iudicauerit. Par. 9. c. 3. §. 3. & 14

23 Conſtituat Magiſtros nouitiorum in locis probationum non ſeparatis, à Generali tamen confirmandos, & eos quidem, qui in rebus ſpiritualibus exercitati ſint, & in modo procedendi Societatis noſtræ bene probati. Par. 3. c. 1. §. 12.

24 Deſignabit Præfectos rerum ſpiritualium in omnibus collegijs, & domibus profeſſis, quales in prima regula officij illorum deſcribuntur, itemque ordinarios noſtroru͂ Confeſſarios; ex quibus ferè conueniret Præfectos rerum ſpiritualium deligere. Par. 4. c. 10. §. 7.

25 Deligere poterit Conſultores, & Admonitores eorum, qui præſunt in Prouincia, ita vt ſtatim ſuo officio fungi poſſint: ſcribet tamen de ijs ad Generalem, vt ab eo confirmentur.

26 Prædicatores, & Confeſſarios ipſe conſtituet, præmiſſo tamen domeſtico examine, & approbatione Ordinariorum iuxta formam Concilij Tridentini. Can. 27. Cong. 2.

27 Lecto-

Par.4.c.6. lit.F. & c. 1.§.3. * Ibidem c. 17. lit. A. † Ibidem c.7. lit. A. * Ibidē c. 12. lit. C. † P.8.c.1. §. 4. & 6. & pat. 9. c.6.§.2.

27 *Lectores ordinarios in omnibus claſsibus,* et primarios officiales præter Rectorem, & Cancellarium in vniuerſitatibus deligat, nouas tamen lectiones nō addat, † nec ſcholas vſquam vllas & præſertim eas,* in quibus pueri legendo et ſcribendo inſtituantur, (quod nec priuatim licebit) ſine facultate Generalis aperiat.*

†28 *Tueatur auctoritatem Superiorum immediatorum in ſubditos, ita tamen, vt conſtet poſſe omnes ad mediatos recurrere: ideo quicquid agendum, vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eoſdem fieri curabit.*

29 *Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit, curet de illis paulatim & negotijs tractandis, & domeſticis miniſterijs obeundis experimentum ſumere, vt & ipſi talenti accepti ſpecimen dare, et Societatis officia eis tuto committi poſsint.*

30 *Obſeruet, ſi qui detineantur in miniſterijs aliquibus, qui magis idonei eſſent ad alia: eam tamen habeat cuiuſque rationem, vt vniuerſale bonū ſemper præferatur.*

Par.8.c.1. lit.E.

31 *Neminem ab obedientia Superiorū immediatorum inconſulto Generali eximat, niſi periculum eſſet in mora, & tunc certiorem faciat Generalē de perſona, & de cauſis propter quas eam exemerit.*

De Admittendis. Cap. IIII.

Par.1.c.1.

32 E*OS ad probationem per ſe, vel per alios admittere poterit, quos ad inſtitutum noſtrum idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamē,*

ne

ne cuiuſquam admiſsio iuſtam aliquam externorum offenſionem, aut Societatis nocumentum pariat. quod cum ijs potiſsimum obſeruandum erit, qui in ſcholis noſtris inſtituuntur.

33 *Attendat, ne nimij ſint noſtri in hominibus ad Societatem alliciendis, ſed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Chriſtũ trahere ſtudioſe curẽt.*

34 *Meminerit, quod inepta turba ad inſtitutum noſtrum admitti non debet, & obſeruari faciat in hoc diligenter regulas officij Examinatoris.* Par.10.§.7

35 *Quod ad prima quinque impedimenta attinet; etſi Societas in nullo eorum diſpenſare poteſt, ſi tamen in eo, qui admitti petit, dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, Generalem admoneat, quod ſi de eiuſmodi impedimentis dubitaret, ad eundem recurrat.* In Ex. c. 2. §. 6. & lit. D. & Par. 1 c. 3. lit. G.

36 *In ſecundarijs impedimentis diſpenſandi facultatem habebit, præterquam in deformitate magna aut defectu inſigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & vltra 50. expletos annos, & in coniugatis etiam in caſu, in quo non eſt impedimentum eſſentiale.* Par. 1. c. 3. §. 9. & lit. H.

37 *Poterit in caſu aliquo anteponere, & poſtponere aliqua ex ſex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare,* * *dũmodo biennio, et bene probentur Nouitij:* * *quod etiam tempus prorogare poterit, ſi opus eſſe iudicauerit.* In Ex. c. 4 §. 9. * Can. 1. Cong. 2. * In Exa. c. 4 §. 43.

38 *Poterit etiam cum Nouitijs in ſecundo anno probationis circa ſtudia diſpenſare, habita ratione perſonarum, locorum, & temporum, prout expedire in* Can. 1. Cong 2.

re in Domino iudicabit. Ii vero cum quibus diſpenſauerit, extra domum probationis, et ſeorſum à Collegialibus eſſe debebunt, ſub cura alicuius Sacerdotis ab ipſo conſtituti, qui vicem Magiſtri nouitiorũ gerat; eiuſque regulas & examinatoris habeat; ex quibus ea ſeruabuntur, quæ commode ſeruari poſſunt. Cuiuſmodi erit, vt per dimidiam horam veſperi orent; ſed ijs tantum diebus, quibus â ſtudijs vacauerint.

Par. 1. c. 2. §. 1, & p. 4. c. 3. §. 2. & in 1. Congr. tit. 6. decre. 24.

39 *Coadiutores temporales plures eſſe non debent, quam qui neceſſarij ſint ad ſubleuãdas domos, vel Collegia in rebus, quibus occupari Sacerdotes, & Scholaſtici non poſſunt, ſine detrimẽto maioris boni.*

De dimittendis. Cap. V.

Par. 2. c. 1. lit. C.

40 F*Acultatem habet dimittendi eos, qui in prima, & ſecunda probatione ante, & poſt emiſſa vota verſantur; niſi à Præpoſito Generali in illius prouinciam deſtinati, vel de Societate ipſi tam bene meriti eſſent, vt eorum eſſet particularis ratio habenda. In his enim caſibus, inconſulto Generali dimittere non debet; niſi cauſæ admodum vrgentes & graues eſſent, ita vt minime dubitaretur Generalis mentem huiuſmodi futuram eſſe.*

Par. 2. c. 1. lit. C.

41 *Scholaſticos vero approbatos & Coadiutores non formatos, qui probationem abſoluerunt, inconſulto Generali non dimittat, niſi in grauibus & vrgentibus caſibus, & qui eiuſmodi ſint, vt ſine graui periculo, Generalis reſponſum expectari nequeat:*

quem

quem tamen poſt dimiſsionem certiorem ſaciat, adiunctis cauſis dimiſsionis. Et in vniuerſum diligenter Prouinciali diſpiciendum eſt, vt qui minus idonei ad noſtrum inſtitutum, & tandem aliquando dimittendi videntur, eos ipſe intra biennium probationis dimittat, quod ſi peracto etiã probationis tẽpore aliqui huiuſmodi deprehendantur, tempeſtiue Generalis moneatur, ne cum Societatis iactura diutius, quam par eſt, retineantur.

42 *Prouincialis erit, iuxta commiſſam ſibi facultatem, auditis ſuis conſultoribus, vel ſi neceſsitas vrgeat, Superiore, & conſultoribus eius loci, vbi tunc erit, qui ipſi videbuntur, adhibitis, iudicare de cauſis ſufficientibus ad dimiſsonem: curabit tamen, ne ad hæc extrema, niſi quam conſultiſsime; & alijs tentatis remedijs veniatur.*

43 *Coadiutores formatos ſiue ſpirituales, ſiue tẽporales, et Profeſſos nullo modo dimittet.* Par.2. c.4. lit. C.

44 *Circa modum dimittendi obſeruet ea, quæ in ſecunda parte Conſtitutionum cap. 3. dicuntur, & intelligat, an is, qui dimittitur, aliquid Societati dederit, & ſi quid ei reddi oporteat, * iuxta eiuſdem cap. declarationem. Scripta uero an ſecum aſportare debeat, conſideret ipſe diligenter.* * Par. 2. c. 3. lit. B.

45 *Declaretur ijs, qui dimittuntur, quod liberi maneant à votis ſimplicibus, ſi ea iuxta formulam Societatis conſuetam emiſerint.* Par.2.c.4. §.3.

46 *Circa dimiſſos aut egreſſos è Societate, & poſtea reductos, vel ſponte redeuntes obſeruẽtur ea, quæ* in Conſtitutionibus* & Decretis dicuntur*: &* * Par.2.c. 4. *In Cõg. 1. tit. 2. decr. 10.

ſi admittantur, denuo examinentur, & probentur, prout ipſi videbitur. ſi quis autem ſemel egreſſus erit, poterit quidem iterum admitti, ſed aduertatur huiuſmodi homines raro idoneos ad inſtituti noſtri diſciplinam inueniri.

De litterarum ſtudijs. Cap. VI.

Par. 4. c. 12. & 13. & c. 6. § 6. * Ibidē c. 13. lit. C.

47 I*N Vniuerſitatibus, & Collegijs, in quibus noſtri literas profitentur, idoneos, & eruditos Profeſſores pro ratione loci, & debiti conſtituat.*ſi aliquis Lector extraordinarius adijciendus videretur, Generalem conſulat.*

48 *Peculiari cura videat, num lectiones in ſcholis noſtris, & ſcholaſticæ exercitationes diligenter, aſſidue, atque ordine habeantur: num Magiſtri, & Diſcipuli ſuum in Domino officium faciant. et, ſi quid opus eſſe iudicauerit, prouideat iuxta ea, quæ in quarta parte Conſtitutionum, & regulis habentur.*

Par. 4. c. 5. § 2. & c. 6. § 5.

49 *Ipſius prudentiæ relinquitur, quid hi, aut illi addiſcere debeant iuxta ætatem, & ingenium vniuſcuiuſque ad maiorem gloriam Dei; eos autem quos non eſſe aptos ad ſtudia inueniet, ab illis remouere poterit.*

Par. 4. c. 6. § 4. & c. 5. lit. D & c. 13. § 4. lit. E

50 *In addiſcendis diſciplinis ordinem ſeruari faciat. efficietque, vt prius ſcholaſtici in lingua latina ſolidum iaciant fundamentum, quam ad alia maiora ſtudia tranſeant: curabit vero humaniorum literarum ſtudia magni fieri, & eorum, qui eas profitentur, peculiarem curam haberi: & ne in his profeſſo-*

res

res idonei deſint, illorum ſeminaria, & inſtituet, & conſeruabit.

51 Aliarum linguarum ſtudium valde commendatum habeat: hebraicæ vero iis tantum concedat, qui in Theologiæ facultate mediocriter eruditi iam ſint, aut certe tam humiles, vt ſperandum merito ſit, hoc ſtudium ſine illorum detrimento vtile valde futurum. Par.4.c.6. §.5. & lit. D.& c.13. §.4.

52 Deſignet aliquos, qui et probatæ virtutis in primis ſint, & ingenio polleant, vt abſolutis ſtudijs Philoſophiæ, & Theologiæ ad ea repetenda priuatum, & quietum ſtudium habeant, & poſitiuæ,* ac ſacræ ſcripturæ ſe dedant: quo etiam tempore in diſputationibus publicis rationem ſuorum ſtudiorum reddant, * vt eas facultates priuatim, vel publice ad ſuam, vel aliorum vtilitatem profiteri poſſint. Par.4.c.6. §.14 & §.16. * Ibidem §.17. & c.15.§.3. * Ibidem c.6.§.18.

53 Diligenter ſtudeat, vt præceptores Philoſophiæ, cum magno delectu eos Ariſtotelis interpretes legant, qui contra Chriſtiana dogmata impie ſcripſerunt, & ita Philoſophiam interpretentur, vt Theologiæ ſcholaſticæ, quam nobis commẽdant Conſtitutiones ſubſeruire faciant. Can.8. Cong.3.

54 Cum opinionum nouitas vel diuerſitas non modo finem ipſum, quem Societas ad Dei gloriam propoſitum habet, impedire poßit, ſed etiam ipſum Societatis ſtatum maxime labefactare; neceſſe eſt ingeniorum licentiam in opinionibus vel introducendis vel ſectandis omnibus modis certa aliqua lege coercere. Quare diligentiſſime curent Prouinciales iuxta mentem Conſtitutionum ea exacte ab omni- Par.3.c.1. §.18.& lit. O.& p.4. c.5 §4.& p.8.c.1.§ 8.lit.K.

bus noſtris, & præcipue à profeſſoribus obſeruari, quæ in ratione ſtudiorum præcipiuntur.

Par.4.c.5. lit.C. *55 Curet, vt ij, qui propenſum animum habent ad aliquam facultatem, in qua poſſunt inſignes euadere, in ea diutius verſentur, habita tamen ſpiritualis profectus ratione, & de talibus Generalem admoneat.*

Par.4.c.5. lit. D & c.13. §. 4. & lit.E & Can.17. Cong.2. *56 Qui propter ætatem prouectiorem, aut alias cauſas in facultatibus, & Scholaſticis ſtudijs progreſſum facere non poſſunt, curabit, ne in illis tempus inſumant, ſed caſibus conſcientiæ diſcendis dent operam, ſintque ſemper aliqui ex noſtris, qui huic ſtudio diligenter incumbant, vt Societas copiam habere poßit operariorum, qui confeßionibus audiendis ſint idonei.*

57 In ſingulis Domibus, & Collegijs aliquē conſtituat, qui in caſibus conſcientiæ bene verſatus ſit, vt difficultatibus domi, & foris occurrentibus ſatiſfacere poßit.

58 Comœdias, & Tragœdias rariſsime agi permittat, & non niſi latinas, ac decentes, & prius aut ipſe eas examinet, aut alijs examinandas committat: eas vero, atque alias id genus actiones in Eccleſia fieri omnino prohibeat.

Par.4.c.9. § 3. *59 Sub finem ſtudiorum Generalem de vniuſcuiuſque talento admoneat, & quantum ſinguli profecerint, ei referat.*

60 Curet, vt nullus ex noſtris librum aliquem ex vna in alterā linguam trāſferat, aut imprimat, abſq; Præpoſiti Generalis facultate.

De pro-

De promouendis ad ordines, & gradus literarios. Cap. VII.

61 *POteſt per ſe, vel per alios præſentare ex noſtris eos, quos idoneos iuxta inſtructionem à Generali traditam cenſuerit, ad ordines Eccleſiaſticos recipiendos.*

62 *Quamuis in actibus ſcholaſticorum communibus exercendi ſunt noſtri iuxta Conſtitutiones; nullus tamen ad Philoſophiæ, vel Theologiæ gradus, etiamſi idoneus ſit, promoueatur ſine Præpoſiti Generalis facultate.* Par. 4. c. 6. §. 10. & 17. & c. 15. § 3.

63 *Cum noſtri de Generalis facultate in vniuerſitatibus Societatis promouendi ſunt ad gradus literarios, ſi qua in re neceſſaria ad promotionem erit diſpenſandum (quod rariſsime faciendum eſt, ne huiuſmodi gradus veniant in contemptum) vbi id fecerit, tam de perſona, quam de cauſa diſpenſandi, admoneat Generalem.*

64 *Etſi Doctoratus, & Magiſterij gradus iuxta Conſtitutiones prædicto modo noſtri accipere poſſunt, nomine tamen Doctoris, vel Magiſtri, ratione gradus, inter ſe non vtantur.*

De promouendis in Profeſſos, & Coadiutores formatos, ac ſcholares. Cap. VIII.

65 *POteſt admittere poſt biennium ad vota ſimplicia ſcholaſticorum approbatorum, & coadiutorum non formatorum, quos in Domino* Par. 4. c. 3. §. 3. & p. 5. c. 4. §. 3. & 6.

idoneos iudicauerit iuxta regulas et Conſtitutiones.

*In Ex. c. 4 § 41. & 27.

66 Curet autem, vt quamprimũ aliquis bienniũ Nouitiatus expleuerit (niſi iuſta de cauſa differendus uideretur) peractis ijs, quæ in examine habentur, hæc uota in ſacro antequã communicet, emittat coram aliquibus domeſticis tantũ, non tamen inter eos, qui tũc forte vota renouarent, etiam ſi ea prius ex deuotione edidiſſet.*

In Ex. c. 1. § 11. * Can. 2. Cong. 41.

67 Si quos, vt indifferentes admiſerit (quod raró fieri debet) poteſt eos applicare ad gradum Coadiutorum, vel ſcholaſticorum, ſicut magis in Domino conuenire iudicabit. In hac uero claſſe indifferẽtiũ vltra tempus biennij probationis nemo maneat.*

In ex. c. 4. § 6. & p. 5. c. 1. § 3. & c. 2. § 1.

68 Scholaſtici ſimulatque Superiorum arbitrio ſtudia abſoluerint, tertiũ probationis annum in Domibus probationum peragant, quod ſi commode fieri non poſſit, in Domibus Profeſſorum, uel in Collegijs probari eos faciat iuxta regulas Nouitiatus.

Par. 5. c. 2. & p. 4. c. 9. § 3. * In ex. c. 1. § 8. & c. 4. § 2. & 27. 38. 41. & c. 6. § 8. & p. 5. & 6. c. 2 § 12. & can. 3. cong. 2. * P. r. 6. c. 2 § 1. & p. 10. § 6.

69 Finita uiſitatione conſideret, qui ſint idonei in ſua Prouincia, ut in Coadiutores formatos ſpirituales, vel temporales, aut in Profeſſos iuxta Conſtitutiones, & inſtructionem à Generali traditam admitti poſſint, & ſecundum eandem accurate Generalẽ informari curet.

**70 Antequam admittat eos, qui cum Generalis facultate profeſſionem, uel uota Coadiutorum formatorum emiſſuri ſunt, ea ſeruari curet, quæ ab ipſis erunt facienda: eiuſmodi ſunt diſpoſitio bonorũ temporalium, ſi quæ adhuc habuerint, exercitia ſpiritualia, confeſſio generalis, & alia, quæ in* Conſtitutionibus,*

tutionibus, & Decretis congregationum dicuntur. in profeſsione etiam & ijs uotis emittendis ſeruentur, & vt publice fiant, & in ceteris omnibus quod conſtitutiones, præſcribunt.* * Par. 5. c. 3. §. 2. & c. 4. §. 1.

71 *Qui profeſsionem fecerint, etiam trium uotorum, emittant uota illa ſimplicia, quæ poſt profeſsionem emittenda ſunt, idque iuxta formulam† primæ congregationis, * vt à tertia recognita eſt. et doctrinã Chriſtianã tam ipſi, quã Coadiutores formati ſpirituales per quadraginta dies intra annum doceant.* †In 1. cõg. tit. 6. decr. 23. & in 3. congr. decr. 70.

*72 *Habeat librum, in quo eorum nomina ſcribãtur, qui uota ſolemnia, uel ſimplicia poſt biennium in Domibus, vel Collegijs ſuæ Prouinciæ emittũt iuxta ordinem Præpoſitis Domorum, et Rectoribus traditum.* *Can. 20. Congr. 2. Par. 5. c. 3. & 4.

73 *Cum aliqui profeſsionem, vel uota Coadiutorum formatorum fecerint, exempla huiuſmodi uotorum, & aliorum quinque, quæ profeſsi poſt emiſsã profeſsionem faciunt, nomine ipſorum ſubſcripta ad Generalem quamprimum tranſmittat.*

74 *Conſtituat iuxta Conſtitutiones, vt Profeſsi, et Coadiutores ſpirituales formati ſuæ prouinciæ in Domibus Profeſsis, quantum fieri poteſt, commorẽtur.* Par. 6. c. 2. §. 3. & 4. & p. 4. c. 10. §. 3.

De rebus Collegiorum, & Domorum. CAP. IX.

75 *AEdificia conſeruari, & ſi opus erit, inſtaurari curet: quod ſi quæ ædificanda maioris momenti fuerint, vt eſſet templum, dormi-* Can. 11. Cong. 1. Can. 9. Cong. 2.

torium, vel aliquid huiuſmodi niſi approbante Generali non fiant, ad quem pertinet formam, & modum noſtrorum ædificiorum præſcribere.

76 Redditus, & reliqua ſtabilia conſeruari curet, & an creſcant, vel minuantur, intelligat. ſi quis autem huiuſmodi bona augere uellet, vel aliquid donare, poterit id admittere: ſi tamē conditiones aliquæ exigerentur, non niſi approbante Generali vllam admittat: & eodem modo, quæ dātur Domui profeſſæ accipere, & ſi quid ſtabile donatum fuerit, etiā vendere poterit: ſi tamen Domui neceſſarium pretium non eſſet, & trecentorum ducatorū valorem excederet, conſulat Generalem, vt de eo iuxta ipſius præſcriptum diſponat.

Can. 26. Congr. 2. *77 Cum lites pro rebus præſertim temporalibus, diligenter noſtris fugiendæ ſint, non intendat quiſquam è noſtris omnino litem aliquā abſque conſenſu Generalis, aut eius, cui expreſſe ſuas uices ad hāc rē ille commiſerit, niſi in re adeo neceſſaria, vt eius reſponſum expectari nequeat, de quo tamen poſtea ipſum admoneat. Quocirca nitatur Prouincialis primum rem compromiſsione componere. Noſtris autē ſi lis intendatur, curandum etiam diligenter, niſi de iure noſtro manifeſte conſtaret, vt aliqua tranſactione vel concordia res tota componatur. id ſi commode fieri non ualeat, poterunt in iudicio ſe defendere, cum Prouincialis * poteſtatem habeat conſeruandi et defendendi res Collegiorū etiam in iudicio, cum facultate alios ſubſtituendi, ſi id neceſſariū uel conueniens aliquando fuerit.*

* Par. 4. c. 2. lit. C.

78 Intel-

78 *Intelligat, an exempla authentica contractuũ maioris mométi, præſertim rerum perpetuarum ad Archiuium, quod eſt in Vrbe penes Præpoſitũ Generalem, miſſa ſint, alioqui mittenda curabit.* In 1. Cõgre. tit. 6. decre. 24.

79 *Videat computa inter Superiorem, & Procuratorem trãſacta, rationemque exigat, accepti, & expẽſi, & reſolutionẽ ultimi ſui computi ſummatim ſcribi faciat, quam ipſe ſubſcribet in libro ad hoc deſignato. in hoc autẽ ſcripto ſimul conſtet tam de ſumma accepti, & expenſi ab ultima viſitatione, quam de eo, quod reſiduum fuerit, vel etiam ſi quid debiti maneat.*

80 *Viſitet bona ſtabilia extra domum, quæ ſine magno incommodo viſitari poſſint, vt uideat, num qua inſtauratione, uel cultura egeant, et quid ad eorum conſeruationem opus ſit.*

81 *Si Domus, uel Collegia cum commoda fundatione offerentur, expendat, quid ad commune bonũ ex ijs ſperetur, & an aliquæ conditiones exigantur, & an locus ſit ſalubris, & omnia ad Generalem referat, nihil interim certi promittendo.* Par. 4. c. 2. §. 1. & p. 9. c. 3. §. 17.

82 *Magnum æs alienum Collegia uel Domos conflare non ſinat, ſi ſoluẽdo fore probabiliter non ſperet habita ratione reddituum, & eleemoſynarũ, quæ ordinarie dari ſolẽt,* nec in ijs plures habitare permittat, quam ali poſſint.* *Can. 12. Congr. 2.

83 *Quãdo contribuendũ erit ad ſumptus communes Prouinciæ, ſtatuat ipſe quid cuiq; Collegio, vel Domui, ſeruata proportione debita imponi debeat.* Par. 4. c. 2. lit. E.

84 *In ueſtitus ratione tria obſeruari faciat; Pri-* Par. 6. c. 2. §. 15.

mum

mum, ut honeſtus ille ſit: Alterum ut ad uſum communem, & approbatum honeſtorum Sacerdotum eius loci, in quo uiuitur, accommodatus: Tertium, ut profeſſioni paupertatis non repugnet.

85 *Habitationem, officinas, ueſtes et reliquam ſupellectilem, omnia denique diligenter inſpiciat; nec neceſſaria deeſſe, aut ſuperflua expēdi permittat; & rerũ mobiliũ inuentariũ conferri faciat cũ inuentario in præcedēti uiſitatione à Viſitatore, uel Prouinciali ſubſcripto. Obſeruet etiam, quæ teneatur œconomiæ ratio.*

De ijs, qui bonis ſuis nondum ſe abdicarunt. CAP. X.

86 *NON permittat noſtros abdicare ſe poſſeſſione bonorum ſuorũ, niſi quos conſtantes, & ſtabiles in ſua uocatione cognouerit, atque in ea re maturo ſemper conſilio procedat.*

Can. 4. cong. 3. 87 *Non ſinat pactiones inire noſtros cum parentibus ſuis, & quibuſcumque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad ſe pertinentibus, niſi illi prius admoneantur Societatem ipſam ad ea bona nullum ius habere, & Generalis de tota re prius informetur.*

Can. 3. Cong. 2. & can. 3. Congr. 3. 88 *Cum quis ex noſtris eſt diſpoſiturus de bonis ſuis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum ualore, & de animo relinquentis, & neceßitate etiam Domorum, & Collegiorum Prouinciæ, ſi in ea huiuſmodi bona ſint.*

89 *Si aliqua bona applicabuntur Societati cum facultate Generalis, magnopere curet Prouincialis vt cum ædificatione, & charitate, & non cum rigore exigantur, potiuſque per Procuratores externos, quam per noſtros: expediet quoque, vt ex his eleemoſynæ aliquæ in pauperes eius oppidi, ubi ſunt bona, diſtribuantur: & ratio dati, & accepti talium bonorum ſcripto conſtet, vt ipſe, aut ſuperior illius Domus, vel Collegij, cui applicata fuerunt, eam reddere poſsit ei, qui à Generali fuerit deſignatus.*

90 *Non ferat noſtros quicquam petere à parentibus, cognatis, vel amicis: ſed omnia eis neceſſaria à Societate prouideãtur:* intelligatque, etiam ſi quibusdam ad tempus proprietas bonorum temporaliũ permittitur, vſum tamen eorum ad propriam vtilitatem nulli eſſe concedendum.* *In Exa. c. 4. §. 4. & p. 4. c. 4. lit. E.

De modo, quo cum Generali, & alijs Prouincijs, ac externis ſe habere debeat. Cap. XI.

91 *OBedientem, reuerentem, ac fidelem, ſe Præpoſito Generali exhibeat, & hac re ſubditis in primis exemplum præbeat: idque potiſsimum curet, vt omnes de ſuis Superioribus bene ſentiant, eiſque peculiari deuotione afficiantur.*

92 *Perſpecta Generali eſſe cupiat omnia, quæ ad ſuam Prouinciam pertinent, eaque per ſe, & Superiores Domorum, & Collegiorum, & Conſultores ſuæ Prouinciæ iuxta formulam ſcribendi manifeſtari diligenter curet.*

93 Cogi-

93 *Cogitet de communi bono Societatis, illudque iuuet: Congregationes Prouinciales ſuo tempore iuxta formulam traditam cogat: ſi quid annotauerit circa Decreta, & Conſtitutiones, vel quid aliud, quod Congregationem generalem expoſcat, Præpoſito Generali ſcribat, vel Procuratori tertio quoque anno ad eundem venturo tradat.*

94 *Si occaſio ſe obtulerit iuuandi alias Prouincias, non deſit charitatis officio, & literarum communicatione iuxta formulam ſcribendi: mutuam concordiam & charitatem foueat.*

Par. 10. §. 11. & lit. B. 95 *Beneuolos, & deuotos conſeruet, curetque, vt benefactoribus ſe gratos noſtri exhibeant, ſi qui autem aduerſantur Societati, ſtudeat, vt melius informati reconcilientur.*

96 *Quæ eleemoſynæ externis pauperibus, ſiue ordinariæ, ſiue extraordinariæ dari debeant, ipſe Superioribus præſcribet auditis Conſultoribus pro Collegij, vel Domus facultate: Vbi verò habentur bona eccleſiaſtica, eleemoſynas aliquas fieri prouidebit in locis præcipuè, vbi huiuſmodi redditus percipiuntur.*

De communi ratione iuuandi proximos. Cap. XII.

Par. 4. c. 10. §. 10. & c 6. § 3. & lit. C. *Can 27. Cong. 2. 97 *INtelligat præſertim ſub finem ſtudiorum, qui ex noſtris, & quouſque, quibuſque rationibus domi, & foris externis ſe communicare debeant: quod tamen non niſi probatis, & in vocatione ſtabilibus, diſcretis, * & bene inſtructis, quique*

alios

alios ædificare poſsint, concedendum erit.

98 Conſideret, num Miſſæ celebrentur, & ſacramenta alia miniſtrentur iuxta vſum Romanæ Eccleſiæ: concionandi etiam, & doctrinæ Chriſtianæ docendæ modum obſeruet: curetque, vt in his omnibus noſtri vniformes ſint, & vt finem, quem Societas intendit, aſſequantur. Præcipue vero circa concionatores inuigilet, vt ſi quis ex ijs ad ſuas ſe regulas forte non accommodauerit, à concionandi munere amoueatur, & in alijs Societatis noſtræ miniſterijs occupetur. Par.4.c.8. §.2. & p.10.§.9.

99 Videat, num in Domibus, & Collegijs concionatores, & confeſſarij ad ſua munera idonei ſint, & ſtatuat pro ratione inſtituti, & loci, quam frequenter domi, vel foris concionandum, vel publice legendum ſit, vel doctrina Chriſtiana tradenda, & tempore peſtis aliqui ab eo deſignentur, qui ſeparati ab alijs, proximis iuuandis vacent. Can.27. Cong.2.

100 Det operam, vt Confeſſarij maturioris ſint ætatis quantum fieri poteſt, præſertim qui ad confeſsiones mulierũ audiendas mittuntur. * Curetque vt noſtri gratijs, & priuilegijs apoſtolicis prudenter, & moderate vtantur. *Par.10.§.12.

101 In ijs locis, in quibus ſimul Domus Profeſſorum, et Collegium fuerit, Societatis miniſteria in Domo exercenda curabit: In Collegijs vero ea, quæ ad ſtudia literarum, & auxilium ſpirituale ſcholaſticorum pertinent, tractanda ſunt. Par.4.c.8. & par.7.c.4.

102 Efficiet, vt in feſtis, quæ à noſtris præcipue celebrari ſolent, ornatus noſtrarum eccleſiarum ſit

mode

moderatus, ac religioſus, & quoad fieri poteſt, ſine nimia diſtractione noſtrorũ, & modeſtia externorũ.

Par.7.c.4. lit.G. 103 *Non permittat, vt cũ congregationibus externorum, quæ confraternitates dicuntur, noſtri miſceantur, nec in Domibus, vel Collegijs vlli earum conuentus agantur, niſi qui ad finem earundem Domorum & Collegiorum in diuino obſequio fient.*

Can. 19. Cõg.2.& Can.7. Cong. 4. 104 *Si examinandi miniſterium ab ordinario iniunctum effugere noſtri nulla ratione poßint, quamuis de doctrinæ ſufficientia iudicium ferre valeant, illud tamen retineãt, ne de admittẽdis, vel non admittendis ferant, ſed illud omnino Prælatis relinquatur.*

De miſſionibus, & mutationibus noſtrorum. Cap. XIII,

105 P*Rouincialis non abeat à ſua Prouincia ſine Generalis, nec Præpoſitus, aut Rector à ſua Domo, vel Collegio abſq; Prouincialis facultate, niſi locus eſſet vicinus, aut ſine graui incom-*
*Can.32. Cong.2. *modo Superioris reſponſum expectari non poſſet.* * *Reliquorum vero mutationes intra Prouinciã Prouincialis ipſe ne faciat ſine cauſa alicuius momenti.*

106 *In mittendis operarijs per Prouinciam extra Domos, & Collegia, vt in vinea Domini laborent, obſeruet, quæ in Conſtitutionibus, et regulis miſsionum dicuntur; videat tamen, ne Domus, & Collegia ne-*
Par.7.c.1. §.5.& c.2. §.2.&can. 27.cõg.2. *ceſſarijs miniſtris deſtituantur.*

107 *Quocunque mittat aliquem, eum per ſe, vel alium plene inſtruat, & ordinarie in ſcriptis tam de*

modo

modo procedendi, quam de medijs, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet.

108 Per crebram literarum communicationem iuxta formulam ſcribendi totius ſucceſſus certior factus ex eo loco, vbi ipſe commoratur, conſilio, et orationibus, & alijs rationibus eum iuuabit, vt perſona, & negotium poſtulauerit. Par. 7. c. 1. §. 2. & c. 2. §. 2. & can. 23. cong. 2.

109 Optimi quique, & maturiores ad proximos iuuandos, quantum commode fieri poterit, mittantur: & ſi ei videbiur expedire, alicui Superiori viciniores Domus, vel Collegij ſubijciantur. Par. 8. c. 1. §. 4.

110 Cum mutari aliquem oportebit, animaduertat, vt ad eum reuocandum, quoad fieri poterit, ijs medijs vtatur, vt ij, à quibus euocatur, potius beneuoli omnino maneant, quam offenſi, vel male affecti. Par. 7. c. 2. lit. H.

111 Si miſſum à Superiore, vel à ſummo Pontifice minus vtiliter occupari videret, Generalem admoneat. In Bul. 3. Paull. iii.

112 Extra Prouinciam ſuam neminem mittat, nec etiam ad laborandum in vinea Domini, niſi negotij alicuius, aut peregrinationis cauſa, aut niſi ei conſtaret de Generalis uoluntate, vel conueniret cũ Prouinciali illius Prouinciæ, ad quã mittere aliquẽ voluerit: ad prouincias tamen extra Europam, & inter ipſasmet hæ trãſmutationes ſine facultate Generalis ne fiant.

113 Poſt cognitam Generalis mortem Prouincialis neminem ex ijs, qui ius ſuffragij habent, ex ſua prouincia in aliam mittat ante congregationem Prouincialẽ, niſi cauſa ſit adeo urgens ut ipſe & maior

pars

pars conſultorum ipſius exiſtimet eſſe mittendum.

114 *Cum peregre erit noſtris proficiſcendum, aliquem, cui maxime confidat, præficiet, cui toto itineris tempore ceteri tanquam Superiori in omnibus obediant.*

Can. 12. Cong. 3. 115 *Ad retinendam religioſam diſciplinam, & paupertatis rationem det operam, ut noſtri in profectionibus, quos ipſorum Superiores id præſtare poſſe iudicauerint, in toto uel in parte pedeſtri itinere utãtur, & in equitando ſolius neceſſitatis ſiue perſonæ ſiue negotiorum ratio habeatur.*

Can. 10. Cong. 2. 116 *Expenſas itinerum ſoluere eius erit Prouinciæ, aut Collegij, aut Domus in cuius bonum, & utilitatem cedit profectio: quod ſi in ea re dubium eſſet, arbitrio ipſius auditis Conſultoribus ſtatuendũ relinquitur: ſi aliquando tamen inter aliquos Prouinciales non conueniret, recurrant ad Generalem.*

Par. 3. c. 1. lit. A. 117 *Quando quis ab vno loco ad alium transfertur, Superior, ad quem talis mittitur informandus eſt, quantum ad cognoſcendum, & iuuandum eum ſit ſatis. Neminem autem ex uno in alium locum ire permittat ſine literis patentibus.*

De Viſitatione. Cap. XIIII.

Can. 29. Cong. 1. & p. 8. c. 1. lit. L. 118 S*Ingulis annis per ſe ipſum ſingula loca ſuæ Prouinciæ uiſitet, cum hoc ſit ualde proprium ſui officij, & ibi diutius immoretur, ubi magis erit opus, præſertim in loco ad communicationem cum inferioribus, & Generali Præpoſito magis commodo.*

119 Si quando ob cauſas grauiores viſitare omnia loca ſuæ Prouinciæ ipſe non poſſit, re cum ſuis Conſultoribus collata, ad ea, quæ non poteſt, ſibi aliũ ſubſtituat. Quamuis omnino curandũ ſit, vt Domos probationis & ſcholaſticorũ ſeminaria peculiari cura, & per ſe viſitet.

120 Cum ad Domum, vel Collegium aliquod peruenerit, Superiorẽ interroget, num aliquid vrgeat, cui ſtatim neceſſario ſit remediũ adhibendũ: et Viſitationes præteritas petat. deinde omnes ſimul benigne alloquatur, eoſq; ad renouationem in ſpiritu, et ſtudium perfectionis hortetur.

121 Incipiat Viſitationem à templo, cuius oſtio clauſo, videat quomodo cuſtodiatur Sanctiſſimũ Eucharistiæ Sacramentum: mox viſitet ſacrum infirmorum oleum, & ſanctorum reliquias, ex quibus nihil vlla ratione auferatur; altaria, ſedeſque Confeſſariorum, atque alia, quæ tam in Templo, quàm in Sacriſtia ad diuinum cultum pertinent.

122 Poſtea ad viſitationem perſonarum accedat, & curet, vt omnibus beneuolũ ſe exhibeat, ne alicuius mentẽ ſubeat ſuſpicio, quod ob ſiniſtras aliquas informationes minus hilarẽ vultum ipſis oſtendat.

123 Petat à Superiore, & conſequenter à Conſultoribus, & ab aliquibus Patribus antiquioribus, vel præcipuis officialibus, vt ea, quæ ſciunt alicuius momenti de ſtatu Collegij, vel Domus, aut de perſonis referant: quod ſi iudicauerit expedire, iubere poterit, vt informationes huiuſmodi, vel partem earũ breuiter ſcribant, & ſibi tradant: ſcripta autem, quæ

ſecretum continent, clauſa ipſe diligentiſsime ſeruet, caueatq; ne minimo quidem indicio eos, qui ſibi aliquid referunt, prodat.

124 Huiuſmodi informationibus acceptis, & conſideratis, percurrat cum Superiore catalogum perſonarum Domus, vel Collegij, breuemque de ſingulis ab eo capiat informationem.

125 Deinde vocet ſigillatim omnes eo ordine, qui ei magis conuenire videbitur, & ſingulos ſeorſum iuxta inſtructionē ſequenti capite poſitā memoriter potius, quàm ex ſcripto interroget; & quæ aduertenda iudicauerit, ſibi memoriæ cauſa ſcribat. Quid vero à quoque interrogandum ſit, illius prudentiæ relinquitur.

126 Hortetur omnes ad veritatem ſincere dicendam, ne ipſis imputetur, ſi morbi propter eorum ſilentium incogniti, & latentes curari non poſsint. admoneatque teneri eos ſeruare ſub ſecreto, quicquid cum eo, quod ſecretum requirit, tranſegerint, licet à quouis alio, qui ipſo ſit inferior, de ea re interrogentur.

127 Non facile credat, ſi quæ forſan contra alios, præſertim Superiores dicentur, ſed ea notet, & expendat, vt veritatem aſſequatur. Caueatque, ne dū ſubditos conſolari ſtudet, illi debiliores in obediētia, & reuerētia erga ſuos immediatos Superiores reddantur.

Par.8.c.1. §.5. 128 Si quis diuiſionis, aut diſſenſionis eorum, qui vnà uiuunt, inter ſe, vel cum ſuo capite auctor eſſe inueniretur, diligentiſsime ab ea congregatione, ve-

lut

lut peſtis, quæ eam poteſt inficere, ſi præſens remedium non adhibeatur, ſeparandus eſt.

129 *Viſitatio rerum, aut partiũ, iuxta ea, quæ in præcedentibus regulis, præſertim in nono capite huius officij dicta ſunt, fieri debet; in qua ſimul examinandæ ſunt regulæ officialium, qui eiuſmodi rerum curam habent; ſi quid autem, non ſolum informationem, ſed inſpectionem requirat, ipſe per ſe, aut per ſocium id præſtabit.* domus

130 *Summarium Conſtitutionũ, & Regulas Communes coram Superiore, Conſultoribus, & Miniſtro examinabit; & ſi quas non obſeruari intellexerit, conſideratis cauſis remedia adhibebit, vt obſeruari poßint. Regulas autem Miniſtri, Conſultorũ, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorũ officialium ipſe per ſe cum ipſiſmet examinabit: reliquas vero aliorum officialiũ poterit ſocio, aut alteri coram ſingulis eorum examinandas committere.*

131 *Prouincialis integram rationem totius anteactæ vitæ, iuxta Conſtitutiones ab iis exigat, qui Societatem ingrediuntur: & ab eo tempore, quo ad ſtudia miſſi ſunt ab iis, qui illis abſolutis ad tertiũ probationis annum peragendum mittuntur. quod ſi id aliquando per ſe præſtare non poterit, ſubſtituat ad id ordinarie Superiorem Domus, vel Collegij. Singulis vero annis in quacumque Domo, vel Collegio ſuæ Prouinciæ abſoluta rerum domeſticarum viſitatione, aut in ipſo viſitationis decurſu (ſi id opportunius in aliquibus fore iudicaret) rationem conſcien-* In ex. c. 4. §. 36. & 39.

tiæ ab omnibus accipiat ab vltima, quam reddiderũt iuxta modum inferius præſcriptum. Quod ſi viſitatio circa renouationem votorum inciderit (quam extra ſtatutum tempus ratione ſui aduentus in Domũ aliquam, vel Collegium præſertim magnum per vnũ aut alterum menſem præmittere, aut differre poterit) ipſe ad excipiendas confeßiones generales noſtrorum, aliquos Patres probatos et maturiores deſignabit, eoſque, qui ſibi confiteri volent, benigne audiet.

132 *Poſtremum omnium viſitet Superiorem Domus, vel Collegij circa ea, quæ ad perſonam, & officium eius attinent, iuxta officij eius regulas, & ea, quæ ex acceptis informationibus collegerit.*

133 *Viſitatione cuiuſque Domus, vel Collegij abſoluta, & rebus omnibus perſpectis, vt laboris ſui fructum capiat, denuo omnia, quæ accepit in viſitatione, conſideret, & ea, quæ maioris momenti ſunt, diligentius expendat; quid item clarum, quidue tantum probabile videatur, & de quibus Generalis con ſulendus eſt, & quæ cum ſolo Superiore Domus, vel Collegij, quæ etiam cum Conſultoribus, & quæ cum alijs particularibus ſint tranſigenda, diligenter diſcernat.*

134 *Quæ ad gubernationem ſpectantia ipſi ordinanda videbuntur, hæc vel illa ijs etiam expendenda tradat, quos de vnaquaque re melius iudicare poſſe confidat. Et antequam vltimam executionis manum rebus imponat, omnia in orationibus, et Miſſarum ſacrificijs Deo commendet, vt iuxta ipſius diuinum beneplacitum*

ne placitum dirigantur.

135 *Poſtquam autem apud ſe omnia conſtituerit ex præteritæ viſitationis memoriali, vbi rerum quæ temporariæ ſunt, ordinationes ſcribuntur, eas quæ exequutioni mãdatæ fuerint, expungat. In libro uero, in quo non niſi maioris momenti ordinationes ſcribendæ erunt, ipſe ea tantum ſcribet, ſuaque manu ſubſcribet, quæ cum Generali communicauerit, & ab ipſo fuerint approbata.*

Inſtructio de ijs, quæ in viſitatione interroganda ſunt. Cap. XV.

Quæ ad gubernationem pertinent, à Superioribus, & Conſultoribus, & alijs, quibus videbitur, petenda.

1 *INterroget, ſi quid grauius in ea Domo, vel Collegio accidiſſe extra confeſſionem intellexerit, & quod remedium ſit adhibitum.*

2 *Quomodo ſeruentur regulæ, quæ ad Nouitios pertinent.*

3 *An aliqui, præſertim pueri, aut mulieres ad vota emittenda inducantur, vel ad conſilia alia obſeruanda indiſcrete trahantur.*

4 *An aliquis domi nimis affectus videatur ad conſanguineos, vel ad eorũ ſubuentionem teneatur.*

5 *De numero, & ſufficientia Confeſſariorum, & de frequentia, & fructu confitentium.*

6 *Quomodo litterarum ſtudia vigeant, & quam exacte ſeruentur, quæ de opinionum nouitate & di-*

uerſitate ſtatuta ſunt. Et an aliqui videantur finitis iam ſtudijs educendi è Collegijs.

7 *An infirmi, hoſpitalia, carceres, & triremes (vbi eſſent) viſitentur, & adiuuentur à noſtris.*

8 *Ex quibus operibus pijs, iuxta noſtrum inſtitutum, maior fructus percipiatur.*

9 *De cura in tradendis ſpiritualibus exercitijs, & quam exacte illa fiant. Et de vigilantia in puerorum ac rudium in doctrina Chriſtiana inſtitutione.*

10 *De modo conuerſandi iuxta rationem, & finẽ noſtri inſtituti.*

11 *De miſsionibus, & earũ fructu, & modo procedendi eorum, qui mittuntur.*

12 *An aliqui prætextu valetudinis iuuandæ à ſpiritus perfectione degenerent, & à laboribus noſtri inſtituti abhorreant, atque ad otium aſpirent.*

13 *An erga noſtros infirmos, & hoſpites debita Societatis caritas & cura exerceatur.*

14 *An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.*

15 *Quæ eleemoſynæ externis pauperibus dentur.*

Quæ ab omnibus peti poſſunt.

16 Q*Vomodo valeat corpore, & viribus, & quomodo ei conueniat ratio victus, veſtitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, qua vtitur.*

17 *Si quid dubitationis, aut difficultatis, ſi quid etiam ad ſuam conſolationem, inſtructionem, aut*

profe-

profectum fore putat, confidenter proponat.

18 *Quod ad alios attinet, interrogetur, quomodo tractetur à Superioribus, & quid ſentiat de illis, tam de perſonis, quam de officijs eorum.*

19 *An aliquis Superior impedierit libertatem ſubditorum ſcribendi ad Superiores mediatos, aut quouis modo ſignificauerit, ſibi non placere, vt noſtri de ipſo, aut eius gubernatione, ad eoſdem ſcribant.*

20 *An nouerit extra confeßionẽ aliquid de quauis perſona, quod non ei probetur, vt de inobediẽtia, murmuratione, conſpirationibus, præſertim contra Superiores, & ſi quid parum honeſtum, & incautum in familiaritate nimia cum aliqua perſona accidiſſet, vel contra de diſſenſione.*

21 *Quomodo ſeruẽtur Domi Conſtitutiones, Decreta, regulæ, communis ordo, et ordinationes, quæ à Præpoſito Generali, & alijs Superioribus emanant.*

22 *Quomodo exerceantur miniſteria Societatis erga externos, quod ad modum, & fructum attinet.*

23 *Quis ſit profectus noſtrorum in rebus ſpiritualibus, et quod omnium in ſolidis virtutibus acquirendis ſtudium.*

24 *Si de ijs etiam, quæ pertinẽt ad alias Domus, & Collegia totius Prouinciæ aliquid habet, quod alicuius momenti videatur, libere proponat.*

Pro Scholaſticis addatur.

25 Q*Vid ingenij, memoriæ, viriũ, & propẽſionis ad litteras in ſe experiatur.*

26 *An occupatione exteriore, vel ſtudijs remoueatur, vel diſtrahatur à rebus ſpiritualibus.*

27 *An habeat libros neceſſarios, & an ſcribat, legat, diſputet.*

28 *De ſuo profectu in litteris quid ſentiat.*

29 *An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.*

Pro ijs, qui in probatione verſantur.

30 *AN firmus ſit in propoſito viuendi, & moriendi in Societate.*

31 *An ſit indifferens ad quemlibet gradum, miniſteria, & exercitia Societatis, prout obedientia conſtituerit.*

32 *An exercitia ſpiritualia, vel aliqua alia experimenta fecerit, & in quibus plus profecerit, & alia, ſi videbitur ex examine.*

Modus accipiendæ rationis conſcientiæ.

QVod in ſummario Conſtitutionum .§. 40. præſcribitur de manifeſtãdã conſcientia, id magni momenti ad Dei gloriam & Societatis noſtræ bonum Pater noſter ſanctæ memoriæ Ignatius exiſtimauit. quare vt omni diligentia & animi ſinceritate ſeruetur, Prouinciali curandũ erit. Et cũ quiſq; dixerit, quæ dicere voluerit, iuxta inſtructionem datam, poterit Prouincialis, ſi qua exiſtimauerit amplius interroganda, id etiã facere;

quamuis, quæ hominem pudore multum afficerent, ea extra confeſsionem interroganda non eſſent. Nec à ſingulis ſingula petet, ſed prudenter et circumſpecte pro ratione perſonarum. Deniq; eam ſuauitatem teneat, vt illa omnia non tamquam iudex exigere, ſed vt benignus parens ob ſubditi conſolationem cognoſcere velle videatur.

INDEX CAPITVM

REGVLARVM

Prouincialis.

DE ſpectantibus ad Prouincialis perſonã, & communem Prouinciæ adminiſtrationem. cap. 1. pag. 25.
De ijs, quæ Prouincialem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt. c. 2. p. 27
De Superioribus ei ſubordinatis, & eorum officialibus. c. 3. p. 29.
De admittendis. cap. 4. p. 30.
De dimittendis. c. 5. p. 32.
De litterarum ſtudijs. c. 6. p. 34.
De promouendis ad ordines & gradus litterarios. c. 7. p. 37.
De promouendis in Profeſſos, Coadiutores & Scholares. c. 8. p. 37.
De rebus Collegiorum & Domorum. c. 9. p. 39.
De ijs, qui bonis ſuis nondum ſe abdicarunt. cap. 10. p. 42.
De modo, quo cum Generali & alijs Prouincijs ac externis ſe habere debeat. c. 11. p. 43.
De cõi ratione iuuandi proximos. c. 12. p. 44.
De miſſionibus & mutationibus noſtrorum. cap. 13. p. 46.
De Viſitatione. c. 14. p. 48.
De ijs, quæ in Viſitatione interroganda ſunt. c. 15. p. 53.

REGV-

REGVLAE PRAEPOSITI
DOMVS PROFESSAE.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERſonam, & totius Domus adminiſtrationem pertinent.
Cap. I.

1 *OMNI ſtudio enitatur, vt talis* Par. 4. c.
ſit, qualis optatur Rector in no- 10. §. 4.
ſtris Conſtitutionibus, atque eo magis, quòd illis præſit, quos viros ſpirituales, & perfectionis ſtudioſos eſſe oportet.

2 *Primam officij ſui curam in eo poſitam eſſe* Par. 4. c.
intelligat, vt oratione, et ſanctis deſiderijs totam Do- 10. §. 5.
mum, velut humeris ſuis, ſuſtineat; & quæcunque in ijs, quibus præeſt, ad ipſorum, aliorumque ædificationem, iuxta inſtituti noſtri rationem, optare debet, prius in ſeipſo præſtare ſtudeat.

3 *Communes regulas ipſe ſeruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vſu quantum fieri poteſt, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibuſdam, alios ne offendat.*

4 *Intra annum, poſtquam officium Præpoſiti* Par. 4. c.
prima vice inierit, quadraginta diebus Chriſtianam 10. §. 10.
doctrinam eo modo, quo in ſecunda Congregatione & can. 15.
de Rectore expoſitum eſt, legat, aut doceat; ſed ex cong. 2.

cauſa

cauſa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.

5 *Conſuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas ſeruet, ac ſeruari faciat: ſi tamen aliqua alia à præcedenti Præpoſito inducta fuerit, non mutet inconſulto Prouinciali: ipſe verò, niſi ſuo Superiore approbante, nullam introducat.*

Par. 4. c. 10. § 5. & 6. 6 *Eos, qui domeſtica obeunt miniſteria (exceptis quibuſdam, quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter conſtituat, ſuas cuique regulas tradat, aliquando viſitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdẽ miniſterijs detineat, vel ab eis remoueat.* * *Quia verò officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inueniuntur, non facile mutari debebunt.*

* Ibidem lit. E.

Par. 4. c. 10 § 6. 7 *Vt proſpicere officialibus de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit ne labore grauentur, debebit, ita cũ tempus vacuum illis fuerit, vt illud vtiliter impendant diuino ſeruitio, curabit.*

Par. 3. c. 1. § 11. 8 *Etſi poteſtatem habet deſignandi Confeſſarios ſuis ſubditis ordinarium tamen Confeſſariũ Domus non conſtituet ſine approbatione Prouincialis.*

Par. 6. c. 5. 9 *Quamuis in virtute obedientiæ iubere poſſit, non niſi rariſſime, & ex graui ac vrgenti cauſſa id faciat.*

10 *Ordinarias tantum pœnitentias imponat, quales ſunt parua menſa, publica reprehenſio, concluſio in circulo, edere ſub menſa, oſculari aliorum pedes, orare in refectorio, dicere culpam ſuam, ſubtractio cibi vſque ad panem, & aquam, ſi res poſtulauerit,*

diſciplina

diſciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia, & domeſtica.

11 *Sicut ad Præpoſitum pertinet diſpenſare in regulis, & Conſtitutionibus, & Decretis Congregationum generalium cum particularibus, quando neceſſe erit; ſic &, cum diſpenſauerit in rebus maioris momenti, quæ videntur vrgere, & in quibus ſine graui incommodo Prouincialis reſponſum expectari non poteſt, eum primo quoque tempore de huiuſmodi diſpenſatione, ac eius cauſa admonere.* Par. 4. c. 10. lit. B. & p. 9. c. 3. §. 8.

12 *Nomina eorum, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia emiſerunt, in libro ad hoc parato notentur, in Profeſsis quidem, & Coadiutoribus formatis cum nominibus admittentium; in reliquis vero poſt biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Conſtitutiones.* Par. 5. c. 3. § 4. & c. 4. § 4.

13 *Quas habeat facultates, partim ex ijs, quæ ipſi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in ijs, quas non habet, ſciat ad Superiorem recurrere.*

De ijs, quæ Præpoſitum ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.
Cap. II.

14 *SIT ſolicitus, ne Miniſter, & reliqui officiales ſuo deſint officio, omiſsis alijs, quæ poſſent impedire.*

15 *Singulis vel ſaltem alternis hebdomadis cum ſuis Conſultoribus conueniat: (niſi pro re nata aliquid* Par. 4. c. 10. § 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

quid extraordinarie eſſet conſultandum) deq; rebus maioris momenti,quæ pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt,cum illis agat. quamquam ijs auditis,penes ipſum erit de ſingulis ſtatuendi facultas.

16 *Conſultores, aliosque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, & benigne excipiat, & præcipue* eum,cui Monitoris officium commiſſum eſt:efficiatque vt in ſua Domo, quæ in formula ſcribendi præſcripta ſunt,ſeruentur.*

* Par. 9.c. 4.§.4.

17 *Habeat librum,in quo ſcribantur viſitationes Domus à Generali approbatæ;in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ ſunt,ſeparatim notentur.alia vero, quæ Viſitator,& Prouincialis præſcripſerint,in alio libro ſcribantur.*

18 *Inſtitutum Societatis cognoſcat ex lectione literarum Apoſtolicarum,Conſtitutionum et Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione regularum tam communiũ, quàm officij ſui,& aliorum,qui ſub ipſius cura ſunt, ac Prouincialis, & compendij facultatum Societatis, atque ex obſeruatione conſuetudinum receptarum,ac demum ex recurſu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.*

19 *Libellum habeat,in quem referat quæcumque ſibi ad bonum Domus ſtatum ſubinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem,vel Prouincialem ſcribendum putat.*

20 *Pro occurrentibus neceſsitatibus communibus, & priuatis, Miſſas, et orationes ſuorum (moderate tamen) iuxta conſuetudinem Societatis applicare poterit.* Par. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M & c. 4. §. 3. & 4. & p. 10. lit B.

De cura noſtrorum in ſpiritu. Cap. III.

21 *CVret, vt cuique in ſuo officio integram obedientiam ceteri præſtent, & officiales Miniſtro, & ſibi etiam omnes; ſtudeatque eiſdem exemplo obedientiæ præire, quam ipſe ſuis Superioribus, quos Chriſti loco habet, præſtare debet.* Par. 4. c. 10. §. 8.

22 *Det operam, vt Conſtitutiones, * & regulæ obſeruentur: omnibus domeſticis cum omni ſolicitudine inuigilet, eoſdēq; ab iis, quæ nocere poſsint Domi, & foris defendat, tum præueniendo, tum etiam, ſi quid mali acciderit, remedium adhibendo.* Par. 4. c. 10 §. 5. & p. 6. §. 1. & p. 10. §. vlt. *In proe. declar.

23 *Efficiat, vt ſibi, vel aliis ab ipſo deputatis ſtatis temporibus ratio conſcientiæ reddatur, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præſcribitur, & inſtructionem ad reddendam conſcientiæ rationem, à Profeſsis quidem, & Coadiutoribus formatis ſemel in anno, ab aliis vero bis: & aliquos præterea maturiores Patres aſsignet, qui eorum confeſsiones generales excipiant, niſi Prouincialis tunc adſit.* In ex. c. 4. §. 36. 38. & 41. & p. 6. c. 1. §. 2.

24 *Meminerit, vt Scholaſtici, ſi qui erunt, et Coadiutores non formati, bis ſingulis annis circa feſta Circunciſionis Domini noſtri, & Apoſtolorum Petri, & Pauli vota ſua renouent, præmiſsis iis, quæ fieri ſolent.* Par. 4. c. 4. § 5. & p. 5. c. 4. §. 6. & can. 14. cong. 2.

25 Sin-

Par. 3. c. 1. §. 28. 25 *Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem noſtris vel ipſe faciat, vel aliquis alius, qui rationem noſtri inſtituti bene teneat, in qua agatur de obſeruatione Conſtitutionum, & regularum, de fraterna caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præſertim de obedientia: tametſi exhortationis loco, ſpiritualis collatio eiſdem de rebus aliquando haberi poteſt.*

26 *Crebro, & magna caritatis ſignificatione alloquatur ſubditos; eorumque neceſsitatibus non corporis tantum, ſed multo etiam magis animæ, paterno affectu proſpiciat. Si quem vero intelligat aliqua tētatione pulſari, præſertim graui, eius peculiarem curam, & ſolicitudinem non ſolum per ſe, ſed etiam, ſi neceſſe fuerit, per alios gerat, nec remedium longius differendo difficiliorem morbi curationem reddat.*

Par. 3. c. 7. §. 15. 27 *In correctionibus, & pænitentijs iniungendis rationem habebit diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis, & particularis earum, ad gloriam Dei.*

Par. 3. c. 1. lit. N. 28 *Niſi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obſeruet, vt ij, qui peccant, primo in caritate, & dulcedine admoneantur: ſecundo in caritate quidē, ſed eo tamen modo, ut eis confuſio, & rubor iniiciatur: tertio amori ea, quæ timorem incutiant, ſi opus erit, adijciantur.*

Par. 3. c. 1. lit. N. 29 *De publicis defectibus publica debet eſſe pœnitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciant, declaratis.*

30 Poterit

30 *Poterit mittere interdum aliquem ex ſuis, vt oſtiatim petat eleemoſynam, aut, vt inſeruiat hoſpitali; aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Chriſtianamue doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & ſpiritualis vtilitatis noſtrorum.*

31 *Delegare poterit Confeſſario, vel alijs vices ſuas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbent, quas ad maiorem ſui ſpiritus profectum, aſſumere quiſq; volet. Et, vt noſtris, qui Sacerdotes non ſunt, facultatem dare poßint frequentius quam octauo quoque die communicandi, quos ea ratione magis in ſpiritu iuuari in Domino iudicauerint.* In ex. c. 1. lit. C

32 *In danda facultate ieiunandi, ſicut & in alijs pœnitentijs concedendis, videat, ne menſuram rectæ rationis excedat; detque operam, vt omnes intelligãt ad ſingularitatem non pertinere, ſi quis ieiunet alijs non ieiunantibus; dummodo ordinaria conſuetudo ieiunandi, quæ iuxta Conſtitutiones non ſit, non introducatur.* In 1. cõg. tit. 6. Decreto 17. & in ex. c. 1. §. 6.

33 *Vnio, & conformitas mutua diligentiſſime curanda eſt, * nec ferenda inter vllos domeſticorum perturbatio, vel ira mutua. ſi quid autem huiuſmodi accideret, curet, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.* Par. 3. c. 1. §. 18. * Ibidem lit. P.

34 *Tam ipſe, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Conſtitutiones, aliquando intra annum, officium, vel officia eorum, qui domi inſeruiunt, ad tempus aliquod obibunt.* Par. 3. c. 1. §. 19. * In ex. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. lit. B

*35 *Videat ſcripta, & literas omnes, quæ ſcribun-*

tur ad domeſticos, & quas ipſi alijs ſcribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum diſcretionis habeat, domi conſtituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, ſibique referat, ſi quid inuenerit, quod tanti momenti ſit, vt de eo Superior monendus videatur. res autem vanas, aut quæ alia ratione offendere poſſint, neminem ſcribere permittat: nec ſigillum quemquã habere ſinat ſine Prouincialis facultate.

Par.3.c.1. §.14. & lit. M 36 Non ſint domi arma, nec inſtrumenta muſica, nec libri laſciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.

De auxilio animarum. Cap. IIII.

In ex.c.1. §.2. & p. 4. in proœ. 37 MEminerit hoc pertinere ad ſcopum totius Societatis, vt ad animarum ſalutem, & perfectionem cum diuina gratia promouendam incumbat, & noſtri inſtituti puritatem in Domibus Profeſſis præcipue eluceſcere debere, quæ non tam circa media ad hunc finem præparanda (quemadmodum Collegia) quam circa finem ipſum, & vſum mediorum ad eum conferẽtium verſantur.

* P.4.c.8. §.3.& 6. & p.7.c. 4 §.6.& 7.& can. 21. cong. 1. & can. 20.cõg.2. 38 Videat, an noſtri zelum habeãt animarum, & an ſtrenue, ac diligenter earum ſalutem procurent, vt ij ſolent, quos ſanctus Dei amor impellit, nec ſolũ immoderatos pro ratione virium labores ſuſcipi non ſinat, ſed multo etiam minus in proximis iuuandis negligentiam toleret.

*39 Proponatur populo aſſidue in Eccleſia verbũ Dei

Dei in prædicationibus, & ſacræ ſcripturæ, vel doctrinæ Chriſtianæ lectionibus, quod etiam in alijs Eccleſiis, plateis, & locis præſtari poteſt, quando ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur: nominatim vero puerorum, ac rudium perſonarum in Chriſtianiſmo inſtitutionem tamquam proprium noſtræ vocationis miniſterium valde commendatũ habeat:* intelligatque Chriſtianam doctrinam canendo doceri poſſe, vbi ad maiorem ædificationem id fore obſeruabitur. Modus autem ſiue id canendo, ſiue ſecus fiat, pro locorum ratione ad ædificationem & maiorem vtilitatem exigatur. *Can. 14. Cong. 1.

40 Procuret diligenter, ne deſint deſignati Confeſſarij, qui domi in adminiſtratione ſacramentorũ confeſſionis, & communionis cum fructu exerceantur; quiq; extra domũ ægrotorũ confeſſiones audire, morientibus opem ferre, et eos, qui in carceribus, & hoſpitalibus inueniuntur, viſitare, & conſolari poſſint, & reliquis pietatis operibus, quæ in literis Apoſtolicis inſtituti noſtri, & Conſtitutionibus proponuntur, incumbere. ſed hæc omnia ipſe iuxta ordinem à Prouinciali præſcriptum exequatur, qui pro ratione loci, & copia noſtrorum metietur, quantum in huiuſmodi rebus operæ ſit ponendum. Par. 4. c. 8. § 4. & p. 7. c. 4. §. 5. & 9. & in bulla noſtri inſtit. Paul. III. & Iul. III

41 Curet, vt noſtri in ſpiritualibus exercitijs tradendis accurate exerceantur, poſtquam ea in ſe fuerint experti; nullus tamen deberet ea tradere, niſi prudentia, ac rerum ſpiritualium vſu ſatis probatus eſſet. Par. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. §. 8.

42 Si operariorum copia ſuppetet, poterit ſuos

mittere ad alia loca vicina, habito conſenſu Prouincialis, vt ſimilibus operibus caritatis functi domum, conſtituto tempore, redeant.

43 *Non permittat eodem tempore omnes Sacerdotes abeſſe, ſed ſemper domi, aut in Eccleſia aliqui maneant, qui occurrentibus neceſsitatibus proximorum ſatisfacere poſsint.*

44 *Cum quis prædicationi, lectioni ſacræ, aut confeſsionibus audiendis vacat, prouideat, ne ſtudij tempus, aliaue neceſſaria illi deſint.*

Par.4.c.8. § 2 & p.7. c.4.§ 5. & 6. 45 *Si quis ad ſacros ordines promouendus, aut in confeſſarium, vel concionatorem eſſe eligendus videbitur, Prouincialem admoneat.*

46 *Si quem ex ijs, qui in Eccleſia noſtra aſsidue ad ſacramenta accedunt, intelligeret vitæ ſuæ exemplo alios offendere, quantum in ipſo eſt, remedium per confeſſarium, vel aliquem alium conuenienti ratione adhibere curet.*

Par.6.c.3. §.5. 47 *Non permittat, vt noſtri curam mulierum religioſarum, & aliarum quarumcunque ſuſcipiant, vt ordinarie illarum confeſsiones audiant, vel ipſas regant: quamuis nihil repugnet aliquãdo apud eas concionari, aut ſemel vnius Monaſterij confeſsiones ſpeciales ob cauſas audire, quod tamen non fiet, niſi poſtulent ij, qui eis præſunt.*

Par.9.c.6. §.1. 48 *Etſi proprium Præpoſiti officium eſt Domum ſibi commiſſam diligenter, ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quidquam huic muneri deeſſe debet, ſi quando tamen per officij ſui occupationes licebit, & concionari, & confeſsiones audire,*

& alia

& alia Societatis miniſteria exercere poterit, ac debebit.

De ordine domeſtico, Cap. V.

49 *QVotidie poſt orationem matutinam fiat ſacrum, cui interſint omnes, qui ſacerdotes non ſunt; niſi aliquibus propter peculiares cauſas aliud tempus ad ſacrum audiendum conceſſum ſit.*

50 *Tempore orationi, & examini aſſignato ſit aliquis, qui obſeruet, num omnes iis uacent, quod & Miniſter ipſe aliquando faciat, & Præpoſitus huic rei diligenter inuigilet.*

51 *Syndicum domi conſtituat, vbi Miniſtri aut Subminiſtri opera ad id non uteretur, cuius officiũ erit obſeruare in omnibus, quod ad honeſtatem, & decentiam externam pertinet, eccleſiam, & domũ in locis publicis perluſtrando, & ſi quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo.* Par. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7

52 *A poſteriore prandij ſigno ad cœnam, octo vt minimũ horæ interſint: aliquid verò amplius vſque ad refectiunculam veſpertinam diebus Veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis; * à tempore autem, quo ſe noſtri cubitum receperunt uſque ad ſignum, quo excitantur, ſeptem.* * Par. 3. c. 2. lit. E

53 *Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta uſum breuiarij Romani in prima menſa fiant: in ſecunda uero, & priuata, retineri poſſunt antiqua benedictio, & gratiarũ actio, quæ à ſingulis ſubmiſſe, & ſtando fieri debent.* Can. 6. Congr. 1.

Can.80. Congr.1. 54 *In menſa Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos; ſed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non ſunt, ullus ordo conſtituatur.*

55 *Si aliqua de cauſa Præpoſitus primæ menſæ adeſſe non poterit, curet, ut miniſter adſit.*

Par. 3. c. 2. lit. D. 56 *A prandio, & à cœna hora vna, diebus autem ueneris poſt collationem ueſpertinã dimidia recreationi religioſe impẽdatur, idque in uno loco, ſi commode fieri poterit: ſed neque extra huiuſmodi horas labores nimium continuari, ſine aliqua conuenienti relaxatione, ſinat,*

57 *Conferentiæ caſuum conſcientiæ bis, ſingulis hebdomadis habeantur, quibus Sacerdotes omnes, qui commode poterunt, intereſſe debent Præſide docto aliquo, qui ea, de quibus agetur, luculentius explicare, ac definire poſſit.*

De ijs, quæ pertinent ad res temporales. CAP. VI.

58 M*Agno, & conſtanti animo ſperet a Diuina bonitate ſuæ Domui ſubſidia temporalia adijcienda, ſi & noſtri ad quærendum Dei regnum ſibi, & proximis ſerio incumbant, & ipſe ratione indigentiæ inſtituti noſtri integritatem violari numquam permittat.*

Par. 6. c. 2. §. 10. 59 *Habeat Procuratorem, qui eleemoſynas petat, cui alios ad eam rem ſubſtituere poterit, ſi neceſſarium iudicabit, ita tamen, vt quam pauciſsimi in men*

dican-

dicando occupentur.

60 Singulis menſibus à Procuratore rationem ac Par.4.c.2.
cepti, & expenſi præſente Miniſtro exigat, vt totius §.5.& p.9.
Domus adminiſtrationis ratio ipſi conſtet, eamque c.3.§.4. &
reddere poſſit cui, & quando per Superiorem lit.C
conſtituetur. caueat autem, ne Domus alieno ære
grauetur.

61 In ijs, quæ ad rationem uictus, & aliarum re- Par.6.c.2.
rum uitæ neceſſariarũ, aut conuenientium ſpectant, §. vlti. &
quamuis curãdum eſt, ut communis illa ſit, & ualetu lit. N.
dini noſtrorum accommodata; habenda tamen ſem-
per eſt ratio humilitatis, paupertatis, ac ſpiritualis
ædificationis in Domino.

62 Vt curare debet ne ij, qui in uinea Domini ma
gno cum proximorum fructu ſe exercent, neceſſario
ſubſidio priuati maiora bona relinquere cogantur,
neue morbo, aut ætate debiles miniſterio fraternæ
caritatis deſtituãtur; ita ijs, qui neutra ratione alio-
rum indigent opera, adiutores aſſignare non debet.

63 Aegrotorum uero cura habeatur magna, & Par. 3. c.
obſeruetur diligenter tam in uictus ratione, quam in 2. lit. G.
ceteris quod medicus præſcripſerit.

64 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo
mittatur, id in communem vſum accipiatur, ac di-
ſpenſetur.

65 Caueat, ne Domus ipſa, aliquiſue Profeſſorũ, In ex. c.1.
aut Coadiutorum redditibus Collegiorum, præter- §.4.& p.4.
quam in rebus minimis vtatur. c.2. lit.F
& p. 6. c.

*66 Si quid ſtabile donatum, legatumue Domui 2.§.3.
fuerit, Prouincialem admoneat, vt quamprimum * P.6.c.2.

 ven- lit.B

vendatur, & pretium in vſus neceſſarios iuxta illius iudicium expendatur: temporis tamen opportunitas ad vendendum non eſt excludenda.

Can. 26. Cong. 2. 67 Lites forenſes fugiat, nec vllam inconſulto Prouinciali intentet, nec intentæ reſpondeat, niſi cogatur.

Par. 3. c. 1. §. 7. & 9. & can. 3. cong. 2. 68 Si bona alicuius ex noſtris diſtribuenda eſſent, ſi ineundi contractus, ſi fabrica alicuius momenti, et expenſæ extraordinariæ faciendæ, aut ſi bona offerantur cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.

69 Depoſitum pecuniæ nullum prorſus admittat; aliarũ vero rerũ non niſi cautiſſime, dummodo ſint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij, ſine magna offenſione, denegari non poſſit.

Par. 6. c. 3. §. 8. 70 Neminem ex noſtris in cauſis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (niſi, qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) permittat abſque licentia, quam minime dabit, niſi in cauſis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ ſint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

Par. 6. c. 2. §. 14. 71 Nullum domi iumentum æquitandi cauſa ad vſum alicuius de ipſa Societate ordinarie habeatur, * niſi aut propter continenter infirmam alicuius valetudinem, aut propter publica negotia, id neceſſarium, & vrgens iudicaret Generalis.

* Ibidem lit. K.

De

De communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores. Cap. VII.

72 *MVlieres inuiſere, aut ad eas ſcribere, niſi in neceſſitate, aut cum ſpe magni fructus noſtros non ſinat, nec hoc quidem permittat niſi viris valde probatis, & prudentibus.*

73 *Non permittat fœminas domũ noſtrã ingredi.* Par. 3.c.1. §.14.

74 *Curet, ne primarios viros inuiſere noſtri conſueſcant, niſi ſancto ſtudio piorum operum ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti eſſent.* Par.6.c.2. §.9.

75 *Non ſinat offerri munuſcula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas offerri ſolent,* Par.6.c.2. §.9.

76 *Non permittat, vt noſtri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cum ægrotant, viſitentur, niſi cauſa non leuis momenti ad id concedendum moueret, quã eandem eſſe oportebit, ſi quando externus aliquis ad menſam præſertim refectorij, inuitandus videretur.*

77 *Amicos conſeruare, & eos, qui male erga nos affecti ſunt, præcipue ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus conuenientibus in amicitiã reuocare, aut ſaltem, ne aduerſarij ſint, efficere ſtudeat.* Par. 10. lit. B.

78 *Obſeruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos, quam mortuos obſeruanda ſunt, eiſq; gratitudinem exhibeat, & ſi quam aliam obligationem Domus habet, ei ſatisfieri curet.* Par. 4.c.1.

De ijs.

De ijs, qui admitti petunt, ad Domum diuertunt, aut foras mittuntur.

Cap. VIII.

79 *IN Societatem neminem admittat, niſi à Generali, vel Prouinciali id ipſi committatur,* * *ſed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel ſcribat, quales illi ſint, & quibus donis Dei præditi.*

* Par. 1. c. 1. §. 2.

Par. 1. c. 1. lit. A

80 *Si is, qui admitti petit, ad inſtitutum Societatis valde idoneus videbitur, & neceſſitas vrgeret, poterit eum tanquam hoſpitem Domi recipere, donec reſponſum à Prouinciali accipiat, vel ad eundẽ mittere, ſi expedire iudicauerit.*

Par. 2. c. 4. § 1. & lit. A

81 *Recedentem ſine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimiſſum non admittat, ſed ſi expedire videretur ad Prouincialem de eo ſcribat, & eius ordinationẽ expectet, illo domi vt hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento.*

82 *Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per domum tranſeuntes, eoſq; amanter hoſpitio excipiat,* * *ac meminerit ſe aliquo viatico, aut eleemoſyna eos, ſi indigerent, iuuare poſſe: curet itẽ diligẽter dirigere, ac iuuare expeditiones hoſpitum, qui negotiorum cauſa domi verſantur.*

* Par. 4 c. 2. lit. F & p. 6. c. 2. lit. D

83 *Externi ne accipiantur hoſpitio, vt domi pernoctent, niſi ij ſint, quibus multum debeatur, aut id officij ſine magna offenſione prætermitti non poſſit: qua in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cũ neceſſitatis cauſa ad nos diuertunt.*

84 Cum

84 *Cum quis domo egredietur, det ei ſocium conuenientem: ſi quando autem aliquis ſolus foras mittitur, is ſit, cui merito poſsit confidere.* Par. 3. c. 1. §. 3.

85 *Neminem ex ſua Domo in alium locum mittat ſine literis patentibus.* Par. 7. c. 2. lit. M

86 *Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe domus cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat.* Par. 3. c. 2. lit. G.

87 *Profecturi ad alia loca, ea, quam ſottanam vocant, & alijs interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, niſi forte ratio temporis, aut alioqui caritas ſuaderet, melioribus eſſe commutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter neceſſaria erunt, magna caritatis ſignificatione ab eo loco vnde mittuntur, ſubminiſtrentur, ſumptibus tamen eorum, quorum erit expenſas itineris ſoluere.*

REGVLAE RECTORIS.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERſonam, & totius Collegij adminiſtrationem pertinent.

Cap. I.

Par. 4. c. 10. §. 4. & 5.

1 *OMNI ſtudio enitatur, vt talis ſit, qualis optatur in noſtris Conſtitutionibus, primamque officij ſui curam in eo poſitam eſſe intelligat, vt oratione, & ſanctis deſiderijs totum Collegium velut humeris ſuis ſuſtineat.*

2 *Communes regulas ipſe ſeruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vſu, quantum fieri poteſt, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibuſdam, alios non offendat.*

Par. 4. c. 10. §. 10. et can. 15. cong. 2.

3 *Intra annum, poſtquam officium Rectoris prima vice inierit, quadraginta diebus Chriſtianam doctrinam eo modo, quo in ſecunda Congregatione expoſitum eſt, legat, aut doceat; ſed ex cauſa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.*

4 *Conſuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas ſeruet, ac ſeruari faciat: Si tamen aliqua alia à præcedenti Rectore inducta fuerit, non mutet inconſulto Prouinciali: ipſe verò, niſi ſuo Superiore approbante, nullam introducat.*

Par. 4. c. 10. §. 5. & 6.

5 *Eos, qui domeſtica obeunt miniſteria (exceptis quibuſdam quorum electio ad Prouincialem pertinet)*

net) prudenter conſtituat, ſuas cuique regulas tradat, aliquando viſitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdem miniſterijs detineat, vel ab eis remoueat. * *Quia vero officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inuenientur, non facile mutari debebunt.* * Ibidem lit. E.

6 *Vt proſpicere officialibus de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita, cũ tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendant diuino ſeruitio, curabit.* Par. 4. c. 10. §. 6.

7 *Etſi poteſtatem habet deſignandi Confeſſarios ſuis ſubditis, ordinarium tamen Confeſſarium Collegij non conſtituet ſine approbatione Prouincialis.* Par. 3. c. 1. § 11.

8 *Quamuis in virtute obedientiæ iubere poſſit, non niſi rariſsime, & ex graui, ac urgenti cauſa id faciat.* Par. 6. c. 5.

9 *Ordinarias tantum pænitentias imponat, quales ſunt parua menſa, publica reprehenſio, concluſio in circulo, edere ſub menſa, oſculari aliorum pedes, orare in refectorio, dicere culpam ſuam, ſubtractio cibi vſque ad panem, & aquam, ſi res poſtulauerit, diſciplina publica in refectorio, et alia exercitia humilia, & domeſtica.*

10 *Sicut ad Rectorem pertinet diſpenſare in regulis, Conſtitutionibus, & Decretis Congregationum generalium cum particularibus, quãdo neceſſe erit; ſic &, cum diſpenſauerit in rebus maioris momenti, quæ videntur vrgere, & in quibus ſine graui incommodo Prouincialis reſponſum expectari non poteſt, eum primo quoque tempore de huiuſmodi diſpen-* Par. 4. c. 10. lit. B & p. 9. c. 3 §. 8.

ſatione,

ſatione, ac eius cauſa admonere.

Par.5.c.3. §.4. & c. 4.§.4. 11 *Nomina eorum, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia emiſerunt, in libro ad hoc parato notentur: in Profeſsis quidem, & Coadiutoribus formatis cum nominibus admittentium: in reliquis vero poſt biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Conſtitutiones.*

12 *Quas habeat facultates, partim ex ijs, quæ ipſi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in ijs, quas non habet, ſciat ad Superiorem recurrere.*

De ijs, quæ Rectorem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.
Cap. II.

13 SIT *ſolicitus, ne Miniſter, & reliqui officiales ſuo deſint officio, omiſsis alijs, quæ poſſent impedire.*

Par. 4. c. 10. §. 7. & p.9. c. 6. §. 14. 14 *Singulis vel ſaltem alternis hebdomadis cum ſuis conſultoribus conueniat, (niſi pro re nata aliquid extraordinarie eſſet conſultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorũ varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam ijs auditis penes ipſum erit de ſingulis ſtatuendi facultas.*

15 *Conſultores, alioſque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, ac benigne excipiat, & præcipue * eum, cui Monitoris officium commiſſum eſt, efficiatq; , vt in ſuo Collegio, quæ in formula ſcribendi præ-*

* Par.9.c. 4 §.4.

di præſcripta ſunt, accurate ſeruentur.

16 *Habeat librum, in quo ſcribantur viſitationes Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ ſunt, ſeparatim notentur. alia vero, quæ Viſitator & Prouincialis præſcripſerint, in alio libro ſcribantur.*

17 *Inſtitutum Societatis cognoſcat ex lectione literarum Apoſtolicarum, Conſtitutionum & Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione regularum tam communium, quam officij ſui, & aliorum, qui ſub ipſius cura ſunt, ac Prouincialis, & compendij facultatum Societatis, atque ex obſeruatione conſuetudinum receptarum, ac demum ex recurſu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.*

18 *Libellum habeat, in quem referat quæcunque ſibi ad bonum Collegij ſtatum ſubinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem ſcribendum putat.*

19 *Pro occurrentibus neceſſitatibus communibus & priuatis, Miſſas & orationes ſuorum, moderate tamen, iuxta conſuetudinem Societatis applicare poterit.* Par. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. & lit. M & c. 4. §. 3. & 4. & p. 10. lit. B.

De cura noſtrorum in ſpiritu. Cap. III.

20 *CVret, vt cuique in ſuo officio integram obedientiam Collegiales præſtent, & offi-* Par. 4. c. 10. § 8.

ciales

ciales Miniſtro, & ſibi etiam omnes, ſtudeatque eiſdem exemplo obedientiæ præire, quam ipſe ſuis Superioribus, quos Chriſti loco habet, præſtare debet.

* P. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. & p. 10. § vlti. in proe. declar.

21 Det operam, vt Conſtitutiones,* et regulæ obſeruentur: omnibus Collegialibus cum omni ſolicitudine inuigilet, eoſdemque ab ijs, quæ nocere poſſint domi, et foris defendat, cum præueniendo, tum etiã, ſi quid mali acciderit, remedium adhibendo, ita vt in virtutibus, & litteris proficiant.

In ex. c. 4. §. 36 38. & 41. & p. 6. c. 1. §. 2.

22 Efficiat, vt ſibi, vel alijs ab ipſo deputatis ſtatis temporibus ratio conſcientiæ reddatur à ſuis iuxta modum, qui in officio Prouincialis præſcribitur, & inſtructionem ad reddendam conſcientiæ rationem: & aliquos præterea maturiores Patres aſſignet, qui eorum confeſſiones generales excipiant, niſi Prouincialis tunc adſit.

Par. 4. c. 4. §. 5. & p. 5. c. 4. §. 6. & can. 14. cong. 2.

23 Meminerit, vt Scholaſtici, & Coadiutores non formati bis ſingulis annis circa feſta Circunciſionis Domini noſtri, & Apoſtolorum Petri & Pauli vota ſua renouent, præmiſſis ijs, quæ fieri ſolent.

Par. 3. c. 1. §. 28.

24 Singulis, vel alternis diebus veneris exhortationem noſtris vel ipſe faciat, vel aliquis alius, qui rationem noſtri inſtituti bene teneat, in qua agatur de obſeruatione Conſtitutionum, & regularum, de fraterna Caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præſertim de obedientia, tametſi exhortationis loco ſpiritualis collatio eiſdem de rebus aliquando haberi poteſt.

25 Crebro, & magna caritatis ſignificatione alloquatur ſubditos, eorumq; neceſſitatibus non corpo-

ris

ris tantum, ſed multo etiam magis animæ, paterno affectu, proſpiciat. Si quem vero intelligat aliqua tẽtatione pulſari, præſertim graui, eius peculiarem curam, & ſolicitudinem, non ſolum per ſe, ſed etiam ſi neceſſe fuerit, per alios gerat, nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

26 *In correctionibus, & pœnitentijs iniungendis rationem habebit diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis, & particularis earum ad gloriam Dei.* Par. 3. c. 1. § 15.

27 *Niſi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obſeruet, vt ij, qui peccant, primo in caritate, & dulcedine admoneãtur: ſecundo in caritate quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio, & rubor inijciatur: tertio amori ea, quæ timorem incutiant, ſi opus erit, adijciantur.* Par. 3. c. 1. lit. N.

28 *De publicis defectibus publica debet eſſe pœnitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.* Par. 3. c. 1. lit. N.

29 *Poterit mittere interdum aliquem ex ſuis, vt oſtiatim petat eleemoſynam, aut vt inſeruiat hoſpitali, aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Chriſtianamue doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & ſpiritualis vtilitatis noſtrorum.*

30 *Delegare poterit Confeſſario, vel alijs vices ſuas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbent, quas, ad maiorem ſui ſpiritus profectum, aſſu-* In ex. c. 1. lit. C

mere quiſque volet.

In 1. cōg. tit. 6. decr. 17. & in ex. c. 1. §. 6. — 31 *In danda facultate ieiunandi, ſicut & in alijs pœnitentijs concedendis, videat, ne menſuram rectæ rationis excedat; detque operam, vt omnes intelligant ad ſingularitatem non pertinere, ſi quis ieiunet alijs non ieiunantibus, dummodo ordinaria conſuetudo ieiunandi, quæ iuxta Conſtitutiones non ſit, non introducatur.*

Par. 3. c. 1. §. 18. * Ibidem lit. P — 32 *Vnio, & conformitas mutua diligentiſſime curanda eſt, * nec ferenda inter vllos domeſticorum perturbatio, vel ira mutua, ſi quid autem huiuſmodi accideret, curet, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.*

Par. 3. c. 1. §. 19. — 33 *Tam ipſe, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Conſtitutiones, aliquando intra annum, officium, vel officia eorum, qui domi inſeruiunt, ad tempus aliquod obibunt.*

Par. 4. c. 4. lit. B — 34 *Non permittat noſtros Scholaſticos frequentius, quam octauo quoque die communicare, niſi particulares ob cauſas, habita magis ratione neceſſitatis, quam deuotionis: diebus tamen ſolemnibus in hac re diſpenſare poterit. Coadiutoribus vero, & ijs, qui litteris non dant operam, longe facilius concedi poteſt, vt etiam intra hebdomadam communicent, & Præfecto rerum ſpiritualium, aut Confeſſario delegari, vt id concedat ijs, quos ea ratione magis in ſpiritu iuuari in Domino iudicabit.*

In ex. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. lit. B — 35 *Videat ſcripta, & literas omnes, quæ ſcribuntur ad domeſticos, & quas ipſi alijs ſcribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum diſcretionis habeat*

beat, Domi conſtituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit. ſibique referat, ſi quid inuenerit, quod tanti momenti ſit, vt de eo Superior monendus videatur, res autem vanas, aut quæ alia ratione offendere poſsint, neminẽ ſcribere permittat: nec ſigillum quemquam habere ſinat ſine Prouincialis facultate.

36 *Non ſint in Collegio arma, nec inſtrumẽta muſica, nec libri laſciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.* Par.3.c.1. §.14. & lit. M

De litterarum ſtudijs. Cap. IIII.

37 *NEminem ad inchoanda ſtudia admittat, nec eos, qui ad illa ex Prouincialis commiſsione admiſsi fuerint, ad aliam facultatem promoueat, abſque eiuſdem Prouincialis approbatione, cui poſt maturam conſiderationem, & examen, de vnoquoque ſuo tempore ſignificabit, quid ſentiat.* Par.4.c.5. §.2. & c.13 §.4.

38 *Impedimenta remoueat, quæ à ſtudijs animos ſcholaſticorum auocant, qualia ſunt nimiæ mortificationes, vel deuotiones, vel externæ occupationes.* Et circa illorũ valetudinem peculiari cura animaduertat, vt & in laboribus mentis modum ſeruẽt, & in ijs, quæ ad corpus pertinent, religioſa commoditate tractentur, vt diutius in ſtudijs perſeuerare tam in litteris addiſcendis quam in eiſdem exercendis ad Dei gloriam poſsint.* * P.4.c.6. §.3. Par.4.c.4. §.1.

39 *Videat, quomodo profeſſores omnes ſuo munere fungantur, curetque diligenter à Philoſophiæ &* Par.4.c.6. §15.

* P.3.c.1. §.18. & lit.O & p. 4.c.5.§.4. & p. 8. c. 2. §. 8. & lit.K
† Par.4.c. 6.§ 15.
* Par.4.c. 13.§ 5.& p. 6. c.2. lit.D

*Theologiæ Profeſſoribus ea ſeruari circa opinionũ diuerſitatẽ,quæ in * Conſtitutionibus,& ratione ſtudiorum præſcripta ſunt.† Intelligat etiam per ſe,vel per alios,quo modo Scholaſtici in ſuis ſtudijs proficiant; quod ſi animaduerteret aliquem in ijs inutiliter tempus terere,ad Prouincialem referat.*

*40 *Singulis hebdomadis dies vnus ſaltem à prandio Scholaſticis ad quietem deſtinatus ſit,in quo eos ad hortum, aut prædium Collegij, vel alio exercitij corporis vel recreandi animi gratia mittere poterit: In reliquis autem ſtudiorum intermiſſionibus ſequatur ordinem à Generali, vel Prouinciali conſtitutum.*

Par.4.c.6. lit.F.

41 *Etſi præceptorem publicum in ſcholis inſtituere non poteſt abſque Prouincialis facultate, ad tempus tamen neceſſitatis gratia id facere poterit.*

Par.4.c.6. §.17. & c. 15.§ 4.

42 *In actibus promouendorum ad gradus litterarios(ad quos noſtri ſine facultate Generalis promoueri non poſſunt)ſi qua in re alicuius momenti diſpẽſatione opus eſſet,Prouincialem admoneat.*

Par. 4. c. 10. lit.L & can.16. cong. 2.

43 *Conſtitutiones, ſiue regulæ, quæ ad Scholaſticos Societatis pertinent, publice in refectorio bis, aut ter ſingulis annis legantur.*

Par.4.c.9. §.3.

44 *Sub finem ſtudiorum cuiuſque, ſuarum eſſe partiũ Rector intelligat, auditis Conſultoribus, Prouincialem de vniuſcuiuſque talento admonere, & quantum ſinguli profecerint, referre: * & num aliqui ad ſacros ordines promouendi ſint, † aut in Confeſſarios, aut Concionatores, aut Lectores eligendi, proponere.*

* Ibidem c.6. lit.C. & c.8.§ 2.
† Par.7.c. 4.§ 5.

De or-

De ordine domeſtico. Cap. V.

45 *QVotidie poſt orationem matutinam fiat ſacrum, cui interſint omnes, qui ſacerdotes non ſũt; niſi aliquibus propter peculiares cauſas aliud tempus ad ſacrum audiendum conceſſum ſit.*

46 *Quando noſtri ad ſacram communionem acceſſuri ſunt, præſertim diebus Dominicis, curet, vt in Eccleſia (ſi commode fieri poteſt) id faciant, ſeparati tamen ab externis, quantum locus feret.* In ex.c.4. §.25.& p. 3.c.1.§.11.

47 *Tempore orationi, & reliquis exercitijs aſsignato ſit aliquis, qui obſeruet, num omnes ijs vacent, quod etiam Miniſter, & ipſemet Rector aliquando faciat.*

48 *Syndicum domi conſtituat, vbi Miniſtri, aut Subminiſtri opera ad id non vteretur, cuius officium erit obſeruare in omnibus, quod ad honeſtatẽ, & decentiam externam pertinet, Eccleſiam, & domum in locis publicis perluſtrando, & ſi quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo. * Præter hunc alios particulares Syndicos in claſsibus ſingulis habeat, qui, quantum fieri poterit, ex prudentioribus, & maturioribus deligantur,* Par. 3.c.1. §.16. & p. 4.c.10.§.7 * Ibidem c.17.§.7.

49 *Omnes, præter illos, quos ipſe iudicauerit excipiendos, horæ quadrantem ante prandium, vel cœnam corporis exercitationi tribuant.* P. 3. c. 2. §.4.

50 *A poſteriore prandij ſigno ad cœnam octo vt minimum, horæ interſint: aliquid vero amplius vſq; ad refectiunculam veſpertinam diebus veneris, &*

* Par.3.c. 2. lit. E ieiuniorum,iuxta morem regionis: * à tempore autem, quo ſe noſtri cubitum receperunt vſque ad ſignum,quo excitantur,ſeptem.

Can. 6. Congr. 1. 51 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vſum breuiarij Romani in prima menſa fiant: In ſecunda vero,et priuata,retineri poſſunt antiqua benedictio,& gratiarum actio,quæ à ſingulis ſubmiſſe,& ſtando fieri debent.

Can. 30. Congr. 1. 52 In menſa Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos;ſed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non ſunt, vllus ordo conſtituatur.

53 Si aliqua de cauſa Rector primæ menſæ adeſſe non poterit, curet,vt Miniſter adſit.

Par.3.c.1. § 5 & 21. & in ex.c. 4 §.25. 54 Dominicis diebus, & feſtis, ſi commode fieri poteſt,& alijs etiam, ſi Superiori videatur, ſint aliqui pro multitudine Scholarium à Superiore delecti, qui inter cœnandum pro lectione concionem habeant,quibus conueniens aliquod tempus eodem die ad ſe parandum,pro Superioris arbitrio dandū erit.

Par.3.c.2 lit.D 55 A prandio,& à cœna hora vna,diebus autem veneris poſt collationem veſpertinam dimidia recreationi religioſe impendatur, idque in vno loco,ſi commode fieri poterit: ſed neque extra huiuſmodi horas labores nimium continuari, ſine aliqua conuenienti relaxatione,ſinat.

Par.3.c.1. § 21. 56 Scholaſtici omnes,vbi aliqua fuerit eorum copia,pro more Societatis (niſi quis eximendus videretur)diebus ſaltem dominicis ad finem recreationis poſt prandium in tonis,ſeu ratione concionandi exerceantur,

ceantur, de iјs crebro tractantes, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & fraternam caritatem ſpectant.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales. Cap. VI.

57 *SIngulis menſibus à Procuratore rationē accepti, & expenſi præſente Miniſtro exigat, vt totius domus adminiſtrationis ratio ipſi conſtet, eamque reddere poßit cui, & quando per Superiorem conſtituetur. caueat autem, ne Collegiū ære alieno grauetur.* Par. 4. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 4. & lit. C

58 *In iјs, quæ ad victum, veſtitum, & habitationem, & alia corpori neceſſaria pertinent, curet, vt quamuis ſit, in quo probetur virtus, & ſui ipſius abnegatio, non deſit tamen, quo ſuſtentetur natura, habita conueniēti ratione perſonarum in Domino.* Cū Scholaſticis vero in iјs, quæ ad veſtitum attinent, magis quam cum iјs, qui probātur, exterioris decentiæ, ratio habeatur.* Par. 3. c 2. §. 3. * P. 3. c. 2. lit. C

59 *Aegrotorum cura habeatur magna, & obſeruetur diligenter tam in victus ratione, quam in ceteris, quod medicus præſcripſerit.* Par. 3. c. 2. lit. G

60 *Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vſum accipiatur, ac diſpenſetur.*

61 *Caueat, ne qua Domus Profeſſorū, aut aliquis eorum, vel Coadiutorum formatorum redditibus Collegij ſui, præterquam in rebus minimis vtatur,* In ex. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. §. 3.

 niſi is

niſi is eidem Collegio neceſſarius ſit, aut conueniens, vt in eo commoretur.

Can. 26. Congr. 2. *62 Lites forenſes fugiat, nec vllam inconſulto Prouinciali intentet, nec intentæ reſpondeat, niſi cogatur.*

Par. 3. c. 1. §. 7. & 9. & can. 3. congt. 2. *63 Si bona alicuius ex noſtris diſtribuenda eſſent, ſi ineundi contractus, ſi fabrica alicuius momenti, & expenſæ extraordinariæ faciendæ, aut ſi bona offerantur Collegio cũ aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.*

64 Depoſitum pecuniæ nullum prorſus admittat; aliarum vero rerum non niſi cautiſsime, dummodo ſint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij ſine magna offenſione, denegari non poſsit.

Par. 6. c. 3. § 8. *65 Neminem ex noſtris in cauſis ciuilibus, nedũ criminalibus examinari (niſi qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) permittat abſque licentia, quam minime dabit; niſi in cauſis, quæ ad religionẽ Catholicam pertinent, aut alioqui piæ ſint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.*

De auxilio animarum, communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

Cap. VII.

Par. 4. c. 8. §. 3. & 5. 7. c. 4. §. 6. & 7. *66 DEt operam, vt à noſtris miniſteria Societatis iuxta Prouincialis præſcriptũ, & cuiuſq; talentũ exerceantur non ſolum in noſtra, ſed etiam in alijs Eccleſiis, carceribus, & alijs locis,*

quan-

quantum commode fieri poterit, nominatimque mi- * Can. 28.
niſteriũ doctrinæ Chriſtianæ commendatum habeat. Congr. 1.
*67 *Curet, vt noſtri in ſpiritualibus exercitijs tra-* & can. 20 congr. 2.
dendis accurate exerceantur, poſtquam ea in ſe fue- * P. 4. c. 8.
rint experti; nullus tamen deberet ea tradere, niſi §. 5. & p. 7
prudentia, ac rerum ſpiritualium vſu ſatis probatus c. 4. §. 8.
eſſet.

68 *Non permittat, vt noſtri curam mulierum re-* Par. 6. c. 3.
ligioſarum ſuſcipiant, & aliarum quaruncumque, §. 5.
vt ordinarie illarum confeſsiones audiant, vel ipſas
regant; quamuis nihil repugnet aliquando apud eas
concionari; aut ſemel vnius Monaſterij confeſsiones
ſpeciales ob cauſas audire; quod tamen non fiet,
niſi poſtulent ij, qui eis præſunt.

69 *Et ſi proprium Rectoris officium eſt, Collegiũ* Par. 9. c. 6.
ſibi commiſſum diligenter, ac fideliter gubernare, §. 1.
neq; is propter aliud quidquam huic muneri deeſſe
debet, ſi quando tamen per officij ſui occupationes li-
cebit, & concionari, & confeſsiones audire, & alia
Societatis miniſteria exercere poterit.

70 *Mulieres inuiſere, aut ad eas ſcribere, niſi in*
neceſsitate, aut cum ſpe magni fructus noſtros non
ſinet; neque hoc quidem permittat, niſi viris valde
probatis, & prudentibus.

71 *Non permittat fœminas Collegium noſtrum* Par. 3. c. 1.
ingredi. §. 14.

72 *Curet, ne primarios viros inuiſere noſtri con-* Par. 6. c. 2.
sueſcant, niſi ſancto ſtudio piorum operum duceren- §. 9.
tur, vel quando intima beneuolentia in Domino con-
iuncti eſſent.

Par.6.c.2. §.9. 73 *Non ſinat offerri munuſcula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas, offerri ſolent.*

74 *Non permittat, vt noſtri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cum ægrotant, viſitētur, niſi cauſa non leuis momenti ad id concedendum moueret; quam eandem eſſe oportebit, ſi quando externus aliquis ad menſam præſertim refectorij inuitandus videretur.*

Par. 4.c. 10.lit.C & p.10.lit.B 75 *Amicos conſeruare, & eos, qui male erga nos affecti ſunt, præcipue ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, vel ſaltem, ne aduerſarij ſint, efficere ſtudeat.*

Par.4.c.1. 76 *Obſeruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos quam mortuos obſeruanda ſunt, eiſq; gratitudinem exhibeat, & alijs obligationibus, ſi quas Collegium habet, ſatisfieri curet.*

De ijs, qui admitti petunt, ad Collegium diuertunt, aut foras mittuntur.

Cap. VIII.

77 *IN Societatem neminem admittat niſi à Generali, vel Prouinciali id ipſi committatur,* * Par. 1.c. 1.§.2. *ſed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel ſcribat, quales illi ſint, & quibus donis Dei præditi.*

Par.1.c.1. lit.A 78 *Si is, qui admitti petit, ad inſtitutum Societatis valde idoneus videbitur, & neceſſitas vrgeret, poterit eum tamquam hoſpitem domi recipere, do-*

nec

nec reſponſum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, ſi expedire iudicauerit.

79 *Recedentem ſine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimiſſum non admittat; ſed ſi expedire videretur, ad Prouincialem de eo ſcribat, & eius ordinationem expectet, illo domi, vt hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento.* Par.2.c.4. §.1.& li.A

80 *Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per Collegium tranſeuntes, eoſq; amanter hoſpitio excipiat: * ac meminerit ſe aliquo viatico, aut eleemoſyna eos, ſi indigerent, iuuare poſſe: curet itē diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hoſpitū, qui negotiorum cauſa domi verſantur.* * Par.4.c.2. lit. F & par.6.c.2. lit.D

81 *Externi ne accipiantur hoſpitio, vt domi pernoctent, niſi ij ſint, quibus multum debeatur, aut id officij ſine magna offenſione prætermitti non poſsit: qua in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cū neceſsitatis cauſa ad nos diuertunt.*

82 *Cum quis domo egredietur, det ei ſocium conuenientem: ſi quando autem aliquis ſolus foras mittitur, is ſit, cui merito poſsit confidere.* Par. 3.c.1. §.3.

83 *Neminem ex ſuo Collegio in alium locum mittat, ſine literis patentibus.* Par.7.c.2. lit.M

84 *Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe Collegij cœlum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat.* Par.3.c.2. lit.G

85 *Profecturi ad alia loca, ea, quam ſottanam vocāt, et alijs interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, niſi forte ratio temporis, aut*

alioqui

alioqui caritas ſuaderet, melioribus eſſe commutanda: Reliqua vero omnia, quæ ad iter neceſſaria erunt, magna caritatis ſignificatione ab eo loco, vnde mittuntur, ſubminiſtrentur, ſumptibus tamen eorum, quorum erit expenſas itineris ſoluere.

REGVLAE EXAMINATORIS

QVAE IN EXAMINATORE requirantur, & quid præſtare debeat. Cap. I.

1 *QVI examinat eos, qui Societatem ingredi petunt, habeat oportet cognitionem rerum eiuſdem Societatis, ac zelum boni progreſſus ipſius, vt nulla ratione dimoueri ab eo poſſit, quod magis in Domino conuenire iudicauerit.* Par.1.c.1. §.4.

2 *Moderatus admodum ſit in admittendi deſiderio. nam vt par eſt ſolicite cooperari vocationi diuinæ, vt augeatur in Societate numerus operariorum vineæ Chriſti, ita diligenter curandum eſt, ne quis admittatur, niſi qui illis Dei donis præditus ſit, quæ ad ipſius gloriam hoc inſtitutum exigit.* Par.1.c.1. lit.C

3 *Quando aliquis Societatem ingredi petit, primus ipſe agat cum eo, vt intelligat quæ ſint eius dotes, & vocatio.* ſi quis autem clare deprehenderetur ineptus ad inſtitutum Societatis, Superiori ſignificet, & accepta ab eo facultate, illum conſilio, & ſi quid aliud caritas ſuggerit, adiutum, ſtatim dimittat.* alios vero ad eos mittat, qui à Superiore deſignati fuerint, vt cum illis colloquantur.* Par.1.c.1. §.3. * Ibidem c.4 §.2. * Eodem c.4 lit.D

4 *Poſtquam omnes deſignati eum, qui admitti deſiderat, allocuti fuerint, curet examinator, vt à Superiore*

periore

periore vocentur, & referant, quid de eo ſentiant: Superior autem, quid facto opus ſit, conſtituet.

Par.1.c.4. lit.D 5 *Si ille, qui ingredi cupit, nulli fuerit domi ſatis notus, intellecto eius nomine, & eorum, quibus cognitus eſt, extra domum inquiri poterit, cuiuſmodi homo ille ſit; iuuabit etiam ad hoc ipſum, ſi ad ſacramenta in eccleſia noſtra frequẽter accedat.* * Ibidem §.3. & lit. C *Quod ſi adhuc de eo dubitaretur, non parum conferet, ſi in ſpiritualibus exercitijs conſtituatur. quibus peractis, ſi res nondum conſtaret, intelligat à Superiore vtrum differendum reſponſum, aut omnino dimittendus ſit.*

Breue examen quo vti debet cum ijs, qui ingredi petunt. Cap. II.

In ex.c.2. & p.1.c.3. 6 I*Mprimis, qui admitti vult, interrogetur decenter de quinque impedimentis eſſentialibus, prudenter tamen, vt ea impedimenta eſſe, quæ à Societate excludunt ille non intelligat, ne verum occultandi occaſionem accipiat.*

In ex.c.2. §7. 7 *Si aliquod ex ijs impedimentis in quoquam detegeretur, non eſt quod vlterius procedatur, ſed quoad fieri poterit, cum conſolatione dimittatur; ſi tamen in eo dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, prius oporteret rem omnem cum Superiore conferre.*

In ex.c.3. §.13. 8 *Si nullum tale impedimentum eſſet, vlterius interrogetur, an omnino decreuerit ſeculum relinquere, quibus de cauſis, aut quomodo deſideria hæc*

ei in

ei in mentem venerint, & quam dudum ea habuerit, an in hac animi ſententia remiſsior aliquando factus fuerit, & quatenus.

9 *A quo tempore deliberauerit Societatem ingredi, & quid ipſum impulerit, vt hoc potius quam aliud inſtitutum amplecteretur. An à quoquam, præſertim è noſtris primum ad id motus fuerit. Nũ deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in Domino in hac Societate. Et an fuerit in eam alias admiſſus, & quare ſit egreſſus.* In ex.c.3. §.14.

10 *Num habeat æs alienum, aut alias obligationes.* * *Num morbum aliquem occultum, vel manifeſtum, & an hæreditarium, vel defectum in aliqua ſui parte patiatur.* In ex.c.3. §.6. * Ibidem §.8.

11 *Interrogetur de ætate, Patria,* * *Parentibus, & eorum conditione, an rerum temporaliũ penuria premantur, & an ea cauſa vel quacunque alia neceſſario ipſius opera indigeant, aut probabiliter indigere poſsint.* In ex.c.3. §.1. * Ibidem §.2.

12 *An ſit ex legitimo matrimonio, num à progenitoribus iam olim Chriſtianis, an à modernis, vel hæreticis deſcendat. An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra noſtram Chriſtianam, & catholicam religionem.* In ex.c.3. §.2.

13 *Si litteris præditus eſt, interrogetur, ubi eis operam dederit, quantum profecerit, Ingenij autem & iudicij ſpecimen ex ſermone, & alijs conijcere licebit.* In ex.c.5. §.1.

14 *Si Coadiutor eſt futurus, petatur de ætate, ac* Par.1. c.2. §.2.& 3.

uiribus

uiribus; an omnino ſorte Marthæ contentus futurus ſit, et num aliquam artem nouerit, & obſeruetur, an ad virtutem, & deuotionem propenſus ſit.

Par. 1. c. 4. §. 3. 15 *Tandem curandum eſt, ut qui admitti deſiderant, ſummam noſtri inſtituti, probationeſque, ac difficultates, quæ in eo ſunt, bene intelligāt; de ijs uero, quæ hic interrogantur, aut de inſtituto explicanda dicuntur, plura, aut pauciora iuxta perſonarum qualitatem, & cognitionem inquiri, & explicari poterunt.*

16 *Reliqua, quæ ad officium Examinatoris pertinent, ſi quãdo cum ijs, qui in prima probatione ſunt, uel alijs noſtris illi obeunda erunt, petat ex officio Magiſtri Nouitiorum.*

17 *Ceteri uero â Superiore deſignati, ut cum illis colloquantur, qui admitti petunt, ijſdem fere interrogationibus utentur exceptis ijs, quæ interrogato ruborem inijcere poſſunt.*

REGVLAE MAGISTRI NOVITIORVM.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERſonam, & inſtructionem pertinent. Cap. I.

1 REM eſſe magni momenti ſibi commiſſam intelligat, quandoquidem ex prima Nouitiorum inſtitutione pendet maiori ex parte eorundẽ profectus, et ſpes noſtræ Societatis in Domino, curetque vt in dies per ſtudium propriæ perfectionis, inſtrumentum aptius ad eos iuuandos reddatur.

2 *Amabilem ſe præſtet, & uitæ integritate ac diſcretione ita ſe gerat, ut omnes, qui in probatione ſunt, ad eum in ſuis tentationibus confidenter confugiant, eique ſeipſos confidenter aperiant, & ab eo conſolationem & auxilium in omnibus in Domino ſperent.* Par. 3. c. 2. §. 12.

3 *In Domibus probationis ſeparatis præter has regulas officij ſui, habeat etiam regulas, et omnes facultates aliorum Rectorum exceptis ijs, quæ Nouitiatui non conueniunt.*

4 *Habeat ſocium Sacerdotem fidelem & in rebus ſpiritualibus exercitatũ à Prouinciali deſignatum, qui in ijs, quæ in Nouitiatu agenda ſunt, ſit eius Coadiutor. Habeat etiam aliquem fratrem ex anti-*

quioribus in uirtute probatum, et prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ ſignificet vnicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi ſint, & manu ducat illos, cum opus eſt, ad illa facienda.

5 In Domo probationis coniuncta Domui Profeſſorum, uel Collegio, habitatione tamen diſtincta, Magiſter Nouitiorum erit ſubordinatus Præpoſito, uel Rectori; non tamen erit ſub obedientia Miniſtri, ſicut nec eius ſocius: in ea autem Domo vel Collegio cœnatio ſit communis, menſa aliqua Nouitijs, & eorum Magiſtro deſignata.

6 Hic Magiſter Nouitiorum pœnitentias in Nouitiatu tantum ſuis Nouitijs imponere poterit, extra uero, non niſi conſulto Superiore.

7 Habeat hic idem Magiſter Nouitiorum poteſtatem ordinariam abſoluendi à caſibus reſeruatis Nouitios, qui ſub ipſius cura degunt, niſi eius Superiori hæc facultas aliqua de cauſa reſtringenda uideretur.

8 Verſatum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, vt deceptiones, quæ in ſpirituali vita accidunt, non tantum experimento, ſed etiam lectione intelligat. Quibus autem vtiliter ipſe vti poterit, ij fere ſunt, qui in ſubiecto catalogo numerantur. Nouitijs vero eos tantũ legendos tradet, qui noſtro inſtituto conueniunt, ne quid ab eo alienum hauriãt aut quacunque ratione quicquam detrimẽti capiant.

LIBRI

LIBRI AD VSVM MAGISTRI Nouitiorum accommodati.

Basilij Aſcetica, & Regulæ.
Gregorij Moralia.
Auguſtini Confeſsiones, & meditationes.
Bernardus.
Bonauenturæ Opuſcula.
Caſsianus.
Homiliæ Dorothei, Macharij, Cæſarij Arelatẽſis Epiſcopi.
Opuſcula Ephrem, Nili, Eſaiæ Abbatis.
Diadocus.
Vgo de S. Victore de Clauſtro animæ.
Ricardus de S. Victore.
Vmbertus de eruditione Religioſorum.
Innocentius de contemptu mundi.
Thomas de kempis de imitatione Chriſti, & alia eius opuſcula.
Vincentij tractatus de vita ſpirituali.
Ludouici Bloſii opera.
Dionyſii Carthuſiani opuſcula.
Albertus Magnus de Virtutibus.
Epiſtolæ Catherinæ Senen.
Lãdulph⁹ de vita Chriſti.

HISTORICI

Gregorij Dialogi.
Gregorius Turonenſis de gloria Confeſſorum, & vita S. Martini.
Euſebij hiſtoria eccleſiaſtica.
Seuerus Sulpitius de vita S. Martini.
Vitæ Patrum ſelectæ.
Vitæ SS. Lipomani, & Surij.
Petrus Damianus.
Petrus Cluniacenſis de miraculis.
Literæ Indicæ.
Vita Patris N. Ignatij, et alij ſimiles ad Nouitiorum vtilitatem accommodati: ex quibus deſumet aliquos pro illorum vſu.

De prima probatione. Cap. II.

In ex.c. 1. §. 13. & p. 1. c.4. §. 1.

9 Poſtquam in Domino ſtatuetur, ad probationem aliquem admittendum eſſe, in domo, vel habitatione ſeparata primæ probationis, hoſpitũ more, duodecim dies, vel vſque ad viginti, & amplius, prout Superiori videbitur, diuerſetur; vt eo tempore de ijs, quæ pertinent ad Societatem ipſe certior reddatur, & Societas eundem plenius in Domino cognoſcat.

Par. 1. c. 4. §. 4.

10 Poſtridie ei declarabitur, quomodo in eo loco ſe gerere debeat, ac nominatim ne verbo, aut ſcripto (niſi Superiori aliqua de cauſa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domeſticis agat, præterquam cum ijs, quos ad id Superior deſignauerit.

Par. 1. c. 1. lit. D

11 Librum completum examinis abſque declarationibus, latina lingua pro ijs, qui eam intelligũt, & vulgari pro alijs [redacted] *habeat, nec non & eiſdem linguis, Summarium Conſtitutionum, & regulas communes habere debet.*

In ex. c. 1. §. 13. & lit. A & p. 1. c 4. §. 5.

12 Elapſis duobus, aut tribus diebus examinari accuratius incipiat, & relinquatur ei ſcriptum prædictum examen, vt ſolus id maturius conſideret, niſi in aliquo particulari aliud examen breuius proponendum eſſe Superior iudicauerit.

In ex c. 1. §. 13. & p. 1. c. 4. §. 5.

13 Poſtea literæ apoſtolicæ Iulij iij anno 1550. & Summarium Conſtitutionum, & Regulæ communes eidem oſtendantur, & relinquantur, vt omnia per otium magis conſideret, ijs vero, qui literas apo-

ſtolicas

Regulis 15.& 17.Magiſtri Nouitiorum ſunt pauca quædam addita iuxta Decretum. 66.Quintę Congreg. generalis,ac proinde erunt deinceps retinendę,& obſeruandæ quemadmodum hic ſubijciuntur.

15 *In his omnibus proponendis,& declarandis paulatim procedatur, vt qui examinantur,res omnes noſtri Inſtituti, iuxta ipſorum gradum, bene percipiant, ad ſuam maiorem ſatisfactionem, & ſtabilitatem: & illa præſertim ſunt magis explicanda, quæ poſtea aliquam difficultatem afferre poſſent, vt de animi promptitudine ad ſeruiendum Deo vbique, & in re quauis; de manifeſtatione ſuorum defectuum iuxta Conſtitutiones; de manifeſtatione etiam conſcientiæ ſtatutis temporibus, de indifferentia ad gradus Societatis in ſcholaribus, & litteratis. ad quam indifferentiam diſerte intelligant, tum initio cum Societatem ingrediuntur, tum poſtea ſexto quoque menſe, præcipue vero cum vota biennio elapſo,emittere debent, Noſtros omnes obligari quarto quodam voto: quod verba illa formulæ votorum ſcholaſticorum continent, ſcilicet (Promitto eandem Societatem me ingreſſurum) vt ſcilicet gradum Coadiutoris formati, vel profeſſi recipiant, prout Generalis Præpoſitus iudicauerit.*

Ex Decr. 66.5.Cōgreg. generalis.

ſtolicas latinas non intelligerent, ſatis eſſet earum ſummam declarare.

14 *Ordo examinandi eſſe debet, in primis proponere, ac proſequi, quæ quatuor primis capitibus examinis continentur: deinde ea, quæ ſpeciatim ad litteratos pertinent, vel Coadiutores, vel Scholares, aut indifferentes, quamuis autem omnibus integrum examen relinquatur, non ſunt tamen omnes particulariter examinandi, niſi de iis, quæ ad vnumquemque pertinent, & ſiquid alicuius momenti occurrerit, quod Superiorem ſcire oporteat, ſcripto notabit.* In ex.c. 2. lit. E.

15 *In his omnibus proponendis, & declarandis paulatim procedatur, vt qui examinantur, res omnes noſtri inſtituti, iuxta ipſorum gradum bene percipiant, ad ſuam maiorem ſatisfactionem, & ſtabilitatem; & illa præſertim ſunt magis explicanda, quæ poſtea aliquam difficultatem afferre poſſent, vt de animi promptitudine ad ſeruiendum Deo vbique, & in re quauis, de manifeſtatione ſuorum defectuum iuxta Conſtitutiones, de indifferentia ad gradus Societatis in Scholaribus, & litteratis, & de manifeſtatione conſcientiæ, ſtatutis temporibus.*

16 *Si quis ad ſtudia maiorē propenſionem quam par eſſet, & minorem indifferentiam, quam ad alia miniſteria Societatis præ ſe ferret, & videretur nihilominus ad ea minus aptus, non tantum proponatur ei ſcriptum examen, vt reliquis, ſed & accurate illi explicetur, interrogeturque an patienter ſe dimitti ſinet à Societate dummodo ab omni voto ac promiſſione liber maneat.* Decr. 78. Cong. 4. §. 2. c. 7.

 17 *Admo-*

In ex. c. 3. §. 1. & li. A & c. 2. lit. A

17 *Admoneatur, vt vere omnino, ac ſincere reſpondeat: nam aliter multa grauia incommoda inde oriri poſſent, et nihilominus admoneri Confeſſarium oportet, vt ſi quis vere non reſpondiſſet, eius de ea re conſcientiam ſtimulet.*

In ex. c. 3. §. 1. * Ibidem c. 4. §. 8.

18 *Si quid erit in interrogationibus quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par eſt, & interrogato placuerit:* declaretur tamen ei, quod iuxta Conſtitutiones, licebit rem omnem Superiori manifeſtare.*

In ex. c. 4. §. 2. & can. 8. cong. 3.

19 *Promittat relicturum ſe omnia bona ſua poſt vnum annum ab ingreſſu, quandocunque iniunctum â Superiore ei fuerit, & declaretur, quod actus huius promiſsionis, nec votum eſt, nec ſolum propoſitũ, ſed promiſsio ſimplex, illa conditione affecta, ſi ipſe perſeuerauerit, & Superior ei iniunxerit.*

Par. 1. c. 4. §. 1. & Decr. 78. Cong. 4.

20 *Hoc tempore primæ probationis per quinque vel ſex dies accurate informentur prædicto modo de ijs, quæ ad inſtitutum, & ad ipſos pertinent, & lectione alicuius pij libelli, qualis eſſet de imitatione Chriſti, ſubinde recreentur.*

21 *Coadiutores vero temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minus ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamuis in propria vocatione, iuxta ipſorum captum, plene inſtituendi ſunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuum iudicio Superiorum occupari, ſeiuncti tamen ab alijs.*

In ex. c. 5. §. 6. & p. 1. c. 4. §. 5. & decret. 78. cõg. 4.

22 *Deinde qui literis operam dederunt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas præ-*

legant

legant lectiones coram eis, qui à Superiore ad eorũ talentum cognoſcendum in doctrina, & proponendi modo ſunt conſtituti, et poſtea exhortationem vnam quiſque faciat.

23 *Tum ſi quis, antequam fuerit in Societatem admiſſus, ſpiritualia exercitia non fecerit, hoc primum experimentum (vt ſequenti capite, vbi de experimentis agitur, mox dicetur) iuxta 4.c.exam. §. 10. aggrediatur, & iuxta exercitia ſuo tempore generaliter confiteatur, niſi ante ingreſſum, fuerit alicui de Societate generaliter confeſſus: tunc enim ſatis erit, ſi ab eo tempore generalem confeſsionem incipiat, & eodem tempore conſcientiam ſuam Superiori, aut ei, quem Superior deſignauerit, aperiat, iuxta Par. 1. conſt. c. 4. §. 6. & ſi ab aliqua cenſura virtute noſtrorum priuilegiorum abſolutus fuerit, admoneatur quod ſi non perſeuerauerit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, ſi qua vota cum adhuc eſſet in ſeculo emiſit (præterquam religionis, etiam determinatæ) in noſtra Societate tam diu ſuſpenſa eſſe, dum ipſe in Societate manſerit, quod ſi receſserit, eadẽ obligatione teneri qua ante ingreſsũ tenebatur. Expleto autem tempore huius experimenti, ſanctiſsimum Euchariſtiæ Sacramentum accipiet, & communem domum habitationis ingrediatur, vbi cum alijs verſari, & in ſecunda probatione diutius exerceri Nouitij ſolent.* Decr. 78. Congr. 4.

24 *Si vel cuiuſquam valetudo, vel aliqua temporis aut perſonæ ratio perſuaſerit, non eſſe tam diu hæc mentalia exercitia continuanda, antequã exer-* Decr. 78. Congr. 4.

citia aggrediatur, per quatuor vel quinque dies vacare, & ſeparatim recreari poterit, vel ſi Magiſtro Nouitiorum videretur, facta confeſsione generali, & peractis exercitijs primæ hebdomadæ. Sed quando hæc relaxatio longius ob valetudinem aut aliam rationem protrahenda Magiſtro Nouitiorum viſa fuerit, poterit ſumpta Euchariſtia etiam ad communem conuictum admitti; & vbi firmior fuerit, ſua exercitia peraget.

In ex.c.4. §4. & p 1. c.4.§.6. 25 *Si Superior iudicauerit eum domi retinendũ, curet, vt in libro ad id deſignato, quẽ penes ſe Procurator habere debet, ſcribatur quidquid vnuſquiſque domum attulerit, cum ſubſcriptione eius qui examinatus eſt, et vt hæc alicubi ſeparatim aſſeruentur, quouſq; biennio expleto conſueta vota emiſerit.*

Par.1.c.4. §.6. 26 *Examinator in alio libro, quem apud ſe habebit, notabit diem, & annum ingreſſus vniuſcuiuſque, incipiendo à die, quo primam probationem intrauit, & nomen, & patriam, et quod contentus ſit obſeruare omnia ei propoſita. Quando vero aliqui in Coadiutores temporales, & indifferentes admittentur, ſpeciatim id ſcripto declaretur, quod vt tales examinati, & admiſsi fuerint; & hæc, qui examinatus eſt, manu ſua ſubſcribat, & ſi ſcribere neſcit, alius eius nomine ſcribat.*

De ſecunda probatione. Cap. III.

De experimentis.

In ex.c.4. §9. 27 IN *primis diligenter curet, vt Nouitij ſex*

illis

illis experimentis, quæ in Conſtitutionibus tradun-tur, ſerio, & cum deſiderato fructu exerceantur, intelligatq; præcipuam Nouitiatus partem in his probationibus poſitam eſſe.

28 *Exercitia ſpiritualia primum ſingulis, eo quo procedunt ordine, præſcripto tempore atque exacte tradantur, ſecundum vniuſcuiuſque diſpoſitionem, et captũ, iuxta Regulas libri exercitiorum, prætermiſsis tamen his, quæ ad electiones ſpectant; vt inde, præter alia, certam, ac noſtro inſtituto conſentaneã mente, & voce orandi rationem habeant, quam in poſterum ſeruare debeant.* In ex c. 4. §. 10. & p. 3. c. 1. §. 20

29 *Quoad ſecundum experimentum, quo hoſpitalibus per menſem ſeruire debent, videbit ipſe, quid magis expediat, an noſtros ibidem cibum capere, ac dormire, an vero per aliquot horas quotidie miniſterium ægris impendere.* In ex. c. 4. § 11.

30 *In hac probatione aduertat, ne noſtri nimio feruore ſuæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi ſe exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illã Xenodochij, vbi mulieres habitare ſolent.*

31 *Menſe alio ad peregrinandum ſine pecunia mittantur; oſtiatim pro Chriſti amore mendicando, vt ad incommoditatem comedendi, & dormiendi aſſueſcant, & vt omni ſpe abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis poſſent conſtituere, eam integre, & vera cum fiducia in Domino conſtituant.* In ex. c. 4. §. 12.

32 *Aduertendum ne imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentum*

patian-

patiantur, ne fiant aſperiore hyeme, aut feruentiore æſtate; illiſque regulas Peregrinorum, literas patentes, & cum opus erit, particularem etiam inſtructionem tradet, * & ab vltimo loco, ad quem perueniunt, teſtimonium à Superiore Domus, vel Collegij Societatis, ſi ibi fuerit, vel ab alio fide digno ſecũ ferant, quod ſuam deuotionem ſecuti ſine vlla cuiuſque querela eo peruenerint: & in ſecundo, quinto, & ſexto experimento,* iuxta Conſtitutiones idem ſeruetur.

* In ex. c. 4. §. 20.

* Ibidem § 19. & 22.

In ex. c. 4. §. 13.

33 In quarto experimento, quo in officijs abiectis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, ſpiritus obruatur; & à Scholaſticis fiat potius ad propriam cuiuſque abnegationem, & humiliationẽ, quam pro domeſtica aliqua neceſsitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, vacabit qui ita probatur, ab alijs exercitijs aliorum Nouitiorum, exceptis conferentijs, & exhortatione ordinaria.

In ex. c. 4. §. 16.

34 Cum hæc probatio non fit in Domo probationis, ſed in Domibus profeſsis, aut Collegijs, ſit aliquis, qui Nouitiorum peculiarem curam gerat, vbi in recreatione ſeparati ſint, * adiunctis alijs, à quibus in Domino adiuuari poſsint.

* P. 3. c. 1. lit. D

In ex c. 4. § 14.

35 In docenda doctrina Chriſtiana pueros, ac perſonas rudes, publice vel priuatim, prout occaſio ſe obtulerit, & in Domino ei commodius viſum fuerit, tanquam in re propria noſtri inſtituti Nouitios exercendos curabit, habita perſonarum ratione.

In ex. c. 4. §. 15.

36 In confeſsionibus audiendis, & prædicatione Diuini verbi domi, aut foris, circa finem primi anni

proben-

probentur, qui ad huiuſmodi miniſteria idonei inuenientur, et bonæ ædificationis ſpecimen iam dederint, eo tamen modo, ne tanquam operarij ordinarij ad miniſteria hæc exercenda exponantur, ſed breui tẽpore, & ad probationem.

37 Tametſi exercitia ſpiritualia exacte omnibus in principio tradenda ſunt; quo ad reliqua tamen experimenta, ſi quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconſulto Prouinciali: quamquam anteponere, aut poſtponere ipſe ea poterit, pro ratione perſonarum, temporum, aut locorum.

*38 Aduertat, vt hæ probationes inter ſe debitis ſpatijs diſtinguantur, ita vt Nouitij vna peracta, aliquandiu ad ſolita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & ſpiritu recreati, vberiorem fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamen ratione, * ut intra annum omnes abſoluantur. quod ſi peculiari aliqua de cauſa, hæ probationes ad ſecundum annum differendæ viderentur, prius Prouincialis conſulatur.* * In ex. c. 4. §. 16.

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis poſſunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire iudicauerit, & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, et ædificatione etiam externorum ſunt facienda. In ex. c. 4. § 16. & p. 9. c. 3 § 8. & lit. E.

De inſtitutione & regimine Nouitiorum.

40 N*E fiãt mortificationes publicæ, niſi ordinariæ, iuxta Conſtitutiones, vt ſunt*

præter

præter ſolita experimenta, petere oſtiatim eleemo-ſynam, comitari Emptorem ad comportanda ea, quæ emuntur, indui veſtibus vilioribus, quæ tamen religioſos deceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris dicitur.

Par. 3. c. 2. lit. C & in ex. c. 1. § 13. & lit. F

41 Conuenit, vt qui probantur, veſtitus ratione ad mortificationem, & abnegationem ſui, et ad mundũ, eiuſq; vanitatem ſub pedibus conculcandam iuuentur; & id quidem quantum conſuetudo, officium, & perſonarum circunſtantiæ patientur. Diſcretioni autem eius relinquitur, habita ratione ædificationis, an cum eiſdem veſtibus, quas ex ſæculo tulerunt, incedere ſint permittendi, an verò cum alijs eas permutari oporteat.

Par 3. c. 1. lit. V

42 Conferet vt aliquãdo occaſionem præbeat ijs, qui probantur, exercendi obedientiæ, & paupertatis virtutem, eoſdem tentando ad maiorem ipſorũ vtilitatem ſpiritualem, in hoc tamẽ menſura iuxta vniuſcuiuſque vires obſeruetur.

Par. 6. c. 3. §. 1.

43 In pænitentijs, & corporis afflictionibus aduertat, ne nimius huiuſmodi rerum vſus tantopere vires debilitet, vt poſtea ad miniſteria noſtri inſtituti inutiles reddantur; nec contra, tanta in illis ſit relaxatio, vt feruore ſpiritus refrigeſcente, humani, ac inferiores affectus incaleſcant.

44 Lectiones fiant de his, quæ ad inſtitutum pertinent & continentur Literis apoſtolicis, Regulis, & & Conſtitutionibus, præcipue vero de ijs, quæ in examine, & tertia parte, habentur, aut de alijs quæ eo referantur, mutata interdum materia, vt tædium

tollatur

tollatur: modus vero lectionum facilis ſit, & ſimplex, & ad Nouitiorum animos ad inſtituti amorẽ, & ſolidarum virtutum perfectionem promouendos accommodatus.

45 *Explicetur breui enarratione doctrina Chriſtiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Miſſam audiendi, & eidem decenter miniſtrandi, orandi itidem, meditandi, et libros denique pios legendi, pro captu vniuſcuiuſque, tradatur.* Par. 3. c. 1. §. 20.

46 *Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus Deum quærant, & in ſuis actibus intentionem puram ad Dei beneplacitum dirigant, * vt familiares cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitijs eſſe curent; & tandem ita ſint inſtructi Nouitij, * vt nihil perfectionis, quod diuina gratia conſequi poſſint, in abſoluta noſtri inſtituti obſeruatione, prætermittant.* Par. 3. c. 1. §. 26 * Par. 10. §. 2. * P. 6. c. 1. §. 1.

47 *Omnes perſpectos habeat, vt magis illis prodeſſe poſsit, ad quod iuuabit, cum illis frequenter ſingillatim agere, & rationem ab vnoquoque rerũ ſuarum ſuauiter exigere: in his autẽ priuatis colloquijs magnam vtilitatem poſitam eſſe ſciat.*

48 *Det operam, vt Nouitij religioſam modeſtiam præſeferãt, iuxta Conſtitutiones, et Regulas, quæ de ea conſcriptæ ſunt, in quibus tempore Nouitiatus diligenter inſtituendi erunt.* Par. 3. c. 1. §. 4.

49 *Cognoſcat, quem procedendi modum in oratione, & examine ſeruent, & petat interdum, an contra aliquem defectum adhibeant examen particulare, & quando reſiſtunt tentationibus, an proprijs*

remedijs

remedijs vtantur: In acquirendis virtutibus, quam rationem teneant, & intelligat demum, an in his omnibus præſtent ea, quæ ab ipſo acceperunt.

P. 3. c. 1. lit. A 50 Si aliquis ſolicitetur, vel perturbetur ab hominibus, qui in via ſpiritus non bene procedunt, & expediat illum in alium locum transferri, Prouincialem tempeſtiue moneat.

Par. 3. c. 1. lit. D 51 Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorũ eiuſmodi ſit, vt minime dubitetur, quin alter ſit eius ſocietate profecturus, & eandem ob cauſam inter cubicula, quæ ſeorſum vnicuique iuniorum aſsignantur, par eſt, aliquos maturos ex antiquioribus intermiſceri.

Par. 3. c. 1. lit. B 52 Si aliquando permittendum videretur, vt aliquis conſanguineos, vel amicos, quos in ſeculo habebat, alloqueretur, coram aliquo à Superiore ad id deſignato, id fiat, & breuiter, niſi particulares ob cauſas aliud ſtatueret Superior totius Domus, vel Collegij.

53 Nouitij non ſunt, vt plurimum, aſsignandi in ſocios noſtris, qui adeunt domos ſecularium, nec debent habere officia publica, in quibus neceſſarium ſit agere cum externis, vt Emptoris, Ianitoris, & Sacriſtæ.

Par. 3. c. 1. § 3. & li. D 54 Videat, num aliqui in ſchedulis, Nouitijs aſsignandi ſint, vt cum eis loqui poſsint, quorum exemplo, & colloquijs proficiant in Domino, et ſi cum alijs ſine facultate egerint, debitam eis pœnitentiam iniungat.

Par. 3. c. 1. lit. T 55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant

tant ſine Superioris facultate, quam in primo anno Nouitiatus, ſolus Prouincialis re mature conſiderata dare poterit. * Horum autem, qui hæc vota ſemel apud ſe ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis, emiſerint, memoria in libro aliquo aſſeruetur, & poſtea tempore Nouitiatus, * bis in anno ſtatutis temporibus, † ſeorſum ab alijs, qui biennium expleuerunt, ipſi ſimul inter ſe illa renouabunt. * P.5.c.4. lit.G * Can.9. Congr.4. † Can.1. Cong.2.

56 Diligenter obſeruare debet in toto probationis decurſu, an ineptus aliquis, aut inutilis noſtro inſtituto probabiliter futurus ſit. in quo maior habenda eſt ratio boni communis Societatis ad gloriã Dei, quam particularis cuiuſque: quid autem ſentiat in hac re, ad minimum ſexto quoque menſe ad Prouincialem ſcribat, vt ipſe prouideat.

57 De ſingulis etiam ſub finem biennij ad eundem ſcribat, vt cum illius facultate conſueta vota Societatis emittant, * aut diutius probentur. prius autem quam vota emittant, † per hebdomadæ ſpatium ſe colligant, & aliqua exercitia ſpiritualia, præter alia, quæ præſcripta ſunt, faciant. * In ex. c. 1.§.12.& c. 4 §.43. † Ibidem c.4 §.41.

58 Scholaſtici, qui ſtudijs abſolutis tertiũ probationis annum peragunt, in varijs experimentis, et ſpeciatim in nonnullis iã dictis, quãuis illis prius iã perfuncti fuerint, probentur. * Huius autẽ probationis tempore in ſchola affectus ſe exerceant, & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis, & iudicij proprij, & ad maiorẽ cognitionem, & amorem Dei conferunt, inſiſtant. In ex.c.4. §.16. * Par.5.c. 2.§.1.

59 Adhibeat

Par.4.c.4. §.4. 59 *Adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Conſtitutiones inſtruantur, eoſque myſteria Roſarij doceat, & priuatim inſtruat, *vt ad ſuæ vocationis miniſteria afficiantur, & ſorte Marthæ contenti ſint.*

* In ex. c. 6.§.6.&7. & p. 1. c. 2.§.2.

60 *Exhortationibus ordinarijs omnes interſint, Coadiutores tamen temporales, & indifferentes non interrogētur in Conferentijs, niſi cum rerum et perſonarum delectu, nec ad Tonos conueniant, et ij quidem per ſex menſes ad minimum in Domo probationis ſint: reliquo autem biennij tempore, ſic ſub cura Magiſtri erunt, vt alijs officijs ad inſtar aliorũ Coadiutorũ vacare poſſint, et tēpus ordinariũ orationis Domus, vel Collegij, vbi agent, habeant: experimēta tamen, ad quæ apti fuerint, intra annum abſoluāt.*

61 *Quando erit concio domi, vel in Eccleſia, quā Nouitij ſint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentijs, & Tonis liberi erunt.*

62 *Singulis hebdomadis, die vna â ſolitis exercitijs vacent, in qua aliquid honeſtæ recreationis poterunt ſumere domi, vel foris.*

De examine ſemeſtri Nouitiorum.

In ex. c. 1. §. 13. & c. 4. § 4.

63 *SExto quoque menſe per biennium probationis, literas apoſtolicas et Regulas vnuſquiſque videre, & conſiderare debet, * & examen, relicto ſecundo & tertio capite, & alijs, quæ ad gradum ſuum non pertinent, vt Regula 12. & 13. dictum eſt; deinde poſtquam hæc omnia viderit, interrogetur.*

* Par. 1. c. 1. lit. D.

64 *An prædictis omnibus contentus ſit, an vero aliquid dubij, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit, & quomodo in illis ſe habuerit.*

65 *An vires ſibi corporales, & ſpirituales ſuppetere ſentiat ad labores perferendos, qui in Societate requiruntur. * num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in hac Societate IESV Domini noſtri.* In ex. c.5. §.4. * Ibidem c.3. §.14.

66 *Examen hoc factum eſſe notetur ſcripto, vt conſtet. Quod ſi quid noui occurrat, aut ſi qua mutatio alicuius momenti accidat, Superiorem certiorem reddat.*

67 *Demum qui ſic examinatus eſt, reddet rationem conſcientiæ ſuæ Superiori, aut ei, quem Superior delegauerit, * & ab vltima confeſſione generali incipiendo generaliter confitebitur Sacerdoti, qui fuerit à Superiore deſignatus.* In ex. c.4. §.38. * Ibidem §.41.

De ordine Domus probationis. Cap. IIII.

68 *NOuitij mane poſt pulſum campanæ, dũ ſurgunt, dum ſe induunt, & lectum decenter operiunt, aliquas orationes ad Deum fundãt, aut aliquid in Domino meditentur, & reliquo ſemihoræ ſpatio, pia aliqua lectione, aut alia ratione ad orationem ſe præparare poterunt.*

* 69 *Poſtea integram horam orationi mentali, aut vocali vel meditationi dent, iuxta cuiuſque captum,* * P.4.c.4. §. 3. & 4. & lit.B. & C & can. 6.cong.4.

& Magiſtri Nouitiorum inſtructionem.

70 Abſoluta oratione, media illis conceditur hora ad lectum, & cubiculum componendum, & ad diſpiciendum, quem fructum ex oratione collegerint.

Par.4.c.4. §.3. *71 Poſt hæc, Miſſam deuote, & reuerenter audiant, qua abſoluta, * interſint lectioni, ſeu exhortationi, quæ de rebus ſpiritualibus bis in hebdomada, per dimidiam horam, illis fiet; reliqua autem dimidia ſtatim repetent audita, & conferent inter ſe terni, aut quaterni, ſine vlla diſputatione, ſed cum humilitate, & modeſtia.*

* P.3.c.1. §.12. & 20.

72 Sequenti die, ijs de rebus, vt melius ad praxim reducantur, eadem hora fient collationes, hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnum, aut plures à Magiſtro deſignatos repetita, proponat aliquis quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re propoſita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedij poſsit adhiberi, et alia ſimilia: poſtquam autem aliqui dixerint quid ſibi occurrat, Magiſter conſtituet, quid tenendum ſit.

Par.4.c.4. §.3. & 4. *73 Reliquo toto tempore vſque ad examen, quod ſemper ante prandium fiet per quartam horæ partẽ, in ſuis officijs, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magiſtro Nouitiorum præſcripto occupabuntur: * aliquid tamen temporis quotidie, præſertim ante prandium tribuant Regulis, & Doctrinæ Chriſtianæ, & alijs, quæ iudicio Magiſtri Nouitiorum cuique conuenient addiſcendis, & memoriæ mandandis.*

* P.3.c.1. §.20.

* P.3.c.2. lit.D *74 Poſt examen ſequatur prandium, quo abſoluto ho-*

to, horam integram recreationi dabunt, tam qui in priore, quam qui in poſteriore menſa pranſi erunt. Tempore autem recreationis, poterunt mutuo colloqui, dummodo pauciores quam quatuor non conueniant, niſi aliter Magiſtro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Chriſti, vel Sanctorum, aut de his, quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.

75 Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulſu, ſe ſe ad cubicula recipiant, (præter eos, qui in aliquibus officijs occupati erunt) ut aliquid legant, vel ſcribant, vel quid aliud agant, iuxta Magiſtri præſcriptum.

*76 Poſt finitam horam, omnes cum Magiſtro conuenient, & penſum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent. * poſtea explicabitur illis bis ſingulis heddomadis, per dimidiam horam, Doctrina Chriſtiana; deinde eam recitabũt vno ſtante, & interrogante, & alijs reſpondentibus, vel ſe ſe inuicem interrogantibus, & inſtruantur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. vno vero die cuiuſque hebdomadæ, fiant Toni.* * P. 3. c. 1. §. 20.

*77 His expletis, ad ſua officia, vel ad aliquid legendum, aut ad alias occupationes ſe conferent: * deinde ante vltimam horam, quæ cœnam præcedit, per ſemihoram orationi vacabunt: ipſam vero horam vltimam, ſequentẽ ante cœnam, partim officijs domeſticis, partim corporali exercitationi, vel alijs occupationibus, quas Magiſter præſcripſerit, impendent.* Decr. 48. Cong. 2. & can. 12. congr. 1.

78 Poſt cœnam, horam integram recreationi da-

* P. 4. c. 4.§.3.&4. bunt, reliquo tempore vſque ad examen (* quod ſemper fiet, antequā cubitum eant per quartam horæ partem,) poterūt aliquid legere, vel alia ratione ſe ad orationem ſequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magiſtri Nouitiorum.

Par.3.c.1. lit.D 79 Nouitios inter ſe conuerſari non conuenit, ſed ſilentium inuicem, & cum alijs obſeruare, niſi in rebus, in quibus loqui neceſſe ſit, excepto recreationis tempore, de quo iam ſupra dictum eſt.

De examine eorum, qui biennio abſoluto in Scholaſticos approbatos admittuntur. Cap. V.

Par.4.c.3. §.3. 80 POſtquam quis biennium Nouitiatus, peractis experimentis, expleuerit, & ad interrogationes, quæ ſexto quoque menſe fiunt, reſponderit, antequam vota Scholaſticorum emittat, interrogetur.

In ex. c.7. §.3. 81 An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debet, ac ſtudiorum modū, & tempus iuxta quod Superiori videbitur.

In ex.c.7. §.4. 82 An contentus futurus ſit eodem, atque alij, modo, in Collegio agere, nulliſq; priuilegijs, aut prærogatiuis minimum omniū, qui in eo fuerint anteire, omnem ſui curam Superiori relinquendo.

In ex.c.7. §.5. 83 An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea, & moriendum ingredi, in eo gradu, quem Superior conſtituerit, ad maiorem Dei gloriam.

84 Admo-

84 *Admoneatur, quod votis poſt biennium ab ipſo emiſsis non poterit ſine facultate Generalis à Societate noſtra recedere, nec ad aliam religionem, excepta Carthuſienſium, tranſire ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda iuxta Bullam Pij V. anno 1565. expeditam.*

De examine Scholaſticorum ſtudijs abſolutis. Cap. VI.

85 *SCholaſtici ſtudijs ſuis abſolutis, ſtatim poſtquã ad tertiũ annũ probationis peragendũ miſsi fuerint, generatim interrogandi ſunt, an firmi in ſua deliberatione, & votis, & promiſsione Deo oblatis, antequam ad ſtudia ſe conferrent, permaneant; vt eorum ſtatus melius cognoſcatur, & ipſi magis in Domino iuuari poſsint.* In ex.c.7. §.7.

86 *Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eiſdem interrogationibus, & examine, quo ſexto quoque menſe, antequam ad ſtudia mitterentur, interrogati fuerunt, vt Superioribus eorum memoria renouetur, & mutatio, ſi aliqua in rebus iam affirmatis accidiſſet, cognoſcatur.* In ex.c.7. §.8.

87 *Poſtremo reddent rationem vitæ ſuæ, inchoãdo ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad ſtudia miſsi ſunt.* In ex.c.4. §.39.

REGVLAE MODESTIAE.

Par. 3. c. 1. § 4.

1 IN conuerſatione noſtrorum illud in vniuerſum dici poteſt, vt in omnibus externis actionibus, appareat in noſtris modeſtia, & humilitas coniuncta cum religioſa maturitate: ſpeciatim autem hæc obſeruanda erunt.

2 *Caput huc illuc leuiter non moueatur, ſed cũ grauitate, vbi opus erit; & ſi opus non ſit, teneatur rectum cum moderata inflexione in partẽ anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.*

3 *Oculos demiſſos vt plurimum teneant, nec immoderate eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem circumflectendo.*

4 *Inter loquendum cum hominibus, præſertim alicuius auctoritatis, non defigatur aſpectus in eorũ vultus, ſed potiùs ſub oculos.*

5 *Rugæ in fronte, ac multo magis in naſo euitentur; vt ſerenitas exterius cernatur, quæ interioris ſit indicium.*

6 *Labia nec nimis compreſſa, nec nimiũ diducta.*

7 *Tota facies hilaritatem potius præ ſe ferat, quam triſtitiam, aut aliũ minus moderatũ affectum.*

8 *Veſtes ſint mundæ, & cum religioſa decentia compoſitæ.*

9 *Manus, ſi non in ſuſtinenda veſte occupentur,*

decenter

decenter quietæ teneantur.

10 *Inceſſus ſit moderatus ſine notabili feſtinatione, niſi neceſſitas vrgeret: in qua tamen, quantum poterit, decoris ratio habeatur.*

11 *Omnes denique geſtus, ac motus eiuſmodi, ſint qui apud omnes ædificationem pariant.*

12 *Si plures ſimul erunt, ordinem præſcriptum à Superiore, bini, vel terni incedendo, ſeruent.*

13 *Si loquendum fuerit, meminerint modeſtiæ, & ædificationis tum in verbis, tum in ratione, ac modo loquendi.*

INSTRVCTIO AD REDDENDAM conſcientiæ rationem iuxta morem Societatis.

*INtelligant ſinguli, dum rationem conſcientiæ ſunt reddituri, quanti momenti Pater noſter ſanctæ memoriæ Ignatius id duxerit, ad maiorem Diuinæ bonitatis gloriam; vt ſubditi magis in ſpiritu cum gratia vberiori proficiant, ac tanto maiore cum diligentia, amore, & ſolicitudine iuuari, & à periculis conſeruari poßint, vt quæ *in Examine, & Conſtitutionibus toties commendantur, & §. 40. ſummarij Conſtitutionum præſcribuntur, de reddenda ratione conſcientiæ, exacte ſeruentur. Proinde vnuſquiſque magna cum puritate, ſub ſigillo confeßionis, aut ſecreti, aut quacumque ratione ei placuerit, & ad maiorẽ ipſius conſolationem fuerit, totam animam ſuã integre manifeſtam faciat, nullam rem celando, qua Dominum vniuerſorum offenderit, poſt vltimam rationem redditã conſcientiæ; vel certe aperiat eos defectus, qui magis ab eo tẽpore grauant ipſius animã.*

* In ex c. 4. §. 54. & ſeq. & P. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 2.

Capita vero, quibus conſcientiæ ratio reddi debet, hæc fere erũt: ex quibus cum ea retulerint, quæ ad plenam ſui manifeſtationem dicenda putauerint, petant à Superiore, vt eos interrogando iuuet, ac ſuppleat, ſi quid eſſe iudicet, quod ad maiorem Dei gloriam & ſuorum notitiam ſcire uelit.

1 *An uiuat contentus iuxta ſuam uocationem.*

2 *Quomodo ſe habeat circa obedientiam etiam intellectus, paupertatem, caſtitatem, & uſum aliarum uirtutum, & quarum præcipue ſtudio intentus ſit.*

3 *An ſentiat aliquas animi perturbationes, aut tẽtationes moleſtas, & de facilitate, ſeu difficultate, & modo eis reſiſtendi, & ad quos affectus, uel peccata ſit magis propenſus & incitatus.*

4 *An contra Conſtitutiones, uel Regulam aliquam, uel ordinationem Superiorum firmum iudicium habuerit, uel contra eam diſputauerit.*

5 *Quid sẽtiat de ipſo inſtituto Societatis, & medijs, quibus illa utitur ad ſuum finem conſequẽdum, & quem experiatur in ſe zelum animarum.*

6 *Quomodo ſpiritualibus rebus ſit affectus, quãtum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potius mẽtali iuuetur, et vtri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat.*

7 *Num in uſu rerum ſpiritualium conſolationẽ & deuotionem habeat, an uero contra deſolationem ariditatem, & vagationem animi patiatur, & quomodo in ijs ſe gerat.*

8 *De fructu quem ex communione, confeſſione, examine, præſertim particulari, & alijs exercitij ſpiritualibus percipiat.*

9 *Num poſt vltimam rationem conſcientiæ, quã reddidit, maiorem an minorem fructum fecerit, & quem animum experiatur ad perfectionem conſequendam.*

10 *Quomodo obſeruet, quæ ex Conſtitutionibus,*

&

& Regulis tum communibus, tum officij ſui ad eum pertinent.

11 De mortificationibus, pœnitentijs, & alijs exercitationibus, quæ faciunt ad ſpiritus profectum; & in ſpecie de præparatione ad iniurias, & ad alia, quæ ad Chriſti crucem pertinent, ferenda, atque de eorũ deſiderio.

12 De ſocijs, & quomodo ex eorum conuerſatione proficiat in Domino, & an alicui plus ſit familiaris, quam alijs.

13 An auerſionem animi ſentiat ab aliquo, & an offenſus ſit in aliquo à Superioribus, vel Officialibus, vel quauis alia perſona, & quomodo ſit affectus erga Superiores.

14 An tentationes aliquas ſit paſſus, quas alij intellexerint, præſertim circa vocationem.

REGV-

REGVLAE PERE-GRINORVM.

1 Perſuadeant ſibi, peregrinationis finem non tam eſſe corporis defatigationem, & vt multum iter conficiant, quam vt ex ea fructũ aliquem ſpiritualem percipiãt; atque ex eo fine, & iter ipſum, & ceteros peregrinationis labores moderentur.

2 Litanias ſimul omnes quotidie in ipſo itineris ingreſſu, vel Itinerarium dicant; nec orationem, & conſueta examina prætermittant, et alias etiam Regulas obſeruent, quantum ratio itineris permittet.

3 Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris ſibi Chriſtum facere: & colloquijs interdum pijs, & religioſis, ac lectione alicuius libri pij moleſtias itineris leuare poterunt. quod ſi cum externis in via, aut in hoſpitijs egerint, meminerint pro ratione ſui gradus, habita ratione temporis, & perſonarum, ſermones de rebus ſpiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.

4 Eleemoſynas ſimpliciter pro Chriſti amore petãt; vt omni ſpe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus creatis habere poſſunt, integre, vera cũ fide, et ardenti amore eam in ſuo creatore, ac Domino conſtituant; memores, à Chriſto Domino Apoſtolos ſine ſacculo, & pera miſſos; ipſum etiam Dominum non habuiſſe, vbi caput ſuum reclinaret. In ex. c. 4. §. 12.

5 Indul-

In ex. c. 4. §. 12. & 26. 5 *Indigentia, & penuria rerum corpori neceſſariarũ probari exoptent, vt ad incommoditatẽ cibi, ſomniue capiendi libenter aſſueſiant: * iniurias vero, illuſiones, & opprobria, quæ illis in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque, materiam præberi ſibi imitandi aliquo modo Chriſtum Dominum, eiuſque veſtibus, atque inſignibus ſeipſos induendi.*

* Ibidem §. 44.

6 *Qui maioribus pollent ad viam peragendam viribus, eos, qui ſũt infirmiores, ſubſequi & non præcedere debent, & iter cuiuſque diei horum debiliũ infirmitate commenſuretur: quod ſi quis viribus deſtitueretur, iumento, aut alia ratione iuuari debet: qua in re non qualitatis perſonarum, ſed neceſſitatis, & caritatis fraternæ ratio eſt habenda.*

7 *Si quis in morbũ incideret, ita vt vlterius progredi non poſſet, nec expediret reliquos ibi moram trahere, ſi vicinum eſſet Collegium, aut Domus Societatis, eo eſſet æger (ſi modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex noſtris illi erit ſocius relinquendus, vt conſolationi ei ſit, & auxilio: ægro autem viribus reſtituto, cœptum iter ambo proſequentur.*

8 *Si in via ab honeſto, & pio amico inuitarentur, poſſet, qui præeſt, hoſpitalitatis beneficium admittere: tunc autem curare debent verbis, & religioſo exẽplo hoſpites ædificatos in Domino relinquere.*

9 *Eiuſdem ædificationis, & exempli in omnibus hoſpitijs meminiſſe debent; ſobrietatis etiã in menſa, et modeſtiæ in conuerſatione nũquã obliuiſcãtur.*

10 Cum

10 *Cum in itinere ad Collegia, vel Domos Societatis diuertent, ſtudeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo vitæ, ac morum, noſtris relinquere. De rebus vero aut perſonis aliorum Collegioꝝ, aut Domorum nihil loquantur, aut tractent, niſi ad ædificationem.*

11 *Si tranſierint per locum, vbi Domus, aut Collegium Societatis ſit, nihil ab externis nec pro ſe, nec pro alijs petant, aut accipiant ſine facultate Superioris eiuſdem Domus, vel Collegij.*

12 *Omnes alij, qui iter faciunt ex noſtris equites, aut pedites, has regulas peregrinorum ſuo modo, quantum fieri poteſt, etiam ſeruent: & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes literas ſui Superioris habere curent.*

REGULAE MINISTRI.

P.4.c.10. §.7. 1 EIVS officium erit, Præpoſitum, vel Rectorem iuuare in ijs, quæ in genere, vel in particulari ei commendabit: nec diſpenſandi, aut mutandi, aut quidquam faciendi, niſi ex eiuſdem præſcripto, facultatem habebit.

2 Valde commendatum ſibi exiſtimet quod pertinet ad obſeruationem Conſtitutionum, Regularum, Ordinũ communium, et approbatarum conſuetudinum Domus, vel Collegij: ideoque habeat in ſcriptis, et aliquando legat, tã communes omniũ, quã particulares Superioris, & officialium Regulas; et eoſdẽ officiales ſuas habere, intelligere, atq; obſeruare curet.

3 Officiales uiſitet quoties opus fuerit, obſeruando quomodo ſuũ officiũ exequãtur; quod ſaltẽ alternis diebus faciet. frequẽter etiã viſitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat, quomodo omnia habeant.

4 Cũ quis ab officio aliquo amouetur, curet, vt is ſuũ ſucceſſorẽ inſtruat de ratione exercẽdi illud, iuxta Regulas, et conſuetudines à Superiore approbatas

5 Animaduertat in temporum mutationibus, quomodo in Collegio vel Domo fieri debeat horarũ, ciborum, veſtiumque mutatio, & Superiori in memoriã reducat, præſertim bis in anno, ſub initium veris & autumni: obſeruet etiam crebro, num aliquid deſit ex neceſſarijs, aut abundet; eorumque potiſſimũ rationẽ habeat, qui in corporis cura minorem de

ſeipſis ſolicitudinem gerunt; curetque, vt adſit, cum Medicus ægrotos inuiſet.

6 Quotidie hora ſibi deſignata, de rebus omnibus domus rationē Superiori reddat, à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei faciēda committet; et cū primū commode poterit, eidē referat, quæ executus fuerit.

7 Redigat Superiori in memoriam ea, quæ neceſſaria domui iudicabit, vt de coemēdis rebus ad victū, & veſtitum neceſſarijs ſuis temporibus, de fratrum nimio, aut exiguo labore, de ſanitate, & ſimilibus.

8 Notet, ac referat Superiori tam defectus, ſi quos vel Domi, aut in Collegio animaduerterit, vel aliunde intellexerit, quam quæcunque alia quæ ad bonam gubernationem conuenientia ei occurrent: tū etiam circa res ſibi commiſſas, & quaſuis alias, vt quomodo ſe noſtri habeant circa Obedientiam, orationem, ædificationem, & in omnibus virtutibus profectum, & ſtudium.

9 Curet per ædituū, vel aliquē aliū deſignatūobſeruari an omnes die ſtatuto communicauerint; & ſi quis intra tēpus deſignatū ad confeſſionē, aut communionē non accederet, intelligat à Superiore, nū ſubtrahēdus ei ſit cib⁹ corporis, donec cibū ſpirit⁹ ſumat.* * P.3.c.1. lit.Q

10 Peculiarem habeat curam, vt domus munda ſit, & omnia vbique decēter ſuis locis compoſita; ſed præcipue in ijs, quæ ab externis videri ſolent.

11 Noctibus ſingulis portas domus, quibus in publicum exitur, videat an bene clauſæ ſint.

12 Deſignet aliquem ex commiſſione Superioris, qui communes lucernas domus opportuno tempore

incendat

incendat, & extinguat, qui item publicas feneſtras ſuo tempore aperiat, & claudat, ac pro abluenda facie, & manibus in loco deſtinato aquam infundat, & pro iis extergendis, mantilia, ab iis, quæ in vſum refectorij ſunt, diſtincta, adhibeat, quæ, alia, Sacerdotibus, alia, non Sacerdotibus deſtinata erũt, & bis ſaltem in hebdomada mutabuntur.

13 Studeat animos Patrũ, et Fratrũ inter ſe per beneuolentiam, & præſertim cum Superiore per obedientiam unire, & ſi quid minus æquo animo aliquis ferret, velit potius in ſe (quoad fieri poteſt) quã in Superiorem, cauſam reiici, ueluti in iniũgendis pœnitentiis, quas ipſe iuxta præſcriptum Superioris imponet, & tam in eis, quam in reprehenſionibus, ab animi perturbatione caueat, caritatemque præ ſe ferendo ſtudeat vt illi quibus pœnitentias imponet, merito ſibi iniungi cognoſcant.

14 Si quãdo abſente Superiore aliquid acciderit, quod adeo vrgeat, vt commode Superior expectari nequeat, id Miniſter, auditis Conſultoribus, exequi poterit, quamuis in ſpecie non ſit ipſi commiſſum; dummodo exiſtimet iuxta Superioris mentẽ id fore, ſtatimque redeunti quod factũ fuerit, referat. Quod autem ſibi ordinarie agendum erit, abſente Superiore, ab eo curet intelligere.

15 Si Subminiſtrũ habuerit, vtatur eius opera in iis, quæ commode per ſe facere non poterit, iuxta præſcriptum Superioris: ſi vero non habuerit, alternis ſaltem diebus ſingula cubicula viſitet, & alia quæ in officio Subminiſtri continentur, ſuppleat.

REGVLAE CONSVLTORVM.

1 *INtelligant quanti momenti ſit eorum officium, vt Superiores eorum conſilio, & relatione adiuti melius, & facilius gubernare poßint.* Par. 4. c. 10. § 7.& p. 9. c.6. § 14.

2 *Sint amatores boni communis, illudq; in omnibus conſultationibus præ oculis habeant: atque vt Diuinæ inſpirationi dent locũ, & ſaniora ſint eorum conſilia, in ſuo ſenſu non nimis abundent.* Par. 9. c. 5.§.2.

3 *In conſultationibus ſyncerã intentionem habeant, & à perturbatione liberam, vt fideliter, & debita cũ modeſtia Caritatis, et Obedientiæ memores ſententiam dicant.*

4 *Sint inter ſe maximè Caritate coniuncti, & alter alterum honore præueniat, atque apud alios alter alterius exiſtimationem verbis factiſq; tueatur. Si uero contingat aliquem in conſultationibus diuerſæ aut etiam ſingularis eſſe ſententiæ, nemo vllam ab eo alienationem, vel habeat, vel oſtendat.*

5 *Rẽ, de qua conſultatur, bene intelligãt; nec ſint in dicẽdo præcipites; ſed negotio ſecum conſiderato, & oratione præmiſſa, præcipue cũ de rebus agitur difficilibus, ſentẽtiam ſuam aperiãt. quòd ſi quid ex tempore diſcutiẽdum proponeretur, et id ſibi maturius conſiderandũ iudicarẽt, Superiori ſignificabũt.*

6 Explicare breuiter debent ſententiæ ſuæ rationes: quòd ſi ad rem confirmandam aliorum rationes eſſent diſſoluendæ, id etiam modeſte faciant.

7 Cum Superior Conſultoribus auditis aliquid ſtatuerit, iudicium ipſi ſuum illius iudicio ſubmittēt. neque extra couſultationem, aut quod ſtatutum fuerit, ſibi diſplicere, aut ſe in alia fuiſſe ſententia ſignifioabunt; laudent potius Superioris conſilium apud alios, atque tueantur. Quod ſi ob rei, de qua agitur, grauitatem, adhuc ſentirent ad alium Superiorem eſſe rem deferendam, quod nihil monitione ſua ſe effecturos ſperarent, re prius apud ſe maturius conſiderata, & oratione præmiſſa ad immediatum illius Superiorem, aut ſi is non prouideat, ad ſupremum id facere ne prætermittant.

8 Etiam ſi non interrogentur, ſi quid tamen in mentē venerit, quod ad commune bonum, vel alicuius perſonæ particularis pertineat, poterunt id Superiori proponere, vt is ſtatuat num ea de re ſit deliberandum, nec ne.

9 Conſultores neque ea, quæ quiſque in conſultatione ſenſerit, neque ca, quæ propoſita ſunt, aut definita, alijs ſignificare debent; præcipue cum res ipſæ ſecretum exigunt. Superioris autem erit ea quæ definiētur, promulgare, cnm opus eſſe iudicabit.

Par. 4. c. 17. §. 7. 10 De literis ad Superiores ſuo tēpore mittēdis, ſeruent diligenter quæ in formula ſcribendi à Conſultoribus exiguntur. Et hæ literæ ſigillo quod apud Admonitorem erit, obſignatæ mittātur. nec quiſquā eorum ſciat, quid alius ſcripſerit.

11 *Si quis ex noſtris ad Generalẽ ſcripſerit, & literas Admonitori, aut alicui ex Conſultoribus tradere voluerit, is acceptas cum ſuis, aut ſub ſuæ propriæ manus inſcriptione ad Generalem mittendas curabit.*

12 *Si quid circa victũ, veſtitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationẽ, moderandum, augendum, vel mutandum cenſerent, illum præmiſſa oratione admonendum curent, quod fere per Admonitorem faciant.* Par.9.c.4. §.2.3.& 4. & Cã.34. Congr.1.

13 *Si quis cum eis de difficultate aliqua ſua, aut perturbatione agat, ita eum ſuis monitis, & conſilio iuuare ſtudeant, vt ſemper, quantum poßint, exiſtimationem Superioris tueantur.*

14 *Ad omnia melius obeũda, Superiorum ſuorũ, & aliorum Officialium Regulas teneãt, Conſtitutioneſque, & reliqua omnia, quæ ad noſtrum inſtitutum, & adminiſtrationem pertinent, familiaria ſibi reddant.*

15 *Ita ſuum munus exequantur, vt nullã gubernationis partem ſibi aſſumant, atque ea ſubmißione ſe gerant, vt ceteris Obedientiæ exemplum præbeant.*

REGVLAE ADMONITORIS.

Par. 9. c. 4. §. 4. 1 EA modeſtia, & humilitate officium ſuum obeat, vt ſubditum decet erga Superiorem, quem Chriſti loco habet: niti enim debet, ne huius muneris occaſione, reuerentia, atque Obedientia interior, vel exterior in ipſo debilior reddatur.

2 Animaduertat autem, ne reuerentia hæc, & Obedientia fidelitatem, aut neceſſariam libertatem opprimat, quo minus Superiorem admoneat de ijs quæ, præmiſſa oratione, proponenda in domino iudicabit.

3 Admoneat Superiorem de ijs, quæ maior pars Conſultorum ei dicenda iudicauerit: de alijs vero, quæ ſiue ipſi in mentem venient, ſiue ab alijs ſuggerentur, non facile eum admonebit, ſed de ijs dumtaxat, quæ non leuis momenti poſt orationem eſſe cenſuerit, ſiue illa ad perſonam, ſiue ad officiũ Superioris pertinebũt iuxta * Conſtitutiones et Decreta.

* P. 9. c. 4. §. 4. & c. 5. §. 2. & cã. 34. cõg. 1.

4 Ea, quorũ Superiorem admonuerit, meminerit tacitus apud ſe ſeruare; quamuis interrogatus à Conſultoribus de ijs, quæ ipſi commiſiſſent dicenda, vel â Superioribus, rationem ſui officij eis debebit reddere.

5 Cum Superior cuiuſpiam rei admonitus, illi remediũ non adhibuerit, Admonitoris erit cum debita-

bita ſubmiſsione iterum,& ſæpius eum commonefacere: quod ſi emendationem non ſperat, facta prius oratione, id Superiori ſignificet.

6 *Admonitoris erit ordinarias epiſtolas Conſultorum ſuis temporibus colligere, atq; ad mediatos Superiores mittere, niſi eas illi alia via mittere voluerint, ſimulque referet eiſdem, vtrum illi ſcripſerint, an non.*

7 *Caueat, ne occaſione ſui officij debitam ſubordinationem, & obſeruantiam ſubditorum erga ſuos Superiores aliqua ex parte imminuat, aut debilitet.*

8 *Sigillum apud ſe habeat, quo ſuas, & Conſultorum ac aliorum noſtrorum literas, ſi ad eum detulerint, qui ad mediatos Superiores ſcribere voluerint, obſignare poſsit. Hoc tamen nulla ratione, ſine facultate Superioris, vti licebit, niſi in ijs literis, quæ ad Superiores mediatos ſcribentur.*

FORMVLA SCRIBENDI.

Par. 8.c.1. §. 9. 1 Magnopere iuuerit ad animorum vnionem in Societate, literarũ vltro citroque miſſarum inter inferiores, & Superiores frequens commercium, & crebro alios de aliјs certiores fieri, & audire quæ ex varijs locis ad ædificationem, & eorũ quæ geruntur cognitionem afferuntur.

Par. 8.c.1. lit. L & can. 28. cong. 2. 2 Superiores Domorum, & Rectores ſcribant ſingulis hebdomadis ad ſuum Prouincialẽ in Europa, in Indijs vero, vt ſuis Prouincialibus viſum fuerit commodum & opportunum.

3 Scribant autem ad ſuum Prouincialem de ſtatu perſonarum, & rerum omnium, non ſolum quæ inter noſtros, ſed etiam quæ per miniſteria Societatis erga externos in Domibus ſuis, vel Collegijs fiunt; & non tantum de his, quæ recte ſe habent, ſed etiam de his, quæ ſecus; & quoad fieri poterit, curẽt, vt omnia tanquam præſentia Prouincialis cernat.

Par.6.c.4. §.4. 4 Primo quoque tempore ad ſuum Prouincialem ſcribant Superiores Domorum, & Rectores de obitu eorũ, qui in ſuis locis decedunt: Prouincialis vero reliquos de ſua Prouincia admonebit vt quãprimũ * ſolitis ſuffragijs, & orationibus eorum animæ iuuentur, & ſtatim Præpoſitum Generalem, et vicinos Prouinciales certiores reddat, vt ſimile of-

* Can.11. Cong.3.

ficium præſtare poßint.

5 Mißi ad fructificandum in agro Domini, ſcribant ad ſuum Prouincialẽ, aut ad eum, quẽ ille deſignauerit, ſingulis hebdomadis, vel quoties ipſis fuerit præſcriptum; * vt per crebram literarum communicationem, quantum fieri poteſt, totum ſucceßũ ſuarum mißionum illi declarent. * P.8.c.1. lit. L & can. 28. cong. 2. * Par.7.c. 2. § 2.

6 Prouinciales Superioribus Domorum, & Rectoribus, ac iis, qui in mißionibus verſantur, ſingulis menſibus, priuatis autem perſonis, quibus, & quando opus erit, ſcribant. Par. 8. c. 1. lit. L & can. 28. cong. 2.

7 Prouinciales omnium Prouinciarum Europæ ſcribant ad Generalem ſemel quolibet menſe: Rectores autem, & Superiores Domorum, & Magiſtri Nouitiorum tertio quoque menſe. Par. 8. c. 1. lit. L & can. 28. cong. 2.

8 Prouinciales Indiarum ſcribant Præpoſito Generali, quando ſe obtulerit nauigationis commoditas: Rectores vero, & Superiores Domorum, ac Magiſtri Nouitiorum ex Indiis ſemel, ex Braſilia, & noua Hiſpania bis in anno, ſi ſe obtulerit occaſio. Can. 28. Cong. 2.

9 Prædicti omnes extraordinarie ſibi mutuo ſcribant quoties neceßitas vrgebit. Par. 8. c. 1. lit. L & can. 28. cong. 2.

10 Superiores Domorum, & Collegiorum, & Magiſtri Nouitiorum ſcribant ad Generalem, quæ alicuius momenti fuerint, etiamſi approbante Prouinciali fiant: Illa vero potißimum ſcribant, in quibus Prouincialis admonitus, vel non prouidet, vel prouidere nequit, vel poſtquam Prouincialis cum illis tractauerit, ipſi ab eius iudicio diſſentiunt: ſed tunc quidem addant, quid Prouincialis reſponderit, &

quibus rationibus ipſi ab eo diſſentiant, interim tamẽ ei per omnia obediant.

11 *Cum Prouinciales ſcribent Generali, curabũt vt ſtatum Domorum, et Collegiorum ſuorũ, ac totius Prouinciæ bene explicent, & ſuppleant ſi quid intellexerint, quod Superiores Domorum, & Collegiorũ minus declarauerint, & in uniuerſum ita ſcribere debent, vt Generalis omnium rerum, omniumque perſonarum, ac Prouinciarum ſtatum, quoad eius fieri poſſit, ante oculos habeat.*

Can. 28. Congr. 2. 12 *Generalis ad Prouinciales ſcribet ſecundo quoque mẽſe, ad Rectores vero et Præpoſitos Locales ſexto quoque menſe, niſi aliqua neceſſitas prius ad reſpondendum ſuadeat.*

13 *Si quis noſtrorũ aliquid per literas cũ Præpoſito Generali, aut cum ſuo aliquo alio mediato Superiore tractare velit, ne impediatur, nec ipſorum literæ ad eos ſcriptæ aperiantur, neque mediatorum Superiorum ad ipſos.*

14 *Literæ noſtrorum, quæ negotia continent, ſolũ ad Præpoſitum Generalem, & non ad alios, qui cũ ipſo agant, deſtinentur; poterit tamen ad eos ſcribi, vt illa tractari, & expediri curent.*

15 *Literæ negotiorum, ad quorum expeditionem Procuratoris Generalis opera, aut informatione opus erit, proprijs literis ad Præpoſitũ Generalem ſcribãtur, adiecta exterius litera. P. ſub inſcriptione earum.*

16 *Negotia maioris momenti, ex utraque India, & Braſilia ternis exemplis ſcribantur, binis autem*

ex

ex reliquis Prouincijs, ſi ſit periculũ ne literæ intercidant, vel certe in proximis literis earum ſumma repetatur, & vt inueniantur, cum opus fuerit, quæ ſcripta ſunt ad Generalẽ, exemplũ eiuſmodi literarũ, vel earum ſummam in libro aliquo, qui ſcribũt, apud ſe retineant.

17 *Si quid ſecreti ſcribendum, vel ſoli Superiori committendum ſit, ſeorſum in propria epiſtola ſcribatur, quæ cum alijs in eodem faſciculo colligata includatur, adiecto exterius (ſoli) ſub inſcriptione eiuſdẽ epiſtolæ: quod ſi eiuſmodi epiſtola ſola mitteretur, alia charta inuoluatur, quæ abſque (ſoli) inſcriptionem habeat.*

18 *In rebus, quæ ſecretum requirunt explicandis, his vocabulis vtendum erit, vt ea intelligi niſi à Superiore non poßint; modũ autem præſcribet Generalis.*

19 *Nullus inferior, niſi morbo impeditus, literas ad Superiorem ex ſua commißione ſcribi faciat.*

20 *Conſultores Rectorum, et Superiorum Localiũ literas obſignatas ad Prouincialem dabunt bis in anno, menſe Ianuario, & Iulio, & ad Generalem ſingulis annis menſe Ianuario: Conſultores vero Prouincialium ad Generalem menſe Ianuario, & Iulio niſi res aliqua ita vrgeret, vt de illa, etiã extra hæc tempora ſcribendum iudicarent.*

21 *Iis literis ſyncere, & ſine amplificatione omnique priuato, aut humano reſpectu ſemoto, ſignificabunt, quid ſibi de Superioribus quorum ſunt Conſultores, & de eorũ adminiſtratione, ac rerum ſtatu ſcribendum in domino videatur, oratione tamẽ præmiſſa,*

miſſa,

miſſa, & re prius diligenter conſiderata.

P.4. c. 17. §. 7. 22 *Vt Rector Vniuerſitatis de omnibus Præceptoribus, & alijs de Societate; ita etiam Cancellarius & Conſiliarij Vniuerſitatis de ipſo, ac alijs ſcribent ſemel ſingulis annis mẽſe Ianuario Præpoſito Generali, & bis in anno menſe Ianuario, & Iulio Prouinciali.*

P. 4. c. 17. lit. L. 23 *Huiuſmodi literæ Conſultorum, & horum Officialium Vniuerſitatis mittantur obſignatæ, nec quiſquam eorum ſciat, quid alius ſcripſerit.*

24 *Quiuis Præpoſitus, & Rector habeat librum, in quo ſcribantur Viſitationes Domus, vel Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs quæ temporariæ ſunt, ſeparatim notentur; alia vero quæ Viſitator, & Prouincialis præſcripſerint, in alio libro ſcribantur.*

25 *Si quid ſcribendum eſſet de rebus, quæ externorum aliquem attingerent, ita ſcribatur, vt etiam ſi literæ in eius manus inciderint, offendi non poſſit.*

De literis annuis.

Par. 8. c. 1. lit. M & decre. 73. ac cã. 28. congr. 2. 26 S*Vperiores Domorum, atque Rectores curent ea obſeruari, quæ in dies in eorum Domibus Collegijsque per noſtros Dominus operari dignatur, quæque ad noſtrorum conſolationem, ac proximorum ædificationem pertinent, ex quibus ſeligant optima quæque, atq; in ordinẽ redacta, ſub finem*

nem cuiuſque anni ad ſuum Prouincialem mittant.

27 Prouinciales ex omnibus Superiorũ Localiũ, atque Rectorum ſuæ Prouinciæ, et eorũ, qui in Miſſionibus verſantur, epiſtolis, reiectis vel additis ijs, quæ videbuntur, ſingulis annis menſe Ianuario, rerum geſtarum capita latine collata, ex quibus deinde vnæ literæ annales Romæ conficiantur, manu ipſorum ſubſcripta Romam ad Generalem deſtinent.

28 In ea compendiaria narratione hic ordo ſeruabitur: Recenſebunt initio numerum noſtrorum in vniuerſum, tũ etiam ſingulis Domibus, Collegijs, et Miſſionibus nominatis, quot ſint in ijs Sacerdotes, Præceptores, Scholaſtici, & Coadiutores temporales, itemque quot admiſſi ſint eo anno in Societatem, quotque è vita deceſſerint: neque deinde neceſſe erit ad ſingula Collegia aut loca redire, niſi aliquid in ijs contigerit peculiari narratione dignum.

29 Agent primo de profectu noſtrorum in Domino, & explicabunt ſi quid in eo genere ædificationem facere poſſit: deinde de miniſterijs Societatis erga proximos, vt de concionibus, lectionibus ſacris, doctrina Chriſtiana, & exercitijs ſpiritualibus, viſitatione carcerum & hoſpitalium, reconciliatione diſſidentium, de pænitentium frequentia, et de alijs noſtri inſtituti pijs operibus; ita tamen vt ea tantum commemorentur, quæ ſunt alicuius momenti. Item de Scholis, et diſcipulorum numero, et profectu, præſertim in Vniuerſitatibus & Collegijs maioribus, de bona item Societatis exiſtimatione; de contradictionibus autem, & perſequutionibus, ſi quæ fuerint, ea Par. 8. c. 1. lit. M

tantum

tantum attingant, quæ ædificationi fore videbuntur. Dicent etiam de piorum erga noſtros caritate, & eleemoſynis paulo inſignioribus.

30 *Hæc omnia exponent quã pleniſſime fieri poterit (ſemper tamẽ vitata nimia prolixitate) adhibitis omnibus circunſtantijs, etiam nominibus eorum, qui eas res geſſerunt, vt ſi opus fuerit, aliquando conſcribi põſſit hiſtoria. Qua etiã de cauſa cum aliquid occurret dignum memoria, quod tamen propter aliquam cauſam non expediat omnibus vulgari, id ſcribent ſeparatim integre, & perfecte; in illa autem communi narratione vel omnino reticebunt, vel ea tantum excerpent, quæ ædificationi eſſe poſſunt. Et quæ ad externos pertinent, ita narrentur, vt in ea ipſa domo aut ciuitate, vbi ſcribuntur, ac vbique publice legi citra cuiuſquam offenſionem poſſint.*

31 *Cum literæ annuæ Romæ confectæ ad Prouincias mittentur, legantur quam primum in ſingulis Domibus, et Collegijs. Et vt Coadiutores noſtri temporales ex latinis etiam literis fructum aliquẽ percipiãt, ſit aliquis qui illarum ſummam, aut interpretationem aliquo modo eis explicet, neq; vltra duas hebdomadas retineri debẽt, vt ad reliqua loca citius deferantur: poſtquam vero ubique perlectæ fuerint, in præcipua Domo, vel Collegio eiuſdem Prouinciæ aſſeruẽtur, & ſimul conſuantur.*

De Catalogis & Informationibus annuis.

Par.8.c.1. lit.N & p. 9.c.6. §.3. & can.28. congr.2.

32 A*D clariorem omnium noſtrorum cognitionem, Superiores Domorum, &*

Colle-

Collegiorum duos catalogos conficiant ante id temporis, quo Procuratores Prouinciarum ad Generalem veniunt, ita exacte, ac ſi nunquam miſsi fuiſſent: in primo deſcribantur omnes, qui in ſuis Domibus, vel Collegijs, ac miſsionibus ſunt, in quo contineatur vniuſcuiuſq; nomen, cognomen, patria, ætas, vires, tempus Societatis, ſtudiorum, et miniſteriorũ, quæ exercuit, & gradus in literis, ſi quos habet, & an Profeſſus, vel Coadiutor ſit, &c. & à quo tẽpore.

33 In ſecũdo catalogo dotes, & qualitates vniuſcuiuſq; deſcribantur; videlicet, ingenium, iudicium, prudentia, experientia rerum, profectus in literis, naturalis complexio, & ad quæ Societatis miniſteria talentum habeat: quæ omnia diligenter, re Deo prius commendata, & mature conſiderata, & omni priuato affectu ſemoto, ſyncere, & breuiter perſtringenda erunt, & vtrumq; catalogum ad ſuum Prouincialem mittant.

34 Sub finem cuiuſque anni interiecti, tertiũ etiã alium breuem catalogum ad Prouincialem mittãt, continentem nomina, & miniſteria, in quibus vnuſquiſque noſtrorum occupatur: mittant etiam ſupplementum primi, et ſecundi catalogi, in quo ea tantum adnotabunt, quæ eo anno de nouo occurrerint addenda; vt qui in Societatem interim fuerint admiſsi, aut ab ea defuerint, vel quod mortui ſint, vel alia quauis cauſa.

35 Hunc tertium catalogum, & ſupplementum primi, & ſecundi catalogi totius prouinciæ, cum narratione pro annuis literis, de qua dictum eſt, ad Generalem

neralem mittet Prouincialis menſe Ianuario: primũ vero, et ſecundũ per Procuratorem Prouinciæ ad eundem ſigillo ſuo obſignatos perferendos curabit: Quod ſi quid ipſi in his catalogis, & informationibus notandum addendumue videretur, id ſeorſum ad Generalem ſcribat.

REGV-

REGVLAE PRAEFECTI RERVM SPIRITVALIVM.

1 PRæfectus rerum ſpiritualium cognitionem inſtituti Societatis, & zelum boni progreſſus ipſius habeat, & in Obedientia, & Humilitate exemplũ alijs præbeat, * & amabilem ſe eis exhibeat, vt ad eum omnes confugiant, confidenterque ſua omnia detegant, et ab eo conſolationem, et auxilium ſperent in Domino. P 4.c.10. §.7. * P.3.c.1. §.12.

2 Inſtruat noſtros priuatim, ſecundum vniuſcuiuſque captum, quomodo interius, & exterius ſe habere debeant, & ad id exhortetur, & in memoriã redigat, & amanter admoneat, * præſertim vt purã habeãt intentionem diuini ſeruitij, et familiaritatem cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitijs, & zelum ſyncerum animarum. Par.3.c.1. §.12. *P.10.§.2.

3 Petat quem procedendi modum in oratione, & examine habeant, & ſi contra aliquem defectum examen particulare faciant, & ſi contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant, & in ſolidis virtutibus acquirendis, præſertim in Obedientia quid obſeruent, & de pœnitentijs, & alijs deuotionibus.

4 Sicubi in his à rectitudine deflexerint, eos dirigat, iuxta modum Societatis; erga cuius inſtitutum, curet, vt omnes bene affecti ſint, & det operam, vt orandi, & meditandi modos, quos docuit Pater Noſter

ſter Ignatius in libro Exercitiorum, retineant, & vt illo libro familiariſſime vtantur; videatque ne dum noſtri deuotionem habere procurant, caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.

* P.3.c.1. §.20.

5 Verſatum ipſum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualiũ, & vnicuiq; decernat tẽpus, * & modum cum fructu eos legendi, qui ſint faciliores, et noſtro inſtituto magis conuenientes.

6 Peculiarem habeat curam conſolãdi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cuiuſque infirmitate, vel neceſſitate adhibendo; qualia ſunt frequentius communicare, plus temporis orationi impẽdere, Exercitia ſpiritualia facere, plus aliquid pœnitentiæ aſſumere, libros aliquos ſpirituales legere, & ſimilia. Quæ autem ex his ipſe concedere poſsit, et in quibus ad Superiorem recurrendum ſit, ab eo intelligat.

Par. 1. c.2. § 2.

7 Parem quoque adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales quieti ſint, et ſorte Marthæ contenti, * & pro eorum captu illos inſtruat, † myſteriaque Roſarij doceat, vt maiore deuotione illud recitare poſsint.

* Par. 3.c. 1. §. 20. & lit. R

† P.4.c.4, lit C

8 Doceat omnes, vt præmiſſa oratione, & cum magna reuerentia ad Sacramentum altaris accedãt, & poſt eius perceptionem per aliquod temporis ſpacium orent, & gratias agant.

9 Præter eos, quos ſatis inſtructos Superior iudicauerit, cum vnoquoq; agere de his vltra menſem ne differat; ſæpe vero conſideret, quem fructum bonorum operum ex oratione, & ex reliquis rebus ſpi-

ritualibus

ritualibus colligant,vt in dies magis in Domino proficiant.

10 *In his autem omnibus videat, ne ordo vnicuique præſcriptus impediatur, ac præſertim ſtudia illorũ,qui literis dant operam,niſi cum Superior aliter iudicauerit.*

11 *Curam peculiarem habeat Nouitiorum,ſi qui Domi,vel in Collegio fuerint,niſi à Superiore aliunde proſpectum ſit, & erga eos obſeruare ſtudeat ea,quæ iuxta Magiſtri Nouitiorum, & Examinatoris Regulas obſeruari commode poterunt.*

REGVLAE PRAEFECTI ECCLESIAE.

1 *CVret, vt Aedituus Regulas ſuas obſeruet, quas Præfectus ipſe apud ſe etiam habeat.*

2 *Præbeat illi catalogum ſingulis diebus ſabbathi, quo dies feſti, ac ieiuniorũ proximæ hebdomadæ contineantur, vt eum in refectorio recitet in cæna diei Dominicæ ſequentis.*

3 *Singulis diebus ſabbathi veſperi in Sacriſtia ſcripto proponat, quemadmodum quotidie Sacra ſint facienda ſequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in Altari ſummo facturi ſint, qui ad hoc fuerint deſignati.*

4 *Detur opera, ne in Altari maximo deſit vnquã Sacrum quo tempore celebrari ſolet, habeat urque ratio, ne plura Sacra ſimul inchoentur, ſed commode omnia ſuis ſpatijs diſtinguantur.*

Par.6.c.4. 5 *Curam gerat Miſſarum, & orationum, quæ*
§.3. *pro defunctis Societatis, * & pro Fundatoribus, &*
* P.4.c.1. *Benefactoribus, † ac pro ipſa Societate fieri debent,*
& p. 7. c. *quas ex ſubiecto catalogo intelliget; & catalogum*
4.§.3.&4. *earum quæ ſecundũ noſtrum inſtitutũ, & ex præſcri*
† Par. 10. *pto Generalis ordinarie faciẽdæ sũt, referat in duas*
§.1. *tabellas, quarum alteram appendat in Sacriſtia, alteram in alio conuenienti loco; quæ initio cuiuſque menſis publice in refectorio legetur.*

6 Cũ Superior aliquid in Sacro Deo commẽdari, aut Sacra ipſa, quæ ab omnibus facienda ſint, applicari ad finem aliquem iuſſerit, curet ſcribi in ſchedula in Sacriſtia affigenda.

7 Quæcunque autem ex his non ab omnibus facienda, erunt ea Præfectus vnicuique priuatim ſignificanda curabit.

8 Librum habeat vbi mandata Superiorum de his rebus, ſi aliquandiu duraturæ, aut non ſtatim faciendæ ſint, ſcribantur, ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta, deleantur.

9 In Collegijs et Domibus probationũ curet iuxta ordinem Superioris de candela dãda Fundatoribus iuxta Conſtitutiones. Par.4.c.1. §.3.

10 Si quãdo externi Sacra aliqua fieri poſtulauerint, ſe Superiorem conſulturũ reſpondeat; niſi eius animum perſpectum iam habeat.

11 Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in noſtro templo, non ſine delectu admittat; ſed eos tantum, qui ædificationi ſint, præſertim notos, idque iuxta ordinem Superioris: & intelligat an à ſuo Ordinario legitimam habeant facultatem.

12 Videat an Sacerdotes Regulas ſuas obſeruent, & num barbam, & coronam decenter tonsã habeãt

13 Per ſe, vel per alium à Superiore deſignatum promouẽdos ad Sacerdotium inſtrui curet, & videat vt ad Romanæ Eccleſiæ ritũ tam ij quã omnes Sacerdotes ſe accomodẽt *, & ne confeſſiones audiant, niſi ſint legitime approbati. †

Par.4 c.8. §.2. * P.7.c.4. §5. † In ex. c. 1.§.3.& p. 6.c.2.§.7. & p. 10. §.5.

† 14 Animaduertat, ne vllæ pro Sacris faciendis

aut confeſſionibus audiẽdis eleemoſynæ admittãtur.

Par.6.c.2. §8. & cã. 23.cõg.2. 15 *Nulla ſit in eccleſia arcula, in quã Eleemoſynæ conijciantur, ſiue pro nobis, ſiue pro alijs.*

16 *Det operã, vt Sanctiſsimũ Domini Noſtri Corpus decẽter in cuſtodia conſeruetur, diligẽter cauẽs, ne vnquam in ea Sacramẽtum deſit, habita communicantium ratione, & vt ſaltem decimoquinto quoque die innouetur, et Sacris abſolutis in tabernaculo claui obſeretur.*

17 *Quando noſtri in templo communicauerint, curet Præfectus, vt id faciãt ſeparatim ab externis.*

18 *Oleum Sanctum, vt oportet, aſſeruatũ ſingulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter cuſtodiat: ſi quando autẽ deuotionis cauſa oſtendẽdæ erunt duo cerei accendãtur; atque huius tabernaculi clauẽ vnã ipſe habeat, et alteram diuerſam Præpoſitus, aut Rector.*

19 *Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, vt par eſt cuſtodiantur; nec deſint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultum, & ornatum neceſſaria.*

20 *Mutari faciat Altarium, et Sacerdotum ornamenta, quod ad colorem attinet, habita temporum, et Feſtorum ratione, iuxta ritum Romanæ Eccleſiæ.*

21 *Cũ templũ ornãdum fuerit, nihil ſine facultate Superioris ad eam rẽ commodato ab externis petat; detque operam, vt quod acceptum fuerit, accurate cuſtodiatur, & dominis quam primum reddatur.*

22 *Si templum inſtauratione, aliqua in parte indiguerit,*

diguerit, aut alijs ad diuinum cultum neceſſarijs, prouideat, ſicut ipſi à Superiore fuerit præſcriptum.

23 *Superiori in memoriam redigat, vt aliquos deſignet, qui de concionibus, & modo concionandi iudicare poſſint; quorũ ſaltem vnus concioni interſit, vt Concionatorem, cum opus fuerit, & Superiori videbitur, admonere poſſit.* Par.4.c.8. lit.C

24 *Conciones, & lectiones tẽpli horæ ſpatiũ ſuperare non debent: eo vero ordine Miſſæ dicantur, ne impediant, quo minus conciones tempore præfixo inchoentur.*

25 *Aduertat ne viri in templo mulierum locum occupent, neue ex aduerſo earum, quantum fieri poterit, maneant*

26 *Curet ne domi deſint Confeſſarij, qui neceſſarij in templo noſtro ſunt, & vt confeſſiones veſpere decenti hora abſoluantur.*

27 *Pridie Palmarum Confeſſarios admoneat, vt Conſtitutionem illam obſeruent, quæ ad externos ad ſuas Parochias dimittendos Eucharistiæ ſumendæ gratia pertinet, & ante id tempus, ſi conſuetudo regionis id poſtulauerit.* Par.7.c.4. §.5. & lit. D

28 *Officia Hebdomadæ Sanctæ, & veſperæ (ſi hæ dicentur) fiãt tono ſimplici more Societatis ſine cãtu etiam firmo, niſi vbi Generalis Præpoſitus diſpenſauerit: id autem quod de veſperis dictum eſt, de Benedictione candelarum, & ramorum intelligatur.* Par.6.c.3. lit. B & can. 9. congr.3.

29 *Cum aliquid petendum erit pro Eccleſia, aut vſu Sacriſtiæ, intelligat in ea re Superioris volũtatẽ, eamque exequatur; cumque pecuniæ alicuius momẽ-*

ti ſumma dabitur, aut colligetur, eam deponat apud Procuratorem in ſcrinio aliquo, cuius clauem vnam Superior habeat, & alteram diuerſam ipſe Præfectus.

30 *Librum habeat, in quo eleemoſynarum, quæ pro Eccleſiæ vſibus dantur, & expenſarum rationes conſtent.*

31 *Panni omnes linei ſemper mundi ſeruẽtur, & ſeparatim corporalia, atque etiã purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & vtrorumque ablutio, & cineres eorum, quæ vetuſtate conſumpta comburuntur, in ſacram piſcinam mittantur.*

32 *Catalogum vnum rerum omniũ Eccleſiæ mobilium quæ alicuius momenti ſunt, cuſtodiat; in altero vero illa ſcribãtur, quæ aut noua ſibi traduntur cum die, anno, &c. aut vetuſtate conſumuntur, vt poſſit cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere: ſæpe etiam res pretioſiores inſpiciet, ne aut lædantur, aut amittãtur, arcis in quibus ſeruãtur, & Sacriſtiæ ianuis bene clauſis, & munitis.*

Par.6.c.4. lit. B. 33 *Cum noſtrorum aliquis extremum diẽ obierit, ſpatio diei naturalis decenter teneatur, niſi ratione mali odoris, aut ex alia iuſta cauſa, anteuerti hoc tempus Superiori poſſe videretur.*

Can. 27. Cong. 1. 34 *Obſeruetur circa veſtitum Sacerdotũ mortuorum, quod de viuentibus dicitur in Conſtitutionibus, vt ſcilicet vtamur eo modo quo Sacerdotes honeſti eius regionis, in qua verſamur vti ſolẽt fratres vero qui Sacerdotes non ſunt, ſepeliãtur eo modo induti*

quo

quo alij Clerici honeſti, qui Sacerdotes non ſunt, ſepeliri ſolent.

35 *Curam ſuſcipiet ſepulchri, candelarum, & precum, quæ conſueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quæ ad eam rem erunt neceſſariæ.* Par.6.c.4. §.3. & cā. 27.cōg.1.

CATALOGVS MISSARVM ET ORATIONVM, QVAE NOSTRIS PRAESCRIBVNTVR.

SACRA IVXTA noſtrum inſtitutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.

Singulis annis.

1 *IN principio cuiuſque anni vnuſquiſque Sacerdos Miſſã celebret pro noſtra Societate.* Par. 10. §. 1.

2 *Singulis annis præſcripto die, in quo memoria fundationis Collegij, vel Domus fit, Miſſa cũ ſolemnitate pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis ce*- Par. 4. c. 1. §. 2. & can. 18. cong. 3.

ORATIONES iuxta noſtrum inſtitutũ, ab ijs, qui Sacerdotes non ſunt, ordinarie faciendæ.

Singulis annis.

ET ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem integrum Roſarium Dominæ noſtræ, videlicet cẽtum quinquaginta Aue maria, & quindecim Pater noſter, aut tres coronas recitent.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam partẽ Roſarij recitent.

lebretur; & reliqui Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo habitauerint, pro eiſdem ſua Sacrificia offerant.

Singulis menſibus.

3 *In principio cuiuſque menſis vnuſquiſque Sacerdos Miſſam Celebret pro noſtra Societate.*

Par. 10. §. 1.

Singulis menſibus.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem tertiã Roſarij partem, aut vnã coronam recitent.

4 *Initio cuiuſq; menſis omnes Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo fuerint, pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, et defunctis ſemel Miſſæ ſacrificium offerant.*

Par. 4. c. 1. §. 2.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam Roſarij partem recitent.

Singulis hebdomadis.

5 *Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciã moriuntur, ſemel in quauis hebdomada Miſſæ ſacrificium offerant.*

Cã. 11. Cõg. 3.

Singulis hebdomadis.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam Roſarij partem recitent.

6 *Singulis hebdomadis, Vbicunque fuerint decem, vel pauciores Sacerdotes, pro noſtra Societate vna Miſſa à deſignato à Superiore dicetur; duæ vero, ſi fuerint plures, quã decem; tres autem, ſi fuerint plures, quam viginti; & ita deinceps in reliquis decadibus, ſi numerus Sacerdotum fuerit maior.*

Par. 10. §. 1.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem ſeptem Pater noſter, & ſeptẽ Aue Maria recitent.

7 *Singulis hebdomadis pro Benefactoribus viuis, & defunctis propriæ Domus, vel Collegij præter eas, quæ pro Fundatore dicuntur, vna, aut duæ, aut plures Miſſæ pro numero Sacerdotum offerantur, ſeruãdo ordinẽ modo prædictum.*

Par. 7. c. 4. §. 4.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem ſeptem Pater noſter, & ſeptẽ Aue Maria recitent.

8 *Singulis hebdomadis Miſſa ſemel pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis à deſignato á Superiore celebretur.*

Par. 4. c. 1. §. 1.

Et vnus ex ijs, qui Sacerdotes non ſunt â Superiore deſignatus, ad eandẽ intentionem vnã coronã, aut tertiam partem Roſarij recitet.

9 *In Domibus et Collegijs, quæ ſaltem viginti ex noſtris alere poſſunt, etiam ſi non habeãt proprium Fundatorem, fiant pro ijs viuis, & defunctis, qui eorum fundationẽ notabiliter adiuuerũt, eadem Sacra quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri ſolent.*

Par. 4. c. 1. lit. E

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionẽ pro eiſdem facere debent eaſdẽ orationes, quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri ſolent.

Sacra ab eiſdem extraordinarie facienda.

Orationes ab eiſdem extraordinarie faciendæ.

10 *Cum primum Societas in Collegij alicuius poſſeſſionem venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius, ac Benefactoribus.*

Par. 4. c. 1. § 4.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandẽ intentionem Roſariũ integrum aut tres coronas recitent.

11 *Cum ex hac vita idem Fundator exceſſerit, ſinguli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius, et Benefactorũ faciant.*

Par. 4. c. 1. § 4.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandẽ intentionem Roſariũ integrum aut tres coronas recitent.

12 *Idem iudiciũ erit de Communitatibus, vel*

Par. 4. c. 1. lit. D & E

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, integrũ Ro-

Rebuſp. quæ non moriuntur: fiẽt enim tria Sacra pro viuentibus, & tria pro defunctis earum. Sic etiam faciendum, quando plures ſimul fundationem conſtituunt.

Roſarium, aut tres coronas pro viuentibus Communitatibus, & totidem pro defunctis earum recitabũt. Similiter faciẽt, quando plures ſimul fundationem conſtituunt.

13 *Cum primum Societas in alicuius Domus profeſſæ poſſeſſionem venerit, quilibet Sacerdos intra illam Prouinciam ter Sacrum faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius, ac benefactoribus, & quando vita functus fuerit, alia tria Sacra ab eiſdem pro animabus illius & benefactorũ fiãt.*

Can.18. Cõg. 3.

Et ſinguli eiuſdẽ Prouinciæ, qui Sacerdotes non ſunt, integrum Roſarium, aut tres coronas pro ſuperſtite Fundatore, ac benefactoribus; & quando vita functus fuerit, alterum Roſarium integrum, aut tres coronas pro animabus illius, ac benefactorum recitent.

14 *Pro Communitatibus vero, & pluribus, qui ſimul Domus profeſſæ fundationem conſtituunt, fiant intra eandem Prouinciam, quæ de Collegijs dicta ſunt num.*10.11.12.

Par.4.c. 1. lit. D & E

Et ſinguli eiuſdẽ Prouinciæ, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem faciant quæ de Collegijs, eiſdem numeris dicta ſunt.

15 *In Domo, vel Collegio, vbi quis de Societate deceſſerit, ſinguli Sa-*

Can 11. Cõg.3.

Et ſinguli eiuſdẽ Domus, aut Collegij, qui Sacerdotes non ſunt, pro eo

cerdotes pro eo tria Sacra, in alijs vero Prouinciæ locis duo Sacra faciant.

eo tres coronas, aut tres partes Roſarij, pro alijs vero eiuſdem Prouinciæ duas coronas, aut duas partes Roſarij recitent.

16 *Cũ de obitu cuiuſque noſtrorum, qui extra Prouinciam obijt, ſignificatur, per vniuersã Societatem omnes Sacerdotes in Miſsis illius animam Deo commendent, pro cuiuſque deuotione.*

Can. 11. Cõg. 3.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, in ſuis orationibus illius animam Deo commendent, pro cuiuſque deuotione.

17 *Omnes Sacerdotes curent, iuxta Conſtitutiones, frequenter orare pro vniuerſa Eccleſia, ac pro ijs præſertim, qui maioris ſunt momenti ad eius vniuerſale bonũ, cuiuſmodi ſunt Principes Eccleſiaſtici, & ſeculares, & alij, qui multũ prodeſſe, vel obeſſe bono animarum poſſunt; & pro amicis, & benefactoribus viuentibus, & vita functis, & pro alijs,*

Par. 7. c. 4. §. 3. & lit. A

Et omnes, qui Sacerdotes non ſunt, idem iuxta Conſtitutiones curare debent.

Ora-

*in quorum auxilium peculiariter ipſi, & reliqui de Societate in varijs locis inter fideles, & infideles incumbunt, * & etiã pro male affectis erga noſtram Societatem.* * P. 10. lit. B

Sacra ex præſcripto P. N. Generalis ab vnoquoque Sacerdote Societatis ordinarie faciẽda.

18 *Vnuſquiſq; Sacerdos ſingulis mẽſibus duo Sacra faciat, alterũ pro Indijs, & Gentium conuerſione: alterũ pro Regionibus Septentrionalibus, et Hæreticorum reductione, & in alijs Sacrificijs, & orationibus eadem Domino commendabit.*

19 *Singulis hebdomadis vnuſquiſque Sacerdos Sacrum vnum ad intentionẽ Reuerendi Pa-*

Orationes ex præſcripto P. N. Generalis à ſingulis, qui Sacerdotes non ſunt, ordinarie faciendæ.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, vnam coronam, aut tertiam partẽ Roſarij pro Indijs, et Gentium conuerſione, et alteram coronam, aut tertiam Roſarij partem pro regionibus Septemtrionalibus, et Hæreticorũ reductione recitẽt, et in alijs orationibus eadẽ Domino commendabunt.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam Roſarij par-

tris noſtri Generalis faciat, et in aliјs Sacrificijs, & orationibus eandem Domino commendabit.

partem recitent, & in aliјs orationibus eandẽ Domino commẽdabũnt.

Non intendimus per ea, quæ ſuperius recenſentur, excludi reliqua Sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrẽtibus neceſſitatibus à Superioribus imponi ad tempus ſolent.

REGVLAE SACERDOTVM.

1 QVAE de diſciplina religioſa in Regulis, & inſtituto noſtro ſeruanda omnibus propoſita ſunt, ea Sacerdotes, pro ratione ſui gradus, ſibi præcipue dicta exiſtiment, & obſeruent.

2 Diuinum Officium nitantur attente, deuote, et opportuno tempore recitare.

3 Ita viuere ſtudeãt, vt quotidie merito celebrare poßint; ad idque conducet (quãuis ex* Conſtitutione octauo vt minimum quoque die confiteri teneantur) ſæpius in hebdomada confiteri.

*In ex. c. 4.§.25.

Par. 4. c. 8. §. 2.

4 Cærimonias Miſſæ ex vſu Romano accurate vnus quiſque obſeruet; in eaq; celebranda pronunciationem, & quãcunque aliam exteriorem actionem ita moderetur vt non minus aliorum ædificationi, quã propriæ deuotioni ſeruiat; & ideo ſemihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neq; ita breuis ſit vt illam non expleat.

5 Qui in ſũmo Altari Sacra facturi sũt, ſimulatque campanæ ſe vocantis pulsũ audierint, vel admoniti fuerint, ad veſtes ſacerdotales induendas ſe conferãt, vt in tempore exire ex Sacriſtia poſſint.

Par. 4. c, 8, §. 6. & lit. F, & can. 21. cõg. 1. & can. 20. congr. 2.

6 Salutare tradẽdæ doctrinæ Chriſtianæ miniſterium pueris, ac rudibus, quod à ſui origine noſtra Societas tãto affectu complexa eſt, pari omnes ſtudio

dio promouere curent.

7 *Intelligant ſibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorũ ſpiritualiũ quæ tantopere ad Dei obſequium conferre cernuntur, vſum valde familiarem habeãt; quò, & alios ad ea ſuſcipienda adducere, & in eo tam vtili armorum ſpiritualium genere tractando dexteritatem habere poſsint.* Par.4.c.8. §.5. & p. 7.c.4.§.8. & lit. F

8 *Omnes ij, quibus ex Obedientia confeſsiones audiendi ſanctũ munus committitur, multũ ad id affici ſtudeant, et tanquam noſtri inſtituti valde proprium magni faciant.* Par.7.c.4. §.5.

9 *Nemo ad confeſsiones audiendas accedat, niſi à Superiore deputatus, & qui ſimul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.* Par.7.c.4. §.5.

10 *Modum ea Sacramenta miniſtrandi, quæ Sacerdotes noſtræ Societatis tractare poſſunt, perſpectum omnes habeant,* * *in eoque vniformes ſint, quantum regionum varietas patietur: formã tamen et rationem abſoluẽdi ab excommunicatione, et alijs cenſuris, & peccatis, eandem omnes ſequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi iurè offendi poſsint.* Par.4.c.8. §.4. & lit. D * P.8.c.1. §.8. & p. 10.§.9.

11 *In caſibus conſcientiæ, iiſque præſertim, qui ad cenſuras, caſus reſeruatos, & reſtitutiones pertinent, ſeſe diligenter exerceant; earumque rerum Compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra ſingulorum peccatorum ſpecies, exempla, & dicta Sanctorum, atque alia ſalutaria remedia comparare ſtudeant.* Par.4.c.8. lit.D *P.3.c.1. §.18. & p. 8.c.1. §.8. & par.10. §.9.

*12 *Confeſſarij inter ſe ipſos, & in modo procedẽ-*

di cum pœnitentibus conformes eſſe curent; et quantum res tulerit ita aliorum Confeſſariorum exiſtimationi vnuſquiſque conſulat, vt omnes intelligant, mutuo caritatis & vniformis doctrinæ vinculo Societatis Confeſſarios in Chriſto eſſe colligatos.

13 *Vocati ad Eccleſiam, ad confeſſiones audiendas, ſtatim cum animi alacritate eo ſe conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura eſt, eo magis tẽpeſtiue ab alijs occupationibus ſe expediãt.*

14 *In templo confeſſiones, dum concio fit, vel ſacra lectio, nemo audiat.*

15 *Confeſſarij ita audiant pœnitentes, vt mutuũ aſpectum fugiãt; ſic enim attẽtius, & liberius audiẽt. quod ſi locus non erit eiuſmodi, vt tabula Confeſſariũ à confitente diuidat, manus interpoſita inter faciem propriam, & confitentem, qui ad latus eſſe debet, id præſtabit.*

16 *In audiendis confeſſionibus fœminarum præſertim, ſeueros potius ſe, quam familiares exhibeant: in vniuerſum tamen paterna quædam, & ſpiritualis grauitas in eis eluceat.*

17 *Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confeſſionem non pertinentibus in confeſſione loquantur: extra confeſſionem vero, ſi oportebit eas alloqui, longum ſermonem ne miſceant, & oculos modeſte demiſſos habeant.*

18 *Quãdo quis à Superiore mittetur ad confeſſiones fœminarũ audiendas, vel alia de cauſa eas adierit, * ſocius, quem Superior ipſi deſignabit, quamdiu* * P. 3. c. 1. § 3.

cum

cũ fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vnde videre eos, ſed non, quæ ſecreta eſſe oportet, audire, poßit, quantum loci diſpoſitio patietur; quod ſi non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne oſtium ſit clauſum, nec locus obſcurus.

19 *Particularem perſonarum, præſertim fœminarum curam nemo ſuſcipiat. & quamuis Confeſſarius pro ſuo munere in vita ſpirituali pœnitentem inſtituat, nullius tamen obedientiam admittat.* Par.6.c.3. § 5.

20 *Si quis vni confiteri ſolitus, ab eodem alium Confeſſarium adeundi facultatem petierit, vel ea non petita adierit, id ſibi gratũ eſſe Confeſſarius benigne oſtendat.*

21 *Vt ſanitatis etiã ratio ad Dei gloriam habeatur, confeßiones mane ad horam vſque prandij tantum audiant; ita vt cum ſignum primæ menſæ audietur, ſtudeãt ſe ita accommodare, vt ad ſecundam accedant; niſi forte pœnitẽtium neceßitas aliud exigat.*

22 *Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, ſiue ab ijs, quorum confeßiones audiuerit, ſiue ab alijs, quod vel in pauperes diſtribuat, vel alteri ſatisfactionis nomine reſtituat; niſi Superior, cũ opus eſſet, ſecus faciendum iudicaret.*

23 *Etſi vota ad perfectionis ſtatum pertinẽtia, vt ſancta laudari debẽt, et circa ea Confeſſarij conſiliũ ſed magna cum conſideratione, dare poßint: quia tamen non humanam, ſed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquã inducat; verum ad orationẽ tales hortetur, vt à Deo adiuti, vocationem ſuam melius intelligant, et exequantur.*

24 *Si quos viderint ad Religionem propẽſos, non facile ad vnam potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monaſteriũ inuitent; ſed liberam illis ſuam electionem relinquant: poterunt tamen petentibus conſiliũ eas Religiones, vel Monaſteria proponere, quæ illis magis commoda in domino iudicauerint,*

25 *Nullus eis, quorum audit confeſſiones, certum veſtimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorẽ præſcribat: tametſi omnes ad honeſtum, et ſuo ſtatui conuenientem veſtitum hortari poſſint.*

26 *Vt pium eſt ad frequenter communicandũ fideles exhortari; ita quos ad id propenſos viderint, admonere debent, ne crebrius, quam octauo quoque die accedant, præſertim ſi matrimonio ſint coniũcti.*

Par.7.c.4. lit.D
27 *Admoneant eos, qui ſibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis incluſiue, eo tempore (niſi aliud conſuetudo loci poſtulauerit) debere ſemel in ſua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, et ijs, qui facultatem haberẽt, et reliquis, quos ius excipit.*

Par.4.c.8. §.7. & lit. G
28 *Qui vocantur ad iuuandos eos, qui morti vicini ſunt, ea in promptu habeant, quæ eo tempore, in quo tantum eſt momenti, vſui eſſe poſsint; tamdiuque illis adſint, quamdiu ſola neceſsitas poſtulabit: ceterum etſi cum opus eſt, ægrotos ad condenda teſtamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non aſsiſtant.*

REGV-

REGVLAE CONCIONATORVM.

1 *REgulæ, quæ Sacerdotibus propoſitæ ſunt, eas ſibi Concionatores in primis commendatas exiſtiment, nec minore cura, quam ceteri obſeruent.*

2 *Memores ſint vocatos ſe eſſe ad reducendas animas ſuo creatori; quod cum ſit opus omnium difficillimum, ſummo ſtudio media illa adhibeant, quæ inſtrumentum cum Deo coniungunt: eiuſmodi ſunt ſolidæ virtutes, ac præcipue Caritas, pura intentio diuini ſeruitij, familiaritas cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus ſyncerus animarum ad gloriam diuinæ maieſtatis.* P.10. §.2.

3 *Enitantur cum Dei gratia eſſe ceteris exemplo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem virtutem proximos alliciant.* Par.7.c.4. §.2.

4 *Lectioni Sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant. conferet etiam peculiari ſtudio vidiſſe Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vſui eſſe poſſunt, adnotaſſe; itemque compendiũ feciſſe explicationis rerum ad fidem, & Chriſtianam vitam neceſſariarum; atq; in communes locos redegiſſe omnia, quæ ad virtutum commendationem, & peccatorum deteſtationem pertinent.* Par 4.c.8. lit.B. & F

5 *Conferet vidiſſe præceptiones, ſi quas de modo concionandi illi tradunt, qui bene hoc munus obie-* Par.4.c.8. lit.C

 runt;

runt; bonos audiſſe Prædicatores, & in concionibus Domi, vel in alijs locis minus frequentibus ſe exercuiſſe.

Par.4.c.8. lit.C 6 Optare debent, vt admoneantur, ſi quid in concione corrigendum videbitur ijs, qui à Superiore ad id deputati fuerint, & humili, & grato animo id accipere.

7 Ita operam ſuam in celebrioribus concionibus libenter impendant, * vt non minus ſe ad docendos pueros, & alios rudes inſtruendos, faciles, & paratos exhibeant.

* In 1. Bulla noſtri inſtituti, & par. 5. c. 3. lit. B & p. 7. c. 4. §. 7.

8 Si quando occaſio tulerit, vt alius eodem tempore concionari velit, quantum in ipſis erit, libenter cedant.

Par.4.c.8. §. 3. & lit. B. 9 Ea populo proponant, quæ ad captum, et vtilitatem auditorum erunt accommodata; iiſque inſiſtant, quæ ad Chriſtianam inſtitutionem, atque ad extirpanda vitia, & virtutes inſerendas valent; & à rerum ſubtilium curioſa tractatione ſe abſtineant.

In vltimis regulis libri Exercit. reg. 2. 10 Commendare debent Confeſſionis, & Euchariſtiæ frequentem vſum, in bonis operibus profectũ, et perſeuerantiam, Eccleſiaſticarum cærimoniarum obſeruationem, & cetera, quæ ad cultum diuinum pertinent, eamque obedientiam, quæ Principibus, & Prælatis, qui Dei in terris vices gerũt, exhibẽda eſt.

Ibidem reg. 7. 11 Commendabunt etiam peculiari ratione pœnitentiæ, & miſericordiæ opera, * ſanctarum precũ, † & aliarum piarum deuotionum exercitia, vtilium librorum lectionem, & bonam filiorum educationẽ.

* Ibidem reg. 3.
† Ibidem reg. 6.

Ibidem reg. 10. 12 Cum experientia doceat, & ſanctæ memoriæ

Pater

Pater Ignatius ſcriptum reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex ijs concionibus, in quibus Principes, et Magiſtratus reipub. Prælati, et alij Eccleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concionatores noſtri ab huiuſmodi reprehenſionibus abſtineant.

13 Caueant, ne Religioſos aliorum ordinum, quos reuereri, & obſeruare debent, etiam tacite videantur reprehendere: * & quamuis noſtros ad maiores in virtute progreſſus excitare poßint, præſertim in domeſticis exhortationibus, reprehenſionem tamen alicuius particularis, vel ipſius Societatis ne attingant. * P. 3. c. 1. lit. S

14 Ne rumoribus populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicum afferant; & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta ſunt.

15 Curēt, vt rationem, & modum, quem obſeruare debent in rebus populo denunciādis, et certis pauperibus, alijſque pijs operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijſue auditores ad riſum moueant; vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponāt, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17 Ea, quæ dicturi ſunt, diligēti præmeditatione, & peculiari ad Deum recurſu (quatenus per tem-

pus licebit) paranda erunt.

18 *Caueant arrogantiam, & oſtentationẽ in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu ſtudere debent, in omni actione præ ſe ferant. quod ſi aliquid pro ſe, aut Societate cogantur reſpondere, ea modeſtia ſatisfaciant, vt cauſam Chriſti, non ſuam agere videantur.*

Par. 4. c. 8. §. 3. 19 *Modus concionandi, qui à ſcholaſtico diuerſus eſſe debet, ita ſit ad docendum comparatus, vt ad animorum motum præcipue dirigatur: cumq; quæſtio aliqua earum, quæ ad fidem, aut mores pertinẽt, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponãtur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (niſi auditorium id poſtulet) vt ſimpliciores ipſo proponendi modo offendi poſſint; ſed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione ſolutionem eorum, quæ ſibi in mentem venerint, aut ab alijs audiuerint, facile colligant.*

20 *Ne ſint affectati, aut verborum lenocinia ſectentur, nec ſtudio politioris ſermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione detrimentum in ſpiritu accipiant, & ſeculare aliquid redoleant.*

21 *In laudibus, & reprehẽſionibus à nimiis exaggerationibus, et ab omni ſpecie adulationis abſtineãt.*

22 *Geſtus corporis ſit modeſtus, et in quo grauitas quædam religioſa præcipue eluceat; vocemq; accommodẽt ad res, quas tractabũt; proinde eã, vbi non eſt opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.*

23 *In concionibus, & lectionibus templi, ſpatium horæ ne excedant.*

REGV-

REGVLAE EORVM, QVI IN MISSIONIBVS verſantur.

1 CVM *ſcopus, ad quem tendit Societas ſit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, confeſsiones audire, & reliquis quibuſcunque poterit medijs vti ad animas, diuina aſpirante gratia, iuuandas; quicunque in huiuſmodi miſsionibus verſantur, ſibi perſuadeant, rem maximi ponderis in Societate ſibi commiſſam eſſe, atque ita ſe comparare ſtudeant, vt apta Dei inſtrumenta ad rem tantam eſſe poſsint.* In Declarar. proœ. 4. par. lit. A & par. 6. c.3. §.5.

2 *Quia vocationis noſtræ eſt, vitã agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxilium ſperatur; vnuſquiſq; paratus eſſe debet, vt in ea vineæ Chriſti parte, atque opere ſe exerceat, quod ipſi commiſſum fuerit, ſiue per varia loca diſcurrendo, ſiue in quibuſdam continenter reſidendo.* Par. 3. c. 2. lit. G & p. 7. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 1.

3 *Vnuſquiſque plenam in his, ac liberam ſui diſpoſitionem Superiori, qui eum Chriſti loco dirigit, relinquat:* Par. 7. c. 2. §. 1. ** poterit tamen motus animi, aut cogitationes quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, ſubijciendo ſuum ſentire, & velle ei, quod ipſe in Domino iudicauerit.* * Ibidem lit. K.

Par.7.c.1. §.5. 4 *Ei, qui mittendus erit plurimum conueniet, vt intelligat à Superioribus ſcopum ſuæ miſſionis, & effectum, cuius gratia mittitur; id quod in ſcriptis, ſi fieri poteſt, habere curabit.*

Par.7.c.2. lit.G. *Can.12. Congr.3. 5 *Cum oppidatim miſſi fuerint ad fructificandũ in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, vt more pauperum Euangelium prædicent: * proinde & pedites, vel in toto, vel in parte iter facient, ſi eos Superior id præſtare poſſe iudicauerit, et ex eleemoſynis, vel oblatis, vel cum ædificatione emendicatis viuent; niſi alia ipſi à Superiore ſuſtentationis ratio ſit conſtituta.*

6 *Si nullum eis à Superiore deſignatum fuerit hoſpitium, intelligant ſibi ad aliquod hoſpitale, tanquam ad hoſpitium pauperum eſſe diuertendum; ſi tamen honeſtum id ſit, atque ad exercenda ex eo miniſteria Societatis accommodatum: alioqui conuenientius erit, vt in domum pij alicuius, & exemplaris Eccleſiaſtici, aliumue eiuſmodi locũ ſe recipiãt, in quo cum ædificatione manere poſſint.*

7 *Cum ingreſſi fuerint loca ea, in quibus Ordinarij reſident, eos quamprimum adeant, ſuamque operam illis ſummiſſe offerant, & facultatẽ ad exercenda Societatis miniſteria modeſte, ac religioſe petant, * eòſque omnes tam Eccleſiaſticos, præcipue Parochos, quam ſeculares, quorum auctoritate, aut fauore opus habent, beneuolos ſibi facere ſtudeant.*

*P.10.§.11. & lit. B.

8 *Cum eo peruenerint, vbi diutius immorari debent, prudenter, ac mature operam dabunt, vt notitiam habeant probatorum virorum, & pietate, ac*

rebus

rebus agendis inſigniorũ, quorum informatione, vel auxilio iuuari poſſint ad miniſteria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9 Qui in miſsione Superior erit, initio ſuſcipiendorum operum, vel quando maior ſubſidij neceſsitas cernitur, (quòd res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant) applicabit, curabitque applicari Miſſas, & orationes, vt omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum vtilitatem. Par. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3.

10 Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato, quale eſſet vel legere, vel prædicare & cet. in ijs tantum ſe exercebunt, quibus Societas vti ſolet, iuxta Conſtitutiones: * conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, ſemper erit ſecurius. Par. 7. c 3. §. 2. * Ibidem lit. A.

11 Media ſpiritualia, quibus iuxta inſtitutum Societatis, & beneplacitum Superioris vti poterunt, fere ſunt miniſterium verbi Dei in prædicationibus, ſacris lectionibus, priuatiſque exhortationibus, & colloquijs, Sacramentorum Confeſsionis & Eucharistiæ adminiſtratio, Exercitiorum ſpiritualium traditio, diſsidentium reconciliatio, caſuum conſcientiæ ad Eccleſiaſticos, eorũq; officij magis priuata explicatio, & Chriſtianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio. Par. 4. c. 8. & p. 7. c. 4

12 Corporalibus etiam pietatis operibus, quantũ ſpiritualia permittent, et vires patientur, incumbere poterunt, vt infirmos, præcipue in Xenodochijs, per ſe, vel per alios iuuando, & pauperes, ac in cuſtodijs detentos, quatenus licebit, eodem modo ſublevando. Par. 7. c. 4. § 9.

13 Etſi

13 *Etſi certus ordo in noſtris miniſterijs exercendi præſcribi non poteſt; plerumque tamen vtilius erit, & ſecurius ab humilioribus inchoare, vt à doctrina Chriſtiana pueris explicanda, ab ægrotis hoſpitalium inuiſendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confeſſionibus audiendis.*

14 *Quamquam humana media non ſolum ſpernẽda non ſunt, ſed etiam cum opus eſt, prudenter, & religioſe adhibenda; diuinis tamen, & noſtri inſtituti magis proprijs præcipue vtendũ eſt, in eiſque magis fidendũ, orandusq; Deus, vt ijs omnibus det eã efficaciã, quæ ſit propoſito fini conſequendo neceſſaria.*

15 *Iuxta eam Caritatis regulam, qua ſe Apoſtolus omnia omnibus faciebat, vt omnes lucrifaceret, expediet nonnumquam, vt ingenio eorum, cum quibus agent, initio ſe attemperent (quatenus ratio, & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tandẽ eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.*

16 *Eam animi magnitudinem, & æquabilitatem retinere ſtudeant, vt & proſperis ſucceſſibus, & aduerſis ſuperiores ſint; quò nullo euentu fracti, nec religioſæ modeſtiæ, nec ſanctæ libertatis, nec bonæ de ſe conceptæ exiſtimationis, quæ ad fructum colligendum neceſſaria eſt, quicquam amittant.*

P.10. lit.B 27 *Si quos erga ſe, aut Societatem male affectos eſſe intellexerint (præſertim non vulgaris auctoritatis homines) aut qui noſtra miniſteria impediant, non ſolum pro eis orabunt, ſed etiam conuenientem aliquam rationem inibunt, vt eos amicos, aut ſaltem*

non

non aduerſarios faciant: ad quam rem non parum conferet, ſi data occaſione, inſtituti noſtri rationem illis exponant, nullumq; officij genus prætermittãt, quo illos, cum opportunum fuerit, ſyncere, ac religioſe demereri, & conciliare poſsint.

18 *Si quando prælatum aliquem in viſitanda diœceſi comitabuntur, nihil ſe in negotijs ad viſitationẽ ſpectantibus, alijſue id genus ad iuriſdictionem pertinentibus immiſceant, ſed ijs tantum miniſterijs attendant, quæ ſunt noſtri inſtituti propria.* Par.4.c.ii. § 3.

19 *Quamuis optare debeant, vt in ſua quiſque vocatione proficiat, æquumque eſt, vt pro ſuo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, * aut Monialium, aliorumue Religioſorum curæ partem admittant: ſic enim fiet, vt & munus ſuum ſine impedimento exequi, & populum ad vberiorem fructum ex viſitatione percipiendum ſine offenſione diſponere poſsint.* * P.6.c.3. §.5.

20 *Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini ſeruitij ſe obtulerit, in qua poſsint ſine detrimento ſuæ miſsionis ſuam operam ponere, opportunitatem, quã Deus ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, è manibus elabi non ſinent.* Par.7.c.i. §.7.

21 *Si in locis deſignatis diutius reſidendum erit, locumque dederint præcipua negocia (quæ numquã propter alias occaſiones, licet bonas, diuini obſequij poſthabebunt) excurſiones aliquas facere, ſi eas cum fructu fore iudicabunt, non erit inconueniens.* Par.7.c.i. §.7.

22 *Sine facultate Superioris nulli Confraternita-*

ti, Con-

REGVLAE SACERDOTVM.

1 QVAE de diſciplina religioſa in Regulis, & instituto noſtro ſeruanda omnibus propoſita ſunt, ea Sacerdotes, pro ratione ſui gradus, ſibi præcipue dicta exiſtiment, & obſeruent.

2 Diuinum Officium nitantur attente, deuote, et opportuno tempore recitare.

3 Ita viuere ſtudeāt, vt quotidie merito celebrare poßint; ad idque conducet (quāuis ex* Conſtitutione octauo vt minimum quoque die confiteri teneantur) ſæpius in hebdomada confiteri.

* In ex. c. 4. §. 25.

Par. 4. c. 8. §. 2.

4 Cærimonias Miſſæ ex vſu Romano accurate vnus quiſque obſeruet; in eaq; celebranda pronunciationem, & quācunque aliam exteriorem actionem ita moderetur vt non minus aliorum ædificationi, quā propriæ deuotioni ſeruiat; & ideo ſemihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neq; ita breuis ſit vt illam non expleat.

5 Qui in ſūmo Altari Sacra facturi sūt, ſimulatque campanæ ſe vocantis pulsū audierint, vel admoniti fuerint, ad veſtes ſacerdotales induendas ſe conferāt, vt in tempore exire ex Sacriſtia poßint.

Par. 4. c. 8. §. 6. & lit. F, & can. 1. cōg. 1. & can. 20. congr. 2.

6 Salutare tradēdæ doctrinæ Chriſtianæ miniſterium pueris, ac rudibus, quod à ſui origine noſtra Societas tāto affectu complexa eſt, pari omnes ſtu-

dio

dio promouere curent.

7 *Intelligant ſibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorũ ſpiritualiũ quæ tantopere ad Dei obſequium conferre cernuntur, vſum valde familiarem habeãt; quò, & alios ad ea ſuſcipienda adducere, & in eo tam vtili armorum ſpiritualium genere tractando dexteritatem habere poſſint.* Par.4.c.8. §.5. & p. 7.c.4.§.8. & lit. F

8 *Omnes ij, quibus ex Obedientia confeſſiones audiendi ſanctũ munus committitur, multũ ad id aſſici ſtudeant, et tanquam noſtri inſtituti valde proprium magni faciant.* Par.7.c.4. §.5.

9 *Nemo ad confeſſiones audiendas accedat, niſi à Superiore deputatus, & qui ſimul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.* Par.7.c.4. §.5.

10 *Modum ea Sacramenta miniſtrandi, quæ Sacerdotes noſtræ Societatis tractare poſſunt, perſpectum omnes habeant,* in eoque vniformes ſint, quantum regionum varietas patietur: formã tamen et rationem abſoluẽdi ab excommunicatione, et alijs cenſuris, & peccatis, eandem omnes ſequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi iurè offendi poſſint.* Par.4.c.8. §.4. & lit. D * P.8.c.1. §.8. & p. 10.§.9.

11 *In caſibus conſcientiæ, ijſque præſertim, qui ad cenſuras, caſus reſeruatos, & reſtitutiones pertinent, ſeſe diligenter exerceant; earumque rerum Compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra ſingulorum peccatorum ſpecies, exempla, & dicta Sanctorum, atque alia ſalutaria remedia comparare ſtudeant.* Par.4.c.8. lit.D

*12 *Confeſſarij inter ſe ipſos, & in modo procedẽ-* *P.3.c.1. §.18. & p. 8.c.1. §.8. & par.10. §.9.

di cum pœnitentibus conformes eſſe curent; et quantum res tulerit ita aliorum Confeſſariorum exiſtimationi vnuſquiſque conſulat, vt omnes intelligant, mutuo caritatis & vniformis doctrinæ vinculo Societatis Confeſſarios in Chriſto eſſe colligatos.

13 *Vocati ad Eccleſiam, ad confeſſiones audiendas, ſtatim cum animi alacritate eo ſe conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura eſt, eo magis tēpeſtiue ab alijs occupationibus ſe expediāt.*

24 *In templo confeſſiones, dum concio fit, vel ſacra lectio, nemo audiat.*

15 *Confeſſarij ita audiant pœnitentes, vt mutuū aſpectum fugiāt; ſic enim attētius, & liberius audiēt. quod ſi locus non erit eiuſmodi, vt tabula Confeſſariū à confitente diuidat, manus interpoſita inter faciem propriam, & confitentem, qui ad latus eſſe debet, id præſtabit.*

16 *In audiendis confeſſionibus fœminarum præſertim, ſeueros potius ſe, quam familiares exhibeant: in vniuerſum tamen paterna quædam, & ſpiritualis grauitas in eis eluceat.*

17 *Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confeſſionem non pertinentibus in confeſſione loquantur: extra confeſſionem vero, ſi oportebit eas alloqui, longum ſermonem ne miſceant, & oculos modeſte demiſſos habeant.*

18 *Quādo quis à Superiore mittetur ad confeſſiones fœminarū audiendas, vel alia de cauſa eas adierit, * ſocius, quem Superior ipſi deſignabit, quamdiu*

* P.3 .c.1. §.3.

cum

cū fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vnde videre eos, ſed non, quæ ſecreta eſſe oportet, audire, poſſit, quantum loci diſpoſitio patietur; quod ſi non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne oſtium ſit clauſum, nec locus obſcurus.

19 Particularem perſonarum, præſertim fœminarum curam nemo ſuſcipiat. & quamuis Confeſſarius pro ſuo munere in vita ſpirituali pœnitentem inſtituat, nullius tamen obedientiam admittat. Par.6.c.3. §5.

20 Si quis vni confiteri ſolitus, ab eodem alium Confeſſarium adeundi facultatem petierit, vel ea non petita adierit, id ſibi gratū eſſe Confeſſarius benigne oſtendat.

21 Vt ſanitatis etiā ratio ad Dei gloriam habeatur, confeſſiones mane ad horam vſque prandij tantum audiant; ita vt cum ſignum primæ menſæ audietur, ſtudeāt ſe ita accommodare, vt ad ſecundam accedant; niſi forte pœnitētium neceſſitas aliud exigat.

22 Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, ſiue ab ijs, quorum confeſſiones audiuerit, ſiue ab alijs, quod vel in pauperes diſtribuat, vel alteri ſatisfactionis nomine reſtituat; niſi Superior, cū opus eſſet, ſecus faciendum iudicaret.

23 Etſi vota ad perfectionis ſtatum pertinētia, vt ſancta laudari debēt, et circa ea Confeſſarij conſiliū ſed magna cum conſideratione, dare poſſint: quia tamen non humanam, ſed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquā inducat; verum ad orationē tales hortetur, vt à Deo adiuti, vocationem ſuam melius intelligant, et exequantur.

24 *Si quos viderint ad Religionem propēſos, non facile ad vnam potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monaſteriū inuitent; ſed liberam illis ſuam electionem relinquant: poterunt tamen petentibus conſiliū eas Religiones, vel Monaſteria proponere, quæ illis magis commoda in domino iudicauerint,*

25 *Nullus eis, quorum audit confeſſiones, certum veſtimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorē præſcribat: tametſi omnes ad honeſtum, et ſuo ſtatui conuenientem veſtitum hortari poſſint.*

26 *Vt pium eſt ad frequenter communicandū fideles exhortari; ita quos ad id propenſos viderint, admonere debent, ne crebrius, quam octauo quoque die accedant, præſertim ſi matrimonio ſint coniūcti.*

Par.7.c.4. lit.D

27 *Admoneant eos, qui ſibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis incluſiue, eo tempore (niſi aliud conſuetudo loci poſtulauerit) debere ſemel in ſua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, et ijs, qui facultatem haberēt, et reliquis, quos ius excipit.*

Par.4.c.8. §.7. & lit. G

28 *Qui vocantur ad iuuandos eos, qui morti vicini ſunt, ea in promptu habeant, quæ eo tempore, in quo tantum eſt momenti, vſui eſſe poßint; tamdiuque illis adſint, quamdiu ſola neceßitas poſtulabit: ceterum etſi cum opus eſt, ægrotos ad condenda teſtamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non aßiſtant.*

REGV-

REGVLAE CONCIONATORVM.

1 *Regulæ, quæ Sacerdotibus propoſitæ ſunt, eas ſibi Concionatores in primis commendatas exiſtiment, nec minore cura, quam ceteri obſeruent.*

2 *Memores ſint vocatos ſe* P.10.§.2.
eſſe ad reducendas animas ſuo creatori; quod cum ſit opus omnium difficillimum, ſummo ſtudio media illa adhibeant, quæ inſtrumentum cum Deo coniungunt: eiuſmodi ſunt ſolidæ virtutes, ac præcipue Caritas, pura intentio diuini ſeruitij, familiaritas cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus ſyncerus animarum ad gloriam diuinæ maieſtatis.

3 *Enitantur cum Dei gratia eſſe ceteris exem-* Par.7.c.4.
plo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem vir- §.2.
tutem proximos alliciant.

4 *Lectioni Sacræ Scripturæ, ac Patrum præci-* Par 4.c.8.
pue incumbant. conferet etiam peculiari ſtudio vi- lit.B. & F
diſſe Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vſui eſſe poſſunt, adnotaſſe; itemque compendiũ feciſſe explicationis rerum ad fidem, & Chriſtianam vitam neceſſariarum; atq; in communes locos redegiſſe omnia, quæ ad virtutum commendationem, & peccatorum deteſtationem pertinent.

5 *Conferet vidiſſe præceptiones, ſi quas de mo-* Par.4.c.8.
do concionandi illi tradunt, qui bene hoc munus obie- lit.C

Pater Ignatius ſcriptum reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex ijs concionibus, in quibus Principes, et Magiſtratus reipub. Prælati, et alij Eccleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concionatores noſtri ab huiuſmodi reprehenſionibus abſtineant.

13 Caueant, ne Religioſos aliorum ordinum, quos reuereri, & obſeruare debent, etiam tacite videantur reprehendere: * & quamuis noſtros ad maiores in virtute progreſſus excitare poßint, præſertim in domeſticis exhortationibus, reprehenſionem tamen alicuius particularis, vel ipſius Societatis ne attingant. * P. 3. c. 1. lit. S

14 Ne rumoribus populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicum afferant; & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta ſunt.

15 Curēt, vt rationem, & modum, quem obſeruare debent in rebus populo denunciãdis, et certis pauperibus, aliiſque pijs operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijſue auditores ad riſum moueant; vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponãt, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17 Ea, quæ dicturi ſunt, diligēti præmeditatione, & peculiari ad Deum recurſu (quatenus per tem-

pus licebit) paranda erunt.

18 *Caueant arrogantiam, & oſtentationẽ in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu ſtudere debent, in omni actione præ ſe ferant. quod ſi aliquid pro ſe, aut Societate cogantur reſpondere, ea modeſtia ſatisfaciant, vt cauſam Chriſti, non ſuam agere videantur.*

Par. 4. c. 8. §. 3. 19 *Modus concionandi, qui à ſcholaſtico diuerſus eſſe debet, ita ſit ad docendum comparatus, vt ad animorum motum præcipue dirigatur: cumq; quæſtio aliqua earum, quæ ad fidem, aut mores pertinet, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponãtur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (niſi auditorium id poſtulet) vt ſimpliciores ipſo proponendi modo offendi poſſint; ſed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione ſolutionem eorum, quæ ſibi in mentem venerint, aut ab alijs audiuerint, facile colligant.*

20 *Ne ſint affectati, aut verborum lenocinia ſectentur, nec ſtudio politioris ſermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione detrimentum in ſpiritu accipiant, & ſeculare aliquid redoleant.*

21 *In laudibus, & reprehẽſionibus à nimiis exaggerationibus, et ab omni ſpecie adulationis abſtineãt.*

22 *Geſtus corporis ſit modeſtus, et in quo grauitas quædam religioſa præcipue eluceat; vocemq; accommodẽt ad res, quas tractabũt; proinde eã, vbi non eſt opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.*

23 *In concionibus, & lectionibus templi, ſpatium horæ ne excedant.*

REGV-

REGVLAE EORVM,

QVI IN MISSIONIBVS verſantur.

1 CVM ſcopus, ad quem tendit Societas ſit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, confeſsiones audire, & reliquis quibuſcunque poterit medijs vti ad animas, diuina aſpirante gratia, iuuandas; quicunque in huiuſmodi miſsionibus verſantur, ſibi perſuadeant, rem maximi ponderis in Societate ſibi commiſſam eſſe, atque ita ſe comparare ſtudeant, vt apta Dei inſtrumenta ad rem tantam eſſe poſsint.

In Declarar. proœm. 4. par. lit. A & par. 6. c. 3. §. 5.

2 Quia vocationis noſtræ eſt, vitā agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxilium ſperatur; vnuſquiſq; paratus eſſe debet, vt in ea vineæ Chriſti parte, atque opere ſe exerceat, quod ipſi commiſſum fuerit, ſiue per varia loca diſcurrendo, ſiue in quibuſdam continenter reſidendo.

Par. 3. c. 2. lit. G & p. 7. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 1.

3 Vnuſquiſque plenam in his, ac liberam ſui diſpoſitionem Superiori, qui eum Chriſti loco dirigit, relinquat: * poterit tamen motus animi, aut cogitationes quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, ſubijciendo ſuum ſentire, & velle ei, quod ipſe in Domino iudicauerit.

Par. 7. c. 2. §. 1.

* Ibidem lit. K.

Par.7.c.1. 4 *Ei,qui mittendus erit plurimum conueniet,vt*
§.5. *intelligat à Superioribus ſcopum ſuæ miſsionis, &*
effectum,cuius gratia mittitur;id quod in ſcriptis, ſi
fieri poteſt,habere curabit.

Par.7.c.2. 5 *Cum oppidatim miſsi fuerint ad fructificandũ*
lit.G *in agro Domini,dabunt operam, quoad fieri poterit,*
*Can.12. *vt more pauperum Euangelium prædicent:* * *proin-*
Congr.3. *de & pedites,vel in toto,vel in parte iter facient, ſi*
eos Superior id præſtare poſſe iudicauerit,et ex elee
moſynis,vel oblatis,vel cum ædificatione emendica-
tis viuent;niſi alia ipſi à Superiore ſuſtentationis ra
tio ſit conſtituta.

6 *Si nullum eis à Superiore deſignatum fuerit*
hoſpitium, intelligant ſibi ad aliquod hoſpitale, tan-
quam ad hoſpitium pauperum eſſe diuertendum; ſi
tamen honeſtum id ſit,atque ad exercenda ex eo mi
niſteria Societatis accommodatum: alioqui conue-
nientius erit,vt in domum pij alicuius, & exempla-
ris Eccleſiaſtici, aliumue eiuſmodi locũ ſe recipiãt,
in quo cum ædificatione manere poſsint.

7 *Cum ingreſsi fuerint loca ea, in quibus Ordi-*
narij reſident, eos quamprimum adeant, ſuamque
operam illis ſummiſſe offerant, & facultatẽ ad exer-
cenda Societatis miniſteria modeſte,ac religioſe pe-
*P.10.§.11. *tant,* * *eòſque omnes tam Eccleſiaſticos, præcipue*
& lit. B. *Parochos,quam ſeculares,quorum auctoritate, aut*
fauore opus habent,beneuolos ſibi facere ſtudeant.

8 *Cum eo peruenerint,vbi diutius immorari de-*
bent, prudenter,ac mature operam dabunt,vt noti-
tiam habeant probatorum virorum, & pietate, ac

rebus

rebus agendis inſigniorũ, quorum informatione, vel auxilio iuuari poſſint ad miniſteria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9 *Qui in miſsione Superior erit, initio ſuſcipiendorum operum, vel quando maior ſubſidij neceſsitas cernitur, (quòd res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant) applicabit, curabitque applicari Miſſas, & orationes, vt omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum vtilitatem.* Par.7.c.2. lit.M.& c. 4.§.3.

10 *Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato, quale eſſet vel legere, vel prædicare & cet. in ijs tantum ſe exercebunt, quibus Societas vti ſolet, iuxta Conſtitutiones:* * *conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, ſemper erit ſecurius.* Par.7.c 3. §.2. * Ibidem lit. A.

11 *Media ſpiritualia, quibus iuxta inſtitutum Societatis, & beneplacitum Superioris vti poterunt, fere ſunt miniſterium verbi Dei in prædicationibus, ſacris lectionibus, priuatiſque exhortationibus, & colloquijs, Sacramentorum Confeſsionis & Euchariſtiæ adminiſtratio, Exercitiorum ſpiritualium traditio, diſsidentium reconciliatio, caſuum conſcientiæ ad Eccleſiaſticos, eorũq; officij magis priuata explicatio, & Chriſtianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio.* Par.4.c.8. & p.7.c.4

12 *Corporalibus etiam pietatis operibus, quantũ ſpiritualia permittent, et vires patientur, incumbere poterunt, vt infirmos, præcipue in Xenodochijs, per ſe, vel per alios iuuando, & pauperes, ac in cuſtodijs detentos, quatenus licebit, eodem modo ſublevando.* Par.7.c.4 § 9.

13 Etſi

13 *Etſi certus ordo in noſtris miniſterijs exercendi præſcribi non poteſt; plerumque tamen vtilius erit, & ſecurius ab humilioribus inchoare, vt à doctrina Chriſtiana pueris explicanda, ab ægrotis hoſpitalium inuiſendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confeſſionibus audiendis.*

14 *Quamquam humana media non ſolum ſpernēda non ſunt, ſed etiam cum opus eſt, prudenter, & religioſe adhibenda; diuinis tamen, & noſtri inſtituti magis proprijs præcipue vtendū eſt, in eiſque magis fidendū, orandusq; Deus, vt ijs omnibus det eã efficaciã, quæ ſit propoſito fini conſequendo neceſſaria.*

15 *Iuxta eam Caritatis regulam, qua ſe Apoſtolus omuia omnibus faciebat, vt omnes lucrifaceret, expediet nonnumquam, vt ingenio eorum, cum quibus agent, initio ſe attemperent (quatenus ratio, & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tandē eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.*

16 *Eam animi magnitudinem, & æquabilitatem retinere ſtudeant, vt & proſperis ſucceſſibus, & aduerſis ſuperiores ſint; quò nullo euentu fracti, nec religioſæ modeſtiæ, nec ſanctæ libertatis, nec bonæ de ſe conceptæ exiſtimationis, quæ ad fructum colligendum neceſſaria eſt, quicquam amittant.*

P.10. lit.B

27 *Si quos erga ſe, aut Societatem male affectos eſſe intellexerint (præſertim non vulgaris auctoritatis homines) aut qui noſtra miniſteria impediant, non ſolum pro eis orabunt, ſed etiam conuenientem aliquam rationem inibunt, vt eos amicos, aut ſaltem*

non

non aduerſarios faciant: ad quam rem non parum conferet, ſi data occaſione, inſtituti noſtri rationem illis exponant, nullumq; officij genus prætermittāt, quo illos, cum opportunum fuerit, ſyncere, ac religioſe demereri, & conciliare poſſint.

18 *Si quando prælatum aliquem in viſitanda diæceſi comitabuntur, nihil ſe in negotijs ad viſitationē ſpectantibus, alijſue id genus ad iuriſdictionem pertinentibus immiſceant, ſed ijs tantum miniſterijs attendant, quæ ſunt noſtri inſtituti propria.* Par.4.c.ii. § 3.

19 *Quamuis optare debeant, vt in ſua quiſque vocatione proficiat, æquumque eſt, vt pro ſuo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, * aut Monialium, aliorumue Religioſorum curæ partem admittant: ſic enim fiet, vt & munus ſuum ſine impedimento exequi, & populum ad vberiorem fructum ex viſitatione percipiendum ſine offenſione diſponere poſſint.* * P.6.c.3. §.5.

20 *Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini ſeruitij ſe obtulerit, in qua poſſint ſine detrimento ſuæ miſſionis ſuam operam ponere, opportunitatem, quā Deus ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, è manibus elabi non ſinent.* Par.7.c.i. §.7.

21 *Si in locis deſignatis diutius reſidendum erit, locumque dederint præcipua negocia (quæ numquā propter alias occaſiones, licet bonas, diuini obſequij poſthabebunt) excurſiones aliquas facere, ſi eas cum fructu fore iudicabunt, non erit inconueniens.* Par.7.c.i. §.7.

22 *Sine facultate Superioris nulli Confraternita-*

ti, Con-

ti, Congregationiue ſtatuta condent, ſeu vetus illa ſit, ſeu noua inſtituenda videatur. De noua autem inſtituenda, & quæ nullibi ſit in vſu, non prius agent, quã Superiorem conſulant.

23 Quæ Deo auctore perficient, ea quantum licebit, ita conſtituant, vt ſtabilia ſint, et diu durare poſſint. quod facilius obtinebunt, ſi res conuenienti ordine diſponant, earumque bonum progreſſum iis commendent, quorum exemplo, auctoritate, ſtudio, & diligentia, facile conſeruari, & promoueri poſſint.

Can. 28. Congr. 2. 24 Scribent ad eum, quem deſignauerit ille, à quo miſſi ſunt, ſingulis hebdomadis, vel quoties ipſis fuerit conſtitutum,* & quantum fieri poteſt, totius ſucceſſus eum certiorem reddant, quemadmodum perſonæ, & negotia exegerint, vt conſilio, & aliis auxiliis iuuari poſſint.

* P. 7. c. 2. §. 2.

Par. 3. c. 1. §. 20. 25 Cum propter nullas occupationes intermittendum ſit propriæ perfectionis ſtudium, diligenter animaduertant, ne prætextu procurandæ aliorum ſalutis, propriæ perfectionis obliuiſcantur, ipſamque propriam ſalutem ea ratione in diſcrimen adducant: ſed ſæpe illud Domini mente reuoluant, Quid prodeſt homini, ſi vniuerſum mundum lucretur, animæ vero ſuæ detrimentum patiatur? ſibiq; illud D. Pauli vnuſquiſque dictum exiſtimet, Attende tibi, & doctrinæ, inſta in illis, hoc enim faciens, & teipſum ſaluum facies, & eos, qui te audiunt.

26 Hanc ob rem caueant, ne conſueta in Collegiis, ac Domibus orandi, et examinandæ conſcientiæ exercitia imminuant; niſi ſi quando neceſſitas, aut in euẽtu ali-

*tu aliquo caritas aliud faciendum poſtularet. Conuerſationem cum ſæcularibus nimiam non habeant, aut incautam, aut quæ ſecularem ſapiat; * ſed in omnibus ſe integritatis, & grauitatis exemplum præbeant. atque in ſumma Regularum Societatis, ſiue earum, quæ omnibus communes ſunt, ſiue quæ ipſorum officij propriæ, quantum locus patitur, obſeruationem non prætermittant.* * p. 7. c. 4. §. 2.

27 *Præter hæc, ſi pro ratione diuerſarum regionũ, & miſsionum qualitate, alia quædam à Superioribus conſtituenda videbuntur; ea in peculiaribus inſtructionibus addita, pari diligentia obſeruanda erunt.* Par. 7. c. 2. §. 2.

REGVLAE PROCV-RATORIS GENERALIS.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Ipſe igitur verbo, & exemplo eos omnes ædificet, quibuscum verſatur, & in his, quæ ad
* P.9.c.6. §.12. officium ſuum ſpectant, *fidelitatem, prudentiam, et dexteritatem habere ſtudeat, atque eos ſibi beneuolos conſeruet, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

Par.9.c.6. §.12.& p. 4.c. 2.lit. E.

2 Ad eum pertinēt negotia omnia ad expeditiones, lites, & quoſuis contractus ſibi à Generali commiſſos ineundos ſpectantia, quæ ad vniuerſæ Societatis Collegia, vel Domos eius, vel etiam ad particulares perſonas pertinebunt.

Par. 9.c.6. §. 12. & lit. H.

3 Superintendat non ſolum ijs, quæ à Procuratore, & Solicitatore externo curantur, ſed etiam ſocijs, qui illi dabūtur adiutores, quod ad negotia attinet; & ſi qui Romæ fuerint Procuratores Societatis rerum particularium, vel etiam Prouinciarum, ab ipſo dirigentur, prout Generali videbitur.

Par.9.c.3. §.16.

4 Nihil, quod ad expeditiones, lites, aut grauiora negotia pertineat, incipiet agere, niſi à Præpoſito Generali, per ſe, vel per alium approbatum ſit, & ei commiſſum, vt exequatur: quod ſi Generalis rem conſul-

conſultatione indigere iudicabit, ſolicitet vt mature de ea ſtatuatur, præcipue ſi res feſtinatione egere videatur: ſi quid autem ex ijs, quæ ſtatuuntur, ipſi videretur non conuenire, proponat ſuam ſentẽtiam, & rationes quibus mouetur.

5 *Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequã litem vllam intendat, res controuerſa (ſi fieri poßit) concordia aut compromißione componatur: ſi quando tamen ad litem deſcendẽdum erit, memor ſit vt magnam pacem interius exteriuſq; cuſtodiat, et ſemper ad iuſtam concordiam ſe paratum eſſe contrariæ parti innoteſcat.* Can. 26. Cong. 2.

6 *Curet diligenter, vt recte, & ſolide fiant, quæ expedienda, vel alia ratione agenda erunt. quod ſi periti iuris, aut curiales conſulendi ſint, maxime idonei eligantur. idem de officialibus per quos res eſt tranſigenda, intelligatur.*

7 *Conferat cum præpoſito Generali, eique reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in ſtatu ſint negotia, aut illi, qui à Præpoſito deſignabitur. quod ſi rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem ſignificet, & auxilia, quæ opportuna viſa erunt, petat.*

8 *Rationem quoque reddet ſtatus negotiorum, eorumq; proſecutionis, vel expeditionis ijs, qui de negotijs ſcribunt; ſuas vero literas legendas dabit illi Aßiſtenti, ad cuius Prouinciam negotia pertinebũt.*

9 *Rationum libros conficiat, in quibus ſigillatim omnia quæ recepit, ſcribantur, et quas pecunias quibus in rebus expẽderit, vt tã clara et diſtincta ratio* Par. 4 c. 2. §. 5.

M dati

dati & accepti ſit, vt ipſo etiam abſente ſupputari poſsit, quid ſingulæ Prouinciæ, Domus, Collegium aut particulares perſonæ dederint; aut debeant Procuratori, aut quid eis à Procuratore debeatur. quod vt commodius obſeruetur, ſingulis ſaltē annis ad Natiuitatis Dominicæ feſtum rationum omnium ſummam colliget, & ſcribet, atque ad eos, quorum intererit, mittet, ſi quid autē pecuniæ ſupererit, eiſdē ſignificabit, vt pro ipſorum arbitrio de ea diſponatur.

10 *Librum habeat; in quo ſcribat beneficia omnia eccleſiaſtica, quæ ſingularum Prouinciarū Collegijs ſunt vnita, & horum etiam catalogum, vbi tempus in quo fuit facta vnaquæque vnio, et valor etiam annotetur; animaduertatque, vt antequam adueniat dies præſcriptus ſoluendi quindennia, Rectores Collegiorum, ad quæ huiuſmodi vniones pertinent, diligēter admoneat, vt opportuno tempore pecunias Romam mittant.*

Par.4.c.2. lit. B

11 *Curet vt à Prouincijs mittantur pecuniæ, quas contribuere debent ad ſumptus neceſſarios in Procuratores, & cum opus fuerit, in aduocatos, latores literarum, & alios ſimiles faciendos; vtque Romæ ſint eo tempore, quo illis ſunt ſoluendæ; eademque diligentia, quæ ſibi deberi ex libro rationū colliget, vt reddantur curabit.*

12 *Cum pecunia Procuratori ad negotia conficiēda tranſmittetur, ſi tantū literæ banchariæ, quæ de credito dicuntur, mittantur, nihil capiat, niſi quantū, et quando pro negotio conficiēdo opus erit; ſi vero bāchariæ literæ ad certam aliquam ſummā*

quæ

quæ iam alibi ſoluta eſt, capiendam miſſæ fuerint, et ea ipſa iam iam ad negotia expedienda erit neceſſaria, ne tum quidem â mercatore, præſertim locuplete, & ſpectatæ fidei educatur, donec numeranda ſit: ſi vero non tam cito erit neceſſaria, vel de fide mercatoris non tam certo conſtaret, primo quoque tempore ab eo accepta pecunia, eam ſi alicuius momenti fuerit, reponat in arca ſub duplici claui, quarum alteram ipſe, & alterā diuerſam ſocius habeat.

13 *Scripturas, bullas, & breuia authentica, quæ in Archiuio conſeruantur, non niſi exigente neceſſitate accipiet; acceptas vero, quàm primũ commode poterit, reddat: ceteras autem ſcripturas, procuratoria inſtrumenta, literas negotia continentes, quan diu neceſſaria fuerint, & demum quæcunque ad officium eius pertinent, & quæ nec perpetuo neceſſaria ſunt, nec ſemper ſeruanda erunt ipſe cuſtodiat ordinate, & diſtincte, facto eorum omnium inuentario, cubiculumque ſit claui obſeratum.*

14 *Informationes ad ſe miſſas in omnibus expeditionibus habeat præ oculis, vt ad eas omnino ſupplicationes conformentur; deinde animaduertat, vt bullæ, & breuia, quæ expediuntur, cum ſupplicationibus concordent.*

15 *In librum referat ſummam omnium negotiorũ, quæ ei commendantur, reſque maioris momenti quæ in eorum progreſſu peragentur, ibidem breui, ac dilucido ordine conſcribat.*

16 *Exempla literarum, quas ad uarias Prouincias, et loca ſcribit de negotijs, in librum peculiarem*

referat; et cum memorialia, informationes, ſupplicationes, vel alia ſcripta alicuius momenti alijs dabit, exemplum eorum apud ſe ſeruet.

17 Regulas Cancellariæ habeat, bullaſque, et breuia, quæ à ſummo Pontifice fiunt, emat; in eiſque animaduertat, quid noui contineatur: quod ſi in cœnæ Domini Bulla aliquid adderetur, aut mutaretur, eam ſtatim ad omnes Prouincias tranſmittat: motus etiam proprios vniuerſales, conſcio tamẽ præpoſito Generali, Prouincialibus mittet.

Par. 7. c. 1. §. 8. *18 Cum Præpoſitus Generalis adire voluerit creatum nouum Pontificem, vt iuxta Conſtitutiones ſuæ Sanctitati Obedientiam votumque Societatis declaret, redigat illi Procurator in memoriã vt videat an expediat ab eo impetrare confirmationem gratiarum, & priuilegiorum Societatis.*

19 Subditus ſit Superioribus Collegij, præterquam in ijs, quæ ad ſui officij executionem ſpectant.

REGV-

REGVLAE PROCVRATORIS DOMVS Profeſſæ.

1 IN omnium negotiorum tracta-
tione perpetuo memor ſit inſti-
tuti Societatis, quæ Dei omni
potentis gloriam quærens profe
ctui animarum inuigilat, Curet
igitur ipſe verbo, & exemplo
præſertim humilitatis, & patientiæ eos omnes ædi-
ficare, quibuſcum conuerſatur, atque eos ſibi bene-
uolos conſeruare, quorum opera ad negotia peragen
da indiget; & cum oportuerit, de inſtituti noſtri ra-
tione illos informet.

2 Quærat diligenter eleemoſynas, eaſque ſim- Par.6.c.2.
pliciter, & amore Domini petat, necnon & eas au- §.10.
gere, ac conſeruare ſtudeat, opportuneque eos viſi-
tet à quibus petendæ erunt.

3 Habeat catalogum eorum, qui ordinarie, &
extraordinarie eleemoſynas faciunt, & de his cer-
tiorem faciat Superiorem, ac videat ne ſua negligen
tia aliquos prætermittat, quorum beneficio domus
iuuari poßit.

4 Animaduertat, quid, a quibus petere debet,
iuxta id quod vnuſquiſque facilius, & commo-
dius ſuo tempore dare poßit, & caueat ne in pe-
tendis eleemoſynis grauis, vel moleſtus externis
ſit; ita vt ad eos, cum oportuerit, gratus ſemper

pateat aditus noſtrorum.

Part. 6. c. 2. § 10. *5 Habeat ſocium à Superiore deſignatum, cuius opera vtatur in his, quæ ad ſuum officium pertinent, præter alium (vbi opus erit) qui in virtute, & conuerſatione probatus poſſit eleemoſynas ordinarias per domos colligere.*

6 Procuratoris erit quaſcunque eleemoſynas recipere, & quæcunque afferuntur domum in libro quodam ad id deſignato quotidie ſcribere.

In ex. c. 1. §. 3. & p. 6. c. 2 § 6. & 7. *7 Videat in quærendis, vel admittendis eleemoſynis, ne præiudicium fiat puritati noſtri inſtituti, quod attinet ad eius miniſteria gratis omnino exercenda.*

8 Pecunia vndecunque prouenerit, ſi alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponatur ad id deſignata, huius Præpoſitus clauem vnam, & ipſe Procurator alteram diuerſam cuſtodiat; in eadem liber aſſeruabitur, in quo ſcribetur pecuniæ ſumma, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur: ſi quando autem cogente aliqua neceſſitate pecunia in arcā non inferretur, nihilominus accepti, et expenſi ſumma ſemel in hebdomada in eodem libro ſcribatur, ac ſi in ea reponeretur.

9 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius ſummam, & diem in libro ſuarum rationum adſcribat; in altera vero parte libri, expenſi ratio conſtet.

In ex. c. 4. § 4. & p. 1. c. 4. § 5. *10 Procurator in libro ad hoc deſignato, quem penes ſe habere debet, ſcribat omnia, quæ vnuſquiſque Nouitiorum Domum attulerit cum eiuſdem ſubſcriptione, & ea cuſtodi veſtium aſſeruanda tradat, niſi*

dat, niſi ſit pecunia, quam ſeparatim cuſtodiet in arca, vbi pecuniæ domus reponuntur, donec, biennio expleto, Nouitius conſueta vota Societatis emittat.

11 *Singulis menſibus dati, & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quò ipſe domus ſtatum proſus intelligat.* Par.4.c.2. §.5.

12 *Diligenti cura aſſeruabit in archiuio ad hoc deſignato inſtrumenta originalia, & titulos, quibus conſtat de iure eorum, quæ Domus ad vſum, & propriam habitationem poßidet, ſuis locis repoſita, vt facile inueniri poßint. Archiuij autem duæ claues diuerſæ erunt, quarum alteram Præpoſitus, alteram ipſe habebit Procurator.*

13 *Item ſeorſum habebit hæc eadem inſtrumenta, & titulos manu Notarij publici ſubſcriptos; vt fidem faciant ſi aliquando in iudicio præſentari neceſſe ſit.*

14 *Præter hæc Procurator librũ habebit, in quo ſumma quædam horum inſtrumentorum, & titulorum contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præſertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam Præpoſito ad archiuium, quod eſt in vrbe penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.*

15 *Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit, cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earũ in libro, qui in eodem archiuio erit, annotato die, menſe, & anno, memoriam relinquet, quas, cum ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.*

16 *Cum toti domui neceſſaria prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinem, curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ, quàm opportune emantur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo precio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.*

17 *Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummam vero in librum ſuum ipſe referet.*

18 *Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atque animaduertens aliqua, non vt oportet conſeruari, aut expendi, Superiorem, vel Miniſtrum admoneat.*

19 *Si quid vendendum videretur, id Procurator ſine facultate Superioris ne faciat.*

REGVLAE PROCVRATORIS COLLEGII, & Domus Probationis.

1 *IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipſe verbo, & exemplo eos omnes ædificare, quibuſcum conuerſatur, atque eos ſibi beneuolos conſeruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget.*

2 *Procuratoris erit conſeruare res temporales* Par.3.c.2.
ſuæ curæ commiſſas, & eas curare, tanquã bona pro §.7.
pria Domini N. Ieſu Chriſti. Cum autem toti Collegio neceſſaria, prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinem, ad eũm pertinebit prouentus quoſcunque Collegij, vel Domus probationis, & eleemoſynas, vbi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: ſyngraphas vero ſolutionis, quãdo opus erit, ipſe dabit ſubſcriptas à Rectore, aut à ſe, illius commiſſione.

3 *Omnes Collegij prouentus, & tempora, quibus colligendi ſunt, in peculiari libro ſcribet, & ſeorſum ſummam contractuum, et locationum quæ ad breue tempus fiunt; ſeorſum etiam quaſcunque res, aut pecunias ex fructibus Collegij perceperit, addito à quibus, et quãdo ea prouenerint: eleemoſynæ autem*

alio

alio in loco ſcribantur.

Par. 4. c. 2. §. 5. 4 Singulis menſibus dati, & accepti rationem Rectori reddet, debitaque, & credita Collegij indicabit, quò ipſe domus ſtatum prorſus intelligat.

5 Pecunia, vndecunque ea prouenerit ſi alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponetur ad id deſignata; huius Rector clauem vnam, & ipſe Procurator alterã diuerſam cuſtodiat: in eadem liber aſſeruabitur, in quo ſcribetur pecuniæ ſumma, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur: ſi quando autem cogente aliqua neceſſitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti, & expenſi ſumma in eodem libro ſtatim ſcribatur, ac ſi in ea reponeretur.

6 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius ſummam, & diem in libro ſuarum rationum adſcribat; in alia uero parte libri, expenſi ratio conſtat.

In ex c. 4. §. 4. & p. 1. c. 4. §. 6. 7 Procurator in libro ad hoc deſignato quem penes ſe habere debet, ſcribat omnia quæ vnuſquiſque Nouitiorum domum attulerit cum eiuſdem ſubſcriptione, & ea cuſtodi veſtium aſſeruanda tradet, niſi ſit pecunia, quã ſeparatim cuſtodiet in arca, vbi pecuniæ Collegij reponuntur, donec biennio expleto Nouitius conſueta vota Societatis emittat.

8 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expẽſarum exiget rationem ex codice; ſummam vero in librum ſuum ipſe referet.

9 Curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ quam opportune emãtur, ne has non perinde bonas,

aut non æquo pretio cogatur comparare: caueat etiã ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

10 *Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atque animaduertens aliqua, non vt oportet, conſeruari, aut expendi, Superiorem, vel Miniſtrum admoneat.*

11 *Aduertat, num ea, quæ à Collegio poßidentur, reparatione indigeant, ſeu domus, ſeu prædia, ſeu quiduis aliud, vt ad Superiorem referat: ſi quid autem vendendum videretur, eodem inconſulto, ne faciat.*

12 *Omnia, quæ ſpeciem habent ſecularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & ſimilib⁹, intelligat prohibita eſſe noſtris.* Can. 25. Congr. 2.

13 *Nihil, quod ad locationes, contractus, aut debita contrahenda, aut alia alicuius momenti negotia pertineat, faciat; niſi ipſi à Superiore commiſſum ſit: ſi quid autem ex ijs, quæ iubentur, ipſi videretur non expedire, eidem proponat modeſte ſuam ſententiã, & rationes, quibus moueatur.*

14 *Excipiet in codicem lites, ſi quæ forte erunt, & quæ grauioris momenti circa eas fient, continenter, & ſummatim annotabit.*

15 *In tribunalibus Iudicum non compareat, niſi quando aliqua neceßitas plurimum vrgere Superiori videretur, ſed per externos Procuratores noſtra negotia in publicis iudicijs peragantur.*

16 *Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuerſa (ſi fieri poſ-*

ri poſsit) concordia aut compromiſsione, conſulto Superiore, componatur: ſi quando tamen ad litem deſcendendum erit, memor ſit, vt magnam pacem interius exteriuſque cuſtodiat, & ſemper ad iuſtam concordiam ipſum paratum eſſe, contrariæ parti innoteſcat.

17 Curet diligenter, vt recte, & ſolide fiant, quæ expedienda erunt. quod ſi periti iuris conſulẽdi ſint, maxime idoneos eligat. idem de ceteris Officialibus dictum intelligatur.

18 Conferat cum Superiore, eique reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in ſtatu ſint negotia, aut ei, quem ille deſignabit; quod ſi rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem ſignificet, vt auxilia, quæ opportuna viſa erunt, petantur.

19 Diligenti cura aſſeruabit in archiuio ad hoc deſignato inſtrumenta originalia, & titulos, quibus conſtat de iure eorum, quæ à Collegio poſsidentur, ſuis locis repoſitas vt facile inueniri poſsint. Archiuij autem duæ claues diuerſæ erunt, quarum alterã Rector, alteram ipſe habebit Procurator.

20 Seorſum habebit hæc eadem inſtrumenta, & titulos manu Notarij publici ſubſcriptos, vt fidem faciant, ſi aliquando in iudicio præſentari neceſſe ſit.

21 Præter hæc Procurator librum habebit, in quo ſumma quædam horum inſtrumentorum, & titulorum contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præſertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam, Rectori ad archiuium, quod eſt in vrbe

penes

penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.

22 Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratoriũ munus indigebit: cumque aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro qui in eodem archiuio erit, notato die, menſe, & anno, memoriam relinquet; quas, cum ſuo tempore rẽſtituet, ex eodem libro expunget.

23 In libellum referet quæcunque à Superiore ipſi facienda iniungentur, ne memoria excidant, & effectu fruſtrentur.

24 Intelligat, qui ſint illi potiſsimum, qui beneficia magni momenti in Collegium contulerunt, & eorum catalogum habeat, & Superiorem certiorem faciat; vt iuxta modum profeſsionis noſtræ, grati in illos eſſe poſsimus.

REGVLAE PRAEFECTI LECTORVM AD MENSAM.

1 CVret, vt idonei in lectores menſæ à Superiore deſtinentur, & eos inſtruat, vt alta, clara, & diſtincta voce legant.

2 Det operam, vt lector præuideat diligẽter lectionem, vt bene, & emendate proferat, & in dubijs ad ſe recurrat.

3 Admoneat lectorem, vt ſi quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.

4 Habeat à Superiore aſsignatos ſibi ſocios, vt in neutra menſa deſit, qui lectorem corrigat, eoſque iuxta has Regulas inſtruat.

5 Initio lectionis in prima, atque etiam (niſi noſtrorum paucitas aliud ſuaſerit) in ſecunda menſa in prandio, et cœna legatur caput de ſcriptura Sacra noui vel veteris teſtamenti, cui ſuccedat ſemper aliquis liber pius ac facilis iuxta indicem inferius præſcriptum, & habeatur peculiaris ratio Coadiutorũ, vt pro arbitrio Superiorũ aliquid vernacula lingua ad illorum etiam conſolationem legatur.

6 In celebrioribus feſtis legatur aliquid omiſſo capitulo ſcripturæ, ex Patrum homilijs & tractatibus, quod ad hiſtoriam, & celebritatem feſti pertineat, & à dominica in paſsione vſque ad Paſcha,

poſt

poſt lectionem ſcripturæ, de paſſione domini tracta tus aliquot de eadem legantur.

7 *Cum afferuntur literæ annuæ, et indicæ quamprimum legantur.*

8 *Initio cuiuſcunq; menſis Summarium Conſtitutionum, Regulæ Communes, et Epiſtola P.N.Ignatij de Obedientia legantur.*

6 *Veſperi abſoluta lectione, ſeu prædicatione legatur martyrologium vulgare ſequenti diei: quo vero die ſit abſtinentia caput aliquod ex libro de imitatione Chriſti, cum martyrologio: cum vero ieiunatur, nihil legatur veſperi, ſed martyrologiū legatur ad prandium.*

Libri diuinæ ſcripturæ, qui in refectorio legentur.

Ex nouo teſtamento: omnia integre legentur.
Ex veteri, Pentateuchus, præter Leuiticum.
Hiſtoriales omnes, & Sapientiales, præter Cātica.
Prophetales, præter capita aliquot obſcuriora.

Libri, qui poſt lectionem ſcripturæ legi poſſunt.

Hiſtoria eccleſiaſtica Euſebij Cæſarienſis.
Hiſtoria eccleſiaſtica Nicephori Caliſti.
D.Gregorij dialogi.
Hiſtoria Eccleſiaſtica Bedæ.
Vitæ Sanctorum Aloyſij Lipomani.
Vitæ Sanctorum Surij.
Seuerus Sulpitius De B.Martino.

Grego-

Gregorius Turonenſis De gloria Confeſſorum.
Selectæ epiſtolæ D. Hieronymi.
Chryſoſtomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.
Ambroſius de fuga ſæculi, de bono Mortis.
Auguſtini ſermones, meditationes, confeſſiones, & alia eiuſdem opuſcula, & tractatus.
D. Bernardi de interiori domo, & aliquot ſermones & tractatus.
Homiliæ Patrum ſelectæ.
D. Bonauenturæ ſtimulus diuini amoris.
Thomas de kempis de imitatione Chriſti, & aliquot ex eiuſdem auctoris opuſculis.
Catechiſmus Romanus.
Literæ Indicæ.

10 *Præter hos libros poterunt quidem alij legi tum vulgares, tum latini, ſed examinati, & approbati à Prouinciali; atque illi eſſe debent, qui & pietatem promoueant, & vocationis propriæ propoſitum confirmare poſſint.*

11 *De ſingulis libris ſuo tempore prælegendis in mẽſa iuxta indicem præſcriptum, prius conferet cũ Superiore, vt ille conſtituat, quid legendum ſit.*

12 *Catalogum à Superiore habeat, eorum qui in refectorio commode concionari poterunt, ex quibus Superior ipſe eligat, qui ſtatis diebus concionentur, & eos præſcripto tempore admonebit, qua de re ſint concionaturi.*

REGVLAE PRAEFECTI SANITATIS.

1 PRæfecti ſanitatis munus, erit ſuperintendere ijs, quæ ad corporis bonã valetudinem pertinẽt conſeruandam in ſanis (in ijs præſertim, qui ex ætate, aut alijs de cauſis ſunt debiliores) tum reſtituendam in ægrotantibus. Par. 3. c. 2. §. 6.

2 Præſit Infirmario, & ceteris quibus cura ægrotorum commiſſa erit, *detque operam, ne deſit Medicus, adſitque eo veniente, præſertim vbi morbi qualitas id poſtulauerit, & quicquid ab eo præſcriptum fuerit, ſtudeat, vt executioni mandetur; & vbi videret ægrotorũ cubicula ſalubria non eſſe, ad Superiorem referat. * Par. 3. c. 2. lit. G.

3 Obſeruet num quis ex nimia fatigatione corporis, aut ſpiritus plus æquo laboret, vel alia de cauſa morbi periculo ſe exponat, & Superiori ſignificet.

4 Si in cibis, aëre, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, vel alicuius ſaluti prodeſſe, vel obeſſe poſsit, Superiorem admoneat.

5 Curet vt Infirmarius Regulas ſuas obſeruet, quas apud ſe etiam habebit.

REGVLAE PRAEFECTI BIBLIOTHECAE.

1 INdicem librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, et videat, ne forte vllus ſit inter eos ex prohibitis, aut alijs, quorũ vſus communis eſſe non debet.

Par. 4. c. 6. §. 7. 2 Bibliotheca clauſa ſit, cuius claues ipſe habeat & illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, habere debebunt.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocẽtur, vt ſingulis facultatibus ſuus certus ſit locus proprio titulo inſcriptus.

4 Singuli libri titulis exterius inſcribantur, vt facile cognoſci poßint.

5 Omnium librorum, qui domi ſunt, catalogum habeat, diuerſarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diuerſas claſſes diſtributis.

6 In alio catalogo diuiſis etiam per claſſes facultatibus, ij libri ſcribantur, qui in noſtrorum uſum extra Bibliothecam conceßi ſunt; qui vero intra dies octo reſtituẽdi extrahuntur, in tabula in hunc uſum parieti appenſa notentur; quibus redditis, quod fuerat ſcriptum deleatur.

7 Nullum librum ex Bibliotheca cuipiam dabit ſine Superioris licentia ſpeciali, aut generali, & aduertat, ne quis librum, etiam cum licentia, ſe inſcio accipiat

8 Curet

8 Curet vt Bibliotheca valde munda, & compoſita ſit, quam in hebdomada bis uerret, & ſemel ex libris puluerem excutiet; cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re lædantur.

9 Quando intellexerit domi deeſſe aliquos libros neceſſarios, aut aliquos valde vtiles in lucem editos eſſe, certiorē faciat Superiorem, vt ſi illi viſum fuerit emantur: ſi vero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cū aliis melioribus commutandi ſint.

10 In loco publico, præſertim in magnis Collegiis ſint quidam communiores libri, quibus vnuſquiſque pro ratione ſuorum ſtudiorum, vti poſſit.

11 Habeat librū, in quo ea omnia iudicio Superioris ſelecta diligenter ſcribantur, quæ in ſuo Collegio publice exhibētur, vt Comœdiæ, Dialogi, Orationes, & id genus alia: Concluſiones vero ſingulorum annorū, quæ publice defendentur ſimul conſutas in Bibliotheca aſſeruet.

12 Si aliqui libri extra domum accommodato darentur, adhibeat diligentiam vt recuperentur ſuo tempore; & in aliquo interim libro notabit, quinam illi libri ſint, & quibus eos accommodauerit.

REGVLAE SVBMINISTRI.

1 SVbminiſter eſt inſtrumentum Miniſtri, & aliorum Superiorum, ad res particulares obeundas, & executioni mandandas.

2 Nihil ordinat, ſed tantum eſt executor, & exactor actionum domeſticarum, iuxta modum, et ordinem ſibi à Superioribus præſcriptum.

3 Eſt eius præcipua cura, vt omnia, quæ attinent ad culinam, refectorium, penum, cellam uinariam, & aquariam bene, & ordine, & tempore ſuo parata ſint, & miniſtrentur; videatque vt cubicula ſint decenter compoſita, quæ alternis ſaltem diebus viſitabit.

3 Curet, ne noſtri per Domum, vel Collegium vagẽtur, vel intempeſtiue colloquãtur; ac denique vt vnuſquiſque in ſuo officio verſetur, & contineatur.

5 Referet de omnibus rebus quotidie ad Miniſtrum; ad Præpoſitum vero, vel Rectorem, quoties eis viſum fuerit.

6 Nullam iniũget pœnitentiam, ſed de defectibus domeſticis admoneat Miniſtrum, vel alium Supe-

riorem: poterit tamen impoſitas pænitentias nomine alicuius Superioris aliјs denunciare.

7 *Erit Superior noſtrorum, qui Sacerdotes non ſunt: Sacerdotibus tamen aliquid iniungere poterit nomine alicuius Superioris.*

REGVLAE AEDITVI.

1 PRæfecto Eccleſiæ obediat in omnibus, quæ ad templi miniſteriũ pertinent.

2 Seruet modeſtiam in inceſſu, vultu, ſermoneque, tam in templo, quam in ſacriſtia: ijs vero, qui aliquid exigunt, ſatisfacere cum ædificatione ſtudeat per ſe, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipſos ad eum remittendo: ſi quando vero neceſſe erit cum mulieribus loqui, id oculis demiſſis, & quam breuiſſime faciat.

3 Dum Sacris inſeruit, attentus ad ſuum miniſterium cum deuotione, & ædificatione ſit; nec ante eũ, qui celebrat, aut ad latus ex æquo, ſed aliquanto poſterius maneat; vtatur vero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos vtitur; omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente. denique in ijs ſit bene inſtructus, & ceteros, qui Sacerdotibus miniſtrabunt, eadem doceat.

4 Curet, vt veſtimenta, quæ Sacrum facturus induitur ſint recte aptata, ipſumque circunquaque intueatur, antequam è ſacriſtia exeat.

5 Diligenter det operam, vt Sacerdotes, qui Sacrum facere volunt, quamprimum miniſtros habeant, iuxta ordinem ſibi à Superiore præſcriptum; & quotidie vnumquemque eorum, qui ordine in ſummo Altari Miſſas dicturi ſunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot habebit appenſa ſudariola in ſacriſtia, quot fuerint Domi Sacerdotes, inſcriptis ſingulorum nominibus, & addito vno, vel pluribus pro extraordinarijs.

7 Dum Sacra fiunt, accẽdat, vt minimum, candelas duas, & cum ſanctiſsimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum, quo tempore etiam tintinnabulum pulſet: accendet etiam facem, cum alijs ſanctiſsimum Sacramentum miniſtrabitur, ipſeque confeſsionem generalem eorum vice recitabit.

8 Curet, vt vinum, quod in Sacrificium paratur, ſit bonum, & merum, ac mundum, eoque ipſo die hauſtum: ſimiliter & aqua, & ampullæ ſint mundæ, & decenter coopertæ.

9 Hoſtias faciat, quam fieri poterit, pulchras, eo numero, vt & Miſsis, & communionibus ſufficiant.

10 Ante Miſſas, & conciones, ac lectiones, pulſet campanam, prout ſibi præſcriptum erit. det etiam ſignum ſalutationis B. Mariæ, in aurora, in meridie, & veſperi. det etiam ſignum, cum primum quis ex noſtris vita functus fuerit; vt omnes, pro cuiuſque deuotione illius animam Deo commendent.

11 Si quando propter vniuerſalem aliquam cauſam in reliquis Eccleſiis campanæ pulſentur, ipſe etiam iuxta Superioris præſcriptum pulſabit.

12 Pridie quã ſit habenda concio, diſponat ſcamna in templo, iuxta ſolitum morem.

13 Det operam, vt nullo modo lumen deſit ante ſanctiſsimum Sacramentum, neque interdiu neque noctu.

14 Ex ijs Sacerdotibus, quos habet à Superiore deſignatos, vocet diligenter ad templum qui nominatim petuntur ad confeßiones audiendas. quod ſi nominatim non petuntur, eos iuxta ordinem ſibi præſcriptũ accerſat, et quantum in ipſo eſt, det operam, vt omnibus, qui confiteri volunt, ſatisfiat.

15 Si qui Miſſas, aut orationes petant, ad Præfectum recurrat, vel ad eum illos remittat.

17 Si quis aliquid quæreret, in quo ei à Ianitore melius ſatisfieret, eũ ad portã domus remittat, et eos etiam, qui per portam, qua à templo in domum patet aditus, ingredi vellent: niſi viri eſſent eiuſmodi, vt eorum peculiaris eſſet habenda ratio, prout à Superiore fuerit inſtructus: numquam autem porta ea aperta relinquatur.

18 Curet, vt nunquam illic aqua deſit, vbi lauantur manus: & ſint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus ſolas ante, & poſt Sacrum extergendas.

19 Prouideat, vt aqua benedicta in pila non deſit.

In.ex.c.1. §.3. & p. 6.c.2.§.7.

20 Si quando eleemoſynæ Miſſarum, vel Confeßionum gratia offeruntur, eas non admittat; ſi quid tamen alioqui in Altaribus, aut alijs templi locis reperit, aut in vſum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.

21 Templi portas mane, ſed non ante auroram aperiat; eaſdemque veſperi circa ſolis occaſum diligenter obſeret; quod etiam faciet circa meridiem, niſi Superior in caſu aliquo ſecus faciendũ iudicaret; et quotidie noctu claues Eccleſiæ ad Superiorẽ deferat.

22 *Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne vnquam ſine cuſtode relinquatur, ſed ſemper, aut ipſe, aut alius in eo ſit, vel in ſacriſtia, ita vt & videre templum, & cuſtodire poßit.*

23 *Aduertat, ne quis in templo deambulet, neue ſtrepitus in eo audiatur: eos vero, qui loquentur altius, modeſte, vt decet, admonebit.*

24 *Det operam diligenter, vt Altaria ſint munda, & bene præparata, & pro ratione temporum ornata, atque vt vaſa ſacra, ornamenta, & cetera omnia, quæ ad diuinum cultum pertinẽt, in ſuis locis apte, & decenter reponantur, & conſeruentur.*

25 *Videat, vt templum ſit mundum, & bis ſingulis hebdomadis, ac ſæpius, ſi neceſſe ſit, præſertim in feſtorum ſollemnium vigilijs, ſcopis mundetur; canes etiam ex templo abigat.*

REGVLAE INFIRMARII.

Par. 3. c. 2. lit. G.

1 CVram habeat infirmorum, quorũ ægritudo ſimulatque ei indicata fuerit, ſi cenſeret rem eſſe alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

Par. 3. c. 2. lit. G.

2 Cum quis in morbum inciđit, à Superiore intelligat, num ſtatim Medicus vocandus ſit, qui vnus ordinarie eſſe debet, niſi ingraueſcente morbo, aut in quibuſdam alijs caſibus, alio Medico opus eſſe Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiſet, adſit ipſe.

3 Studeat, vt quæ ægrotanti danda ſunt, & opportune emantur, & bona ſint, & bene præparata miniſtrentur.

4 Curet, vt ægrotorum cubicula ſint valde munda; lecti concinne ſternantur, & ramuſculis, & huiuſmodi alijs decumbentes oblectet.

5 Aegrotum conſolari, & exhilarare ſtudeat, non ſolum rebus à medico probatis, ſed verbis etiam ſpiritualibus, & lætis. habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in ſpiritu poſsint.

6 Intelligat à Superiore quos ex noſtris ad ægrotos inuiſẽdos, ac recreãdos accerſere debeat; caueat autem ne dum infirmis placere ſtudet, aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione poſsit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantiũ vſui neceſſaria ſunt, habere ipſe debet, niſi Pharmacopola domi ſit, & in loco conueniẽti ea cuſtodire, & ſæpius

reuiſere,

reuiſere;vt incorrupta conſeruentur: & quādo opus fuerit,vt de nouo:ſuo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ à Medico præſcribentur,prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obſeruet temporum præfixorum,quibus prandium,cœnam,ſyrupum, ceteraque medicamenta det; omnia ſcripto excipiens,quæ Medicus præſcripſerit. Par. 3. c. 2.lit. G.

9 Aduertat,quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiant,& deſerant; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempeſtiue præbeat.

10 Si morbus ſit contagioſus,ſupellex ſeparari debet,ne cuiquam noceat.

11 Conualeſcentes è lecto ſurgere non permittat, priuſquam id medicus conceſſerit,& operam det, vt ea conualeſcentibus præbeantur, quæ medicus præſcripſerit,quoad Superiori ſatis viſum fuerit.

12 Patienter,& cum Caritate tum ipſe, tum ſocij eius ferant moleſtias, & difficultates,quæ interdum in curandis infirmis accidere ſolent. quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita miniſteria ægrotis deſint;ita etiam animaduertere; ne nimiæ vigiliæ, immoderatique labores; aut morbi contagio vel propriæ ipſius,vel ſociorum ſaluti noceant.

13 Cum grauitas morbi id poſtulauerit, Superiorem certiorem reddat,vt ægrotus, antequam iudicij vſu priuetur,omnia Sacramēta accipiat:quod ſi ægrotus,diu licet,ſine periculo decumbat curet vt octauo quoque die pro more Societatis communicet; ne huiuſmodi Par. 6. c. 4.§.1.

iuſmodi

iuſmodi ſpirituali fructu, & conſolatione priuetur, niſi aliqua ratio, iudicio Superioris, impediat.

Par. 6. c. 4. §. 2. 14 Ingraueſcente morbo, Superiorem admoneat, vt orationibus omnium domeſticorum valde peculiaribus infirmum iuuari faciat; atque eo magis, quo morti propinquiorem videret, & vt morienti quo plures poterunt ex noſtris adſint, qui eum animoſiorem reddant, iiſque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conuenient; ac cum primum vita functus fuerit, Aedituum admoneat.

Par. 6. c. 4. §. 3. lit. B 15 Prouideat, vt eorum corpora, qui ad meliorẽ vitam migrarint, ad ſepulturam conſueto regionis more præparentur, & vt ſpatio diei naturalis decenter teneantur; niſi ratione mali odoris anteuerti poſſe hoc tempus Superiori videretur.

16 Præfecto ſanitatis obediat in omnibus quæ ad hoc officium pertinent, qui ſi nullus fuerit conſtitutus, Præfecti munere ipſe fungatur.

REGVLAE IANITORIS.

1 NOmina omniũ domeſticorũ prope oſtium domus in tabula ſcripta ſint; vbi notis quibuſdam illi deſignabuntur, qui egredientur: * neminem vero foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem, aut particularẽ non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat. *Par. 3.c. 1.§.3.

2 Nihil cuiquam nunciabit intempeſtiue, vt cũ in mẽſa ſedetur, niſi aut res eſſet neceſſaria, aut perſonæ mittentis conditio aliud exigeret.

3 Literas omnes, & ſchedulas, quæ domeſticis mittuntur, Superiori tradat: ij vero, ad quos dabantur, eas eſſe acceptas, ne intelligant: caueat etiam ne alicuius domeſtici literas, aut quid ſimile externis det iniuſſu Superioris.

4 Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingreſsis dicat, vt illic expectent, dũ Superior de aduentu eorum ſit certior.

5 Feſtinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulſari audit, & cum res patietur, per feneſtrellam venientes expediat, porta non aperta.

6 Si quis ab externis quæratur, qui domi non ſit, modeſte intelligat, quis ſit ille, qui petit, & quid velit, vt id redeunti, ſi opus ſit, cum facultate Superioris, ſignificare poſsit.

7 Talem cum omnibus conuerſandi modum teneat, vt diſcretione, modeſtia, & ſpiritualibus verbis

bis ſingulos ædificatos, & contentos à ſe dimittere ſtudeat.

8 Cum externi aliquem è noſtris alloqui volent, Superiorem adibit, qui ſi ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, et ad locum colloquijs deſtinatum eos remittet.

9 De eleemoſynis, quæ ad ianuam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiuſque ordinem ſequatur, & ſi alicuius momenti ſint, Procuratorem certiorem faciat.

10 Si quando Prælati, aut Magnates domum intrarint, curet, ſi commode poſsit, vt Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipſe accerſit.

11 Cum pauperes eleemoſynæ cauſa ad ianuam accedunt, benigne reſpondeat, & ſedulo quærat, quidnam eis erogari poſsit iuxta Superioris arbitrium, idque illis cum caritate diſtribuat.

12 Mulieres, ſi quando ad oſtium accedunt, paucis verbis dimittat, aut ſi pluribus opus eſſe videretur, in eccleſiam eas mittat ad Aedituum, vbi reſponderi ipſis poterit.

13 Obſerata ſemper ianua ſit, clauiſque in porta ne relinquatur; loca etiam portæ vicina munda ſeruet, & vt iuxta ianuam omnes ſummiſſa voce loquantur, curet.

14 Portas domus ante noctem claudat; exinde vero eas nullius cauſa aperiat, niſi de Præpoſiti, vel Rectoris expreſſa licentia, & antequam cubitum eat, claues eidem tradens; ſi quis foris maneat, illi renunciabit.

15 *Nihil cuſtodiendum à quoquam externo recipiat, abſque Superioris iuſſu.*

16 *Quoties Medicus domum ingredietur, ſignum dabit campana; vt Miniſter, et ceteri qui debent, adeſſe poßint.*

17 *In Collegijs, in quibus Scholæ externis aperiuntur, ſignum campana dabit pro initio lectionum, ac fine, & Gymnaſia ſtatis temporibus aperiet, atque claudet, niſi horum cura alijs demandetur.*

REGV-

REGVLAE CVSTODIS VESTIVM.

1 SEruare debet omnem ſupellectilē, ſiue lineā, ſiue laneā, et quicquid ad indumenta, et vbi opus fuerit, etiā ad calceamenta attinet; quæ diligenti cura, vt rem pauperum Chriſti, cuſtodiet.

2 Inuentarium rerum, quas ipſe cuſtodit, ſi alicuius momenti ſint, in libro habeat, & ſeorſum ſcribat, quæ de nouó fiant, addito die, menſe, & anno; vt cum á Superiore iubebitur, poſſit ſui muneris rationem reddere.

3 Veſtes ordine diſpoſitas ſeruet, & nouas, & integras á vetuſtioribus ſeiungat, et ne corrūpantur videat; eas etiam aptandas, & reſarciendas curet, vt decet religioſam paupertatem; quas vero non amplius vſui noſtrorum futuras iudicabit, eas Superiori oſtendat, vt ille, quid de eis faciendū ſit ſtatuat.

In ex c. 4. §.4. & p.1. c.4.§.6.

4 Quæ ſinguli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi ſeparatim aſſeruabit, inſcripto nomine eius qui attulit, donec biennio expleto conſueta vota Societatis emittat.

5 Singulis menſibus omnia domus viſitabit cubicula; vt ex Superioris arbitrio, ſi quid eis deſit, ſuppleri poſſit; ſi quid etiam Superfluum inuenerit, in veſtiaria officina cuſtodiatur.

6 Inſpiciat etiā qui nā veſtibus indigeant, vt Supe-

riori

riori dicat, eiuſq; ordinem exequatur, eo vero incon ſulto nihil cuiquam dabit. * *Coadiutores autem tem porales ſottanis dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio ſottanis breuiori vtantur.* * Can. 23. Congr. 1.

7 *Linei panni lotori, ſiue externus ille ſit, ſiue do meſticus, ſcripto numero dentur, & accipiantur.*

8 *Subuculæ ſingulorum, quæ ſtaturæ induentiū conuenire debent, ſignis particularibus internoſcantur, ne permiſceri contingat.*

9 *Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectorij Præfecto, Coquo, alijsque miniſtris diuidet, numerato det, & recipiat.*

10 *Sabbati veſpere linea munda per omnia cubicula diſtribuat: Dominica vero die mane ex iiſdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.*

11 *Aeſtiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoque die: hyberno vero poſt tres hebdomadas diſtribuat, vbi id fieri poterit.*

12 *Hæc omnia cuſtos veſtium præſtabit, niſi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures perſonas diſtribuere neceſſe ſit.*

REGVLAE EMPTORIS.

1 Diligens ſit in emendis iis, quæ ad quotidianum vſum, Superioris arbitrio, domum comportanda ſunt, eaque tempeſtiue Diſpenſatori tradat. emat autem res bonas, & quam commodiſsimo pretio poterit, licet longius ſint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ ſummã, qam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem ſequẽti die empurus ſit, à Miniſtro intelliget.

3 Curet quantum poterit, eos quibus cum aget, diſcretione, ac modeſtia ædificare, & quatenus eius officium decet, religioſis verbis in ſpiritu iuuare.

REGVLAE DISPENSATORIS.

1 IN rebus diſtribuendis ordinem Superioris ſequatur, & quamuis communiter æqualitatē inter omnes ſeruare debet; habeat tamen infirmorum, & conualeſcentium rationem, prout ei fuerit præſcriptum.

2 Vinum in menſa ponendum aqua temperabit, ubi, & quantum Superiori videbitur.

3 Quæ ex menſis ſuperſunt, diligenter conſeruabit, memor paupertatis; vt et domeſticis, & externis pauperibus, iuxta ordinē Superioris, vſui eſſe poſſint.

4 Curam habeat conſeruandi res ad victum neceſſarias, quæ ipſi committētur, clauſasque cuſtodiat, aduertens ne corrumpantur: quod ſi corruptionis ſit periculum Superiorem admoneat. vt autem hæc melius obſeruet, viſitet ſæpe Penum, & alia loca vbi illa reconduntur.

5 Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo ſunt, munda habeat.

6 Antequam penitus abſumantur cibi, qui domi reconduntur, Superiorem admoneat, vt alij coemi tempeſtiue poſſint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus eſt, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGVLAE PRAEFECTI REFECTORII.

1 *CVret refectoriũ, & quæ eius vſibus ſeruiunt, omnia eſſe quam mundiſsima.*

2 *Ne aqua manibus abluendis, aut mantilia extergendis deſint, aduertat: horum autem (quæ bis in hebdomada ſaltem mutabuntur) alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt.*

3 *Mantilia ſingulis ſaltẽ hebdomadis ſemel, mappæ vero quæ ſingulis ſingulæ ſeruiẽt, bis mũdæ ponẽtur: omnia aũt lintea numerato, et accipiat, et reddat.*

4 *Curet, ne vaſa, & cetera in refectorio neceſſaria deſint, & vt quam maxime munda ſint: cultellos autem frequenter acuere faciat.*

5 *Paruam menſam paratam habeat.*

6 *Signum campana temporibus ſuis dabit conueniendi ad primam, & ſecundam menſam: ſed ante primum pulſum, (qui quarta parte horæ ſecundũ præcedat) á Coquo intelligat, an ſint omnia parata.*

7 *Menſæ rebus neceſſarijs paratæ eſſe debent, cum campana ſignum primo dabitur: quæ autem ad potum pertinent, circa ſecundum ſignum apponantur; & aquæ, ac vini vaſa ſupra orbes collocentur.*

8 *Sit certus locus ijs, qui curæ Infirmarij ſubſunt, quibus nihil, niſi quod ab eo præſcriptum erit, apponat: ſeruet autem cum omnibus æqualitatẽ, ni-*

ſi ſe-

ſi ſecus neceßitatis cauſa eſſet à Superiore monitus, ſine cuius arbitrio, neque ientaculum, neque aliud quicquam vlli concedet.

9 *Priuſquam è menſa ſurgatur, inferantur orbes aliquot in menſam, vt quiſque locum ſuum mundet: quamprimum vero pro ſecunda præparata omnia habuerit, ſignum campana dabit; prouidebitque, ne deſint, qui miniſtrare debent.*

10 *Quæ ex menſis ſuperſunt, colliget, atque illi tradet, ad quem id ex officio pertinet, ſiue Coquus is, ſiue Diſpenſator ſit.*

11 *Nomina eorũ, qui domi tam in refectorio, quã extra veſcuntur, in quadã tabula habeat, & eos qui cibũ cepere, notabit; vt intelligat, qui nam ſuperſint; & Coquũ qui portiones diſtribuit, commonefaciet.*

12 *Menſis expeditis mantilia plicentur, verraturque refectorium: & ſi quis inter comedendum ſilentium non ſeruauerit, aut aliquid minus modeſtum fecerit, ipſe Superiori ſignificabit.*

13 *Habeat à Miniſtro catalogum in quo ſcriptũ ſit, quinã, & quibus diebus in prima, & ſecunda menſa miniſtraturi ſint; eumq; ordinem ſeruet.* Intelligat *etiã ſabbato quinam per hebdomadã ſequentem in refectorio legere debeant, eoſq; faciat certiores.*

14 *Catalogum habeat rerum, quæ in refectorio ſeruiunt; vt cum ratio ab eo requiretur, in promptu ſit, & in loco ad id deſignato eas cuſtodiat.*

15 *Ad finem recreationis, quæ vna hora poſt primam menſam, altera poſt ſecundam à prandio, & à cœna durare debet, diſtincta ſigna campana dabit.*

REGVLAE COQVI.

1 IN ijs omnibus, quæ ad ſuum munus pertinent, munditiam ſeruet ipſe, & ab alijs ſeruandã curet, detq; operã, vt omnia recte, & opportune parentur, ea præſertim, quæ ad ægrotos pertinẽt

2 Carnes, piſces, & alia, quæ ad menſam portandi ſunt, dum ſecat, & diſtribuit, digitis minime contrectet, ſed fuſcinula, aut cultello ad eã rem vtatur.

3 Semihora, aut ſaltẽ quarta horæ parte, ante quã in mẽſa ſit ſedendũ, præparati cibi omnes eſſe debẽt.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum ordinem à Superiore datum ſequetur.

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantum excepto, neminẽ ſinet, neque ipſe faciet ſine Superioris facultate.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarum eſt vſus in coquina, quas ipſe ſeruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura quam neceſſaria ſint, ligna comburantur. hanc ſimiliter diligentiã in rebus quas conſumit, adhibebit, ne quid non neceſſariũ inſumatur; vt religioſam paupertatem decet.

8 Quæ ex menſa ſuperſunt, eique tradũtur, conſeruabit memor paupertatis; vt & domeſticis, & externis pauperibus vſui eſſe poſſint, iuxta ordinem Superioris.

9 Si quem haberet adiutorem, curet vt eum verbo, & exemplo ſuo ædificet, præſertim Nouitios.

REGVLAE EXCITATORIS.

1 MEdia ſaltem horæ parte ante cæteros cubitum eat, eodemq; temporis ſpatio ante alios mane ſurgat, & hora conſtituta campanã pulſet, ſtatimque ad omnia cubicula lumen deferens cunctos excitet; quod vt certius, & melius præſtare poßit, horologium excitatorium à Superiore habeat. Par. 3. c. 2. §. 2. & lit. E & p. 4. c. 10. §. 9.

2 Quarta horæ parte ab excitatione elapſa, cubicula rurſus inuiſat, ac ſi quos nondũ ſurrexiſſe comperiat, Superiori nunciet,

3 Poſt aliam quartam horæ partem ad orationem pulſabit, ita vt ab excitatione, ad orationis vſq; initium ſemihora intercedat: abſoluto vero tempore orationi deputato, finis ſignum dabit.

4 Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut viſitare debet, eos à Superiore petet, quos ſeruare eaſdem regulas curabit: ſi qui autem debiles, aut valetudinarij erunt, eos iuxta ordinem Superioris excitabit,

5 Si quem videret communem illam regulã minus obſeruantem, qua omnes decenter cooperti dormire iubentur: Superiorem monebit.

REGVLAE NOCTV CVBICVLA VISITANTIS.

Par. 4. c. 10. §.9. * Par. 3. c. 2. §.2.

1 *HOra à Superiore præſcripta ad nocturnum conſcientiæ examen pulſabit; * tranſactoque quadrante ſignum dabit ad cubandum.*

2 *Elapſa quarta horæ parte à cubandi ſigno, ſingula cubicula adibit, & an omnes ad lectum ſe receperint, ac lucernas extinxerint, videbit: ſi quos inuenerit extra lectum, aut qui lucernas non extinxerint, Superiori renunciabit.*

DE OBEDIENTIAE VIRTVTE, EPISTOLA N. P. IGNATII.

Ignatius Loiola Fratribus Societatis IESV, qui ſunt in Luſitania gratiam, & amorem Chriſti Domini ſempiternum.

M*Agnam animi voluptatẽ capio, fratres in Chriſto cariſsimi, cum affertur ad me, quàm acri ſtudio conatuque ad ſummam virtutis, ac diuini obſequij perfectionẽ enitamini; beneficio illius, qui vos, vt ad hoc vitæ inſtitutum vocauit, ſic in eodem pro ſua clementia retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quẽ, qui ſunt ab ipſo electi, perueniunt.* I.

Atque ego ſane, cum vos omnibus donis ornamentiſque ſpiritalibus perfectos, tum vero (quod alias ex me cognouiſtis) in primis Obediẽtiæ virtute præſtantiſsimos eſſe cupio: idque non ſolum ob eximia quædam, ac ſingularia eius bona, quæ tot, tamque illuſtribus ſacrarum literarum teſtimonijs, atque exemplis, in teſtamento æque nouo, ac veteri comprobantur; ſed etiam quod (vt eſt apud ſanctũ Gregorium) Obedientia ſola virtus eſt, quæ virtutes ceteras menti inſerit, inſertaſque cuſtodit. Hæc dum II.

Libr. 35. Moral. c. 10.

florue-

floruerit, florebunt proculdubio reliquæ, edentque fructus, quales & ego in animis veſtris exopto, & ſuo iure poſtulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientiæ ſcelere afflictum, ac perditum, ſalutari
Ad Philipp. 2. *ipſemet Obedientia reparauit, Factus obediens vſq; ad mortem, mortem autem Crucis.*

III. *Ab alijs religioſis ordinibus facilius patiamur ſuperari nos ieiunijs, vigilijs, & cetera victus, cultuſque aſperitate, quam ſuo quique ritu, ac diſciplina ſancte ſuſcipiunt: vera quidem, ac perfecta Obedientia, abdicationeque voluntatis, atque iudicij maxime velim, fratres cariſsimi, eſſe conſpicuos, quicunque in hac Societate Deo Domino noſtro deſeruiunt; eiuſdemque Societatis veram, germanamque ſobolem hac quaſi nota diſtingui, qui numquam intueantur perſonam ipſam, cui obediunt, ſed in ea Chriſtum Dominum, cuius cauſa obediunt. Siquidē Superiori, nec ſi prudentia, bonitate, cæteriſve quibuslibet diuinis donis ornatus, inſtructuſque ſit, propterea obtemperādum eſt; ſed ob id ſolum, quod vices gerat Dei, eiuſdemque auctoritate fungatur, qui*
Luc. 10. *dicit, Qui vos audit, me audit, & qui vos ſpernit, me ſpernit: nec contra ſiue conſilio, aut prudentia minus valeat, quidquam iccirco de Obedientia remittendū, quatenus ille Superior eſt; quando illius perſonam refert, cuius ſapientia falli non poteſt; ſupplebitque ipſe, quidquid miniſtro defuerit, ſiue probitate, alijſque ornamentis careat; ſiquidem diſertis*
Matthæ. 22. *verbis Chriſtus Dominus cum dixiſſet, ſuper Cathedram Moyſi ſederunt Scribæ, & Phariſæi; protinus*

addidit,

addidit, Omnia ergo, quæcunq; dixerint vobis, ſeruate, & facite; ſecundũ vero opera eorũ nolite facere.

Quocirca ſedulo vos in eam curam, atq; exercitationem incumbere cupio, vt Chriſtum Dominũ in Superiore quolibet agnoſcere ſtudeatis; in eoque diuinæ Maieſtati reuerẽtiam, atque Obedientiã ſummam cum religione præſtare. Quod vobis minus mirum videbitur, ſi animaduerteritis preceptum eſſe ab Apoſtolo, vt Superioribus etiam ſecularibus, ethniciſq; pareamus, vt Chriſto, ex quo omnis poteſtas bene inſtituta deſcendit: ſic enim ſcribit ille ad Epheſios, Obedite Dominis carnalibus cum timore, & tremore in ſimplicitate cordis veſtri, ſicut Chriſto, non ad oculum ſeruientes, quaſi hominibus placentes; ſed vt ſerui Chriſti facientes voluntatẽ Dei ex animo, cum bona voluntate ſeruientes, ſicut Domino, & non hominibus. Atque hinc exiſtimare poteritis ipſi, cum ſe religioſus quiſpiam regendum, ac moderandum alteri tradidit, non ſolum vt Superiori, ſed etiam nominatim vt Chriſti partes agenti; quo illũ loco apud animum ſuum habere, vtrum vt hominem, an vt Chriſti vicarium debeat intueri. IV. Cap.6.

Iam vero illud etiam vobis clare compertũ eſſe, ac in animis veſtris penitus inſidere vehementer cupio; infimam, & valde imperfectam eſſe primam illam Obedientiæ formã, quæ mandata dumtaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignam, niſi ad alterum gradum aſcendat, qui voluntatem Superioris ſuam efficit, & cum ea ita concordet, vt non ſolũ in effectu executio appareat, verum etiam in affectu V.

conſenſio; ſicque idem velit vterque, idē nolit. At-
1. Regum 15. que propterea in ſacris literis legimus, Melior eſt
Obedientia, quàm victimæ; ſiquidem (vt S. Grego-
Lib. 35. Moral. c. 10. rius docet) Per victimas aliena caro, per Obedien-
tiam vero voluntas propria mactatur: quæ quidem
pars animi, quoniam eſt adeo præſtans, ſic fit, vt eius
oblatio Domino, ac Creatori noſtro per Obedientiā
facta, magni ſit æſtimanda.

VI. Quanto in errore, quàmque periculoſo verſan-
tur, non dico ſolum ij, qui in ijs, quæ ad carnem, &
ſanguinem pertinent, ſed illi etiam, qui in rebus alio-
quin admodum ſanctis, ac ſpiritalibus, vt ieiunijs,
precationibus, alijſve quibuſuis pietatis operibus,
fas putant à præſcripto Superioris, ac voluntate di-
ſcedere, Audiāt quod ſapienter adnotāt Caſſianus
Coll. 4. cap. 20. in Collatione Danielis Abbatis: Vnum ſane, inquit,
atque idem inobedientiæ genus eſt, vel propter ope-
rationis inſtantiam, vel propter otij deſiderium, ſe-
nioris violare mandatum; tamque diſpendioſum eſt
pro ſomno, quàm pro vigilantia Monaſterij ſtatuta
conuellere: tantū denique eſt Abbatis tranſire præ-
ceptum, vt legas; quantū ſi contemnas, vt dormias.
Sancta fuit actio Marthæ, ſancta contemplatio Ma-
gdalenæ, ſancta pænitentia & lacrymæ, quibus pe-
des Chriſti Domini rigabantur: ſed hæc omnia nimi-
rum oportuit fieri in Bethania, quam vocem domum
Obedientiæ interpretantur; vt ea re, quemadmodū
In Serm. ad milit. templ. c. 13. ait S. Bernardus, nobis ſignificare voluiſſe Dominus
videatur, Nec ſtudium bonæ actionis, nec otium ſan
ctæ contemplationis, nec lacrymam pænitentis, ex-

tra Be-

tra Bethaniam illi accepta eſſe potuiſſe.

Quocirca voluntates veſtras, fratres cariſſimi, quoad eius fieri poteſt, omnino deponite: libertatem Conditori veſtro, quam vobis ipſemet elargitus eſt, in eius miniſtris libere tradite, ac dicate. nolite exiguum veſtri liberi arbitrij fructum putare, quod liceat vobis illud à quo id accepiſtis, eidem per Obedientiam plene reddere. Quod cum facitis, non modo non perditis ipſum, verumetiam augetis, atque perficitis; quippe qui veſtras omnes voluntates certiſſima rectitudinis regula moderamini voluntate diuina, quam videlicet interpretatur is, qui vobis Dei nomine præſidet. VII.

Itaque diligenter illud etiam cauendũ eſt, ne Superioris vllo vnquam tempore voluntatem (quam ducere pro diuina debetis) ad veſtram detorquere nitamini: id enim eſſet non veſtram diuinæ conformare, ſed diuinã veſtræ voluntatis norma regere velle, eiuſdem diuinæ ſapientiæ ordinem inuertentes. Sane quàm magnus eſt error, & quidem eorũ, quos amor ſui obcæcauit, obedientes exiſtimare ſeſe, cum Superiorem ad id, quod ipſimet volunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctum Bernardũ in hac re præclare exercitatũ audite: Quiſquis, inquit, vel aperte, vel occulte ſatagit, vt quod habet in voluntate, hoc ei ſpiritualis pater iniungat; ipſe ſe ſeducit, ſi forte ſibi quaſi de Obedientia blandiatur: neque enim in ea re ipſe Prælato, ſed magis ei Prælatus obedit. Quæ cũ ita ſint, quiſquis ad Obedientiæ virtutem velit peruenire, oportet ad hunc ſecundum Obedientiæ gradum aſcen- VIII.

In Serm. de trib. ordin. eccle. ad Patres in capitulo.

aſcendat, vt Superioris non ſolum iuſſa exequatur; ſed etiã eius voluntatem ſuam faciat, ſeu potius ſuã exuat, vt diuinam à Superiore expoſitam induat.

IX. Qui vero ſe totum penitus immolare vult Deo, præter volũtatem, intelligentiã quoque, qui tertius, & ſummus eſt gradus Obedientiæ, offerat neceſſe eſt, vt non ſolum idem velit, ſed etiã vt idẽ ſentiat, quod Superior, eiuſque iudicio ſubijciat ſuum, quoad poteſt deuota voluntas intelligentiam inflectere: quæ vis animi, tametſi non ea, qua voluntas pollet, libertate prædita eſt, atque ipſa natura fertur eius aſſenſus in id, quod ſibi veri ſpeciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis euidentia vim illi non infert, poteſt voluntatis pondere in hanc potius, quàm in illam partem inclinari: quæ res cũ incidunt, debet quiſquis Obedientiã profitetur, inclinare ſeſe in ſententiam Superioris. Etenim cum Obedientia ſit quoddã holocauſtum, quo totus homo ſine vlla prorſus imminutione Conditori ſuo, ac Domino per manus miniſtrorum in caritatis igne immolatur; cumque ſit eadem renunciatio quædam integra, per quam omni ſuo iure ſponte decedit religioſus, vt diuinæ prouidentiæ, Superioris ductu gubernandum, ac poſſidendũ vltro ſeſe addicat, ac mancipet; negari non poteſt, quin Obedientia comprehendat non ſolum executionem, vt imperata quis faciat, & voluntatem, vt libenter faciat; ſed etiã iudiciũ, vt quæcunq; Superior mandat, ac ſentit, eadẽ inferiori, & recta, & vera eſſe videantur, quatenus, vt dixi, vi ſua poteſt voluntas intelligentiã flectere.

Vtinam

Vtinam hanc mentis, et iudicij Obedientiã, ita & intelligerent homines, & exercerent, vt grata Deo eſt, ac omnibus, qui in religione viuunt, neceſſaria. Nam vt in corporibus, globiſque cæleſtibus, vt alius alium afficiat, moueatque, requiritur, vt certa quadam conuenientia & ordine inferior orbis ſuperiori ſubijciatur: ſic in hominibus, cum alter alterius auctoritate mouetur, quod per Obedientiam fit, oportet, vt is, qui ab alterius nutu pendet, ſubſeruiat, & obſecundet, vt virtus ab imperante ad eũ deriuetur, & influat. Hæc autem obtemperandi, obſecundandique ratio conſtare non poteſt, niſi voluntas, ac iudicium inferioris cum Superioris voluntate, ac iudicio congruat. X.

Iam vero ſi finis, & cauſa Obedientiæ ſpectatur, quemadmodum voluntas, ita & iudiciũ in eo, quod nobis conuenit, decipi poteſt. ergo ſicuti, ne voluntas erret, cum Superioris voluntate coniungitur; ſic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiã conformanda eſt. Ne innitaris prudentiæ tuæ, ſacræ literæ monent: atque in rebus etiam humanis cenſent ſapientes, vere prudentis eſſe, ſua ipſius prudentia minime fidere; præſertim in rebus ſuis, quarum homines animo perturbato fere boni iudices eſſe non poſſunt. Quod ſi in rebus noſtris, alterius etiam non Superioris iudicium, atque conſilium noſtro anteponendum eſt, quanto magis ipſius Superioris, cui nos, vt Dei vicẽ gerenti, ac diuinæ voluntatis interpreti moderandos tradidimus? In cauſis vero, perſoniſque ſpiritualibus eo maior etiam cautio proculdubio eſt ne- XI. Prouerbior. c. 3.

eſt neceſſaria, quo grauius eſt ſpiritalis viæ periculũ, cum ſine frenis conſilij diſcretioniſue in ea decurritur. Qua de re commode Caſsianus in Collatione Abbatis Moſi ait, Nullo alio vitio tam præcipitem Diabolus monachum pertrahit, ac perducit ad mortem; quam cum eũ neglectis conſilijs ſeniorum, ſuo iudicio perſuaſerit, definitionique confidere.

Coll. 2. cap. 11.

XII. *Præterea, niſi hæc Obedientia iudicij exiſtat, fieri non poteſt, vt vel conſenſus voluntatis, vel executio talis ſit, qualem eſſe oportet: natura enim ita comparatum eſt, vt animi noſtri vires, quæ appetitiuæ dicuntur, ſequantur apprehenſiuas; & niſi adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod ſi forte quis aliquo temporis ſpatio obediat per communem illam apprehenſionem, qua cenſetur, perperam etiam præcipienti parendũ eſſe; certe id ſtabile, ac fixum eſſe non poteſt: atque ita perſeuerantia deficit, vel ſaltem Obedientiæ perfectio, quæ in prompte, & alacriter obediendo conſiſtit: non enim ibi poteſt eſſe alacritas, ac diligentia, vbi eſt animorum, ſententiarumque diſſenſio: perit etiam exequendi ſtudium, & celeritas, cum ambigitur, expediat, nec ne, facere quod iubemur: perit celebris illa Obedientiæ cæcæ ſimplicitas, cum apud nos ipſos in quæſtionem vocamus rectene præcipiãtur, an ſecus; atque etiam fortaſſe damnamus Superiorem, quod ea mandet, quæ nobis non ita iucunda ſunt: perit humilitas, quoniam & ſi ex altera parte paremus, ex altera tamen noſmetipſos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit de-*

rit denique (vt ſummatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas: ſuccedunt autem in eorũ locum dolor, moleſtia, tarditas, laſsitudo, obmurmurationes, excuſationes, aliaque vitia non ſane leuia, quibus Obedientiæ pretium, ac meritum prorſus extinguitur. Itaque ſanctus Bernardus, de iis, qui grauiter ferunt imperata minus ſibi ſuauia, ſic ait; Hæc ſi moleſte cœperis ſuſtinere, ſi diiudicare Prælatũ, ſi murmurare in corde; etiam ſi exterius impleas, quod iubetur, non eſt hæc virtus patientiæ, ſed velamentum malitiæ. Quod ſi pax, & tranquillitas animi quæritur: certe hac non fruetur is, qui habet intra ſeſe cauſam perturbationis, atque tumultus, diſſenſionẽ videlicet iudicij proprij ab Obedientiæ lege. Serm. 3. de Circũciſione.

XIII. Atque iccirco, tuendæ concordiæ cauſa, quæ Societatis omnis eſt vinculũ, tantopere hortatur Apoſtolus, vt id ipſum omnes ſapiant, & dicant; nimirũ vt conſentientibus & iudicijs, & voluntatibus, mutuo foueantur, & conſeruentur. Iam ſi vnum eundemque oportet eſſe membrorũ ſenſum, & capitis; facile cernitur, vtrum ſit æquius, caput membris, an membra capiti conſentire. Atque ex his quidem, quæ dicta ſunt hactenus, ſatis apparet, Obedientia iudicij quam ſit neceſſaria. Ad Rom. 15. & 1. Cor. 1. & 2. Cor. 13. & ad Philip. 2.

XIV. Quã vero ſit eadem ipſa perfecta, grataq; Domino, inde primum oſtenditur, quod per eam præſtantiſsima pars hominis, ac pretioſiſsima Domino conſecratur: deinde quod Obediens ita fit holocauſtum viuum, gratumque Maieſtati diuinæ cum nihil ſuimet omnino retineat: poſtremo quod magna eſt hu-

ius certaminis difficultas; frangit enim ſeſe Dei cauſa Obediens ipſemet, reſiſtitque naturali propenſioni, quæ omnibus hominibus inſita eſt ad ſuam complectendam, ſequendamque ſententiam. Ex his igitur rebus efficitur, vt Obedientia tametſi proprie voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam, ac paratam; nihilominus ad intelligentiam quoque ipſam, vt diximus, pertinere debeat, eamque inducere ad ſentiendum id ipſum, quod ſentit Superior: ſic enim fiet, vt omnibus connixi viribus, & voluntatis, et intelligentiæ ad executionem celerem, atque integram veniamus.

XV. *Videor mihi vos, fratres cariſſimi, audire dicẽtes, de virtutis quidem huiuſce neceſſitate iam non ambigere, illud vero, ut cognoſcatis vehemẽter optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire poſſitis.*

Serm. 5. de Epiphania. *Huic ego quæſtioni cum ſancto Leone, ita reſpondeo. Nihil arduum eſt humilibus, & nihil aſperum mitibus. modo non deſit vobis humilitas, non deſit manſuetudo; non vtique deerit Deo benignitas ad uos adiuuandos, ut quæ ſibi promiſiſtis, ea præſtare poſſitis, animo non ſolum æquo, ſed etiam libenti.*

XVI. *Præterea uobis tria nominatim propono, quæ ad Obedientiam iudicij comparandam multum iuuant. Primum illud eſt, ut quemadmodum initio dixi, non intueamini in perſona Superioris hominem obnoxiũ erroribus, atque miſerijs; ſed Chriſtum ipſum, qui eſt ſapientia ſumma, bonitas immenſa, caritas infinita, qui nec decipi poteſt, nec uos uult ipſe decipere. Et quoniam conſcij uobiſmet eſtis, uos Dei amore iu-*

re iugum Obedientiæ ſubiiſſe, vt in Superioris volũtate ſequenda, voluntatem diuinam certius ſequeremini; nolite dubitare, quin pergat fideliſſima Domini caritas, eorum miniſterio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem, ac iuſſa, non ſecus ac Chriſti vocem excipite: ſiquidem Apoſtolus etiam in hãc ſententiam ſcribens ad Coloſſenſes, cum ad obtemperandum Præpoſitis ſubditos adhortatur, ait, Quodcunque facitis ex animo operamini ſicut Domino, & non hominibus; ſcientes, quod à Domino accipietis retributionem hæreditatis, Domino Chriſto ſeruite. Sanctus vero Bernardus, Siue Deus (inquit) ſiue homo vicarius Dei mãdatum quodcumque tradiderit, pari profecto obſequendũ eſt cura, pari reuerentia deferendũ; vbi tamen Deo contraria non præcipit homo. Atque ita, ſi non hominem externis oculis, ſed Deum inſpexeritis internis; haud ſane graue fuerit vobis voluntates veſtras, atq; iudicia conformare ad eã regulam actionũ veſtrarũ, quã ipſimet elegiſtis.

Cap. 3.

In tract. de præcepto. & diſpenſat. fere initio.

Altera eſt ratio, vt quod Superior mandat, vel ſentit, defendere ſemper apud animos veſtros ſtudioſe nitamini; improbare autem nequaquam. atque ad eam ipſam rem proderit bene animatos, affectoſque eſſe ad id omne, quod ipſe iuſſerit: ſic enim fiet, non ſolum vt ſine moleſtia, ſed etiam vt cum voluptate, lætitiaque pareatis. nam (vt eſt apud Sanctum Leonem) non dura ibi neceſſitate ſeruitur, vbi diligitur quod iubetur.

XVII.

Serm. 4. de ieiunio ſeptimi menſis.

Poſtrema ſubiiciendi iudicij ratio eſt, cum faci- XVIII.

lior, tutiorque, tum etiam apud ſanctos Patres in more poſita, vt ſtatuatis vobiſcum ipſi, quidquid Superior præcipit, ipſius Dei præceptum eſſe, & voluntatem: atque vt ad credenda, quæ catholica fides proponit, toto animo aſſenſuque veſtro ſtatim incumbitis, ſic ad ea facienda, quæcumque Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parendi cupidæ ſine vlla prorſus diſquiſitione feramini.
Gene.22. *Sic egiſſe credendus eſt Abraham, filium Iſaac immolare iuſſus: ſic noui Teſtamenti tempore aliqui è ſanctis Patribus ijs, quos commemorat Caſsianus, vt*
Lib. 4. c. 24. & 26. *Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat vtile ne eſſet, an inutile; vt cum aridum lignum tanto, ac tam diuturno labore per annum irrigauit: nec vtrum fieri poſſet, nec ne; vt cum conatus eſt tam ex animo ingens ſaxum ſolus dimouere loco, quod ne multi quidem ſimul homines impellere potuiſſent: quod Obedientiæ genus ipſis interdum miraculis diuinitus comprobatum videmus. Nam (vt alios taceam, quos ipſi non ignoratis) Maurus ſancti Benedicti diſcipulus, mandato Superioris lacum*
Grego. 2. dialo.c. 7. *ingreſſus, nec merſus eſt: alius quidam à Superiore*
In vitis Patrum 2. par. lib. de obed. *iuſſus, leænam ad ſe ducere, illam cepit, atque perduxit. Eſt igitur hæc ratio ſubijciendi proprij iudicij, ac ſine vlla quæſtione ſanciendi, et collaudandi apud ſe quodcunque Superior iuſſerit, non ſolum ſanctis viris vſitata, ſed etiam perfectæ Obedientiæ ſtudioſis imitanda omnibus in rebus, quæ cum peccato manifeſto coniunctæ non ſunt.*

XIX. *Nec tamen iccirco vetamini, ſi quid forte vobis*

occurrat

occurrat à Superioris ſententia diuerſum, idque vobis (conſulto ſuppliciter Domino) exponendũ videatur, quominus id ad Superiorem referre poßitis: verum in hac re, ne vos amor veſtri, iudiciumque decipiat, illa cautio eſt adhibenda, vt animo ſitis, & ante, & poſt relationem æquißimo, non ſolũ quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel ſuſcipiendam, vel deponendam; ſed etiam ad approbandum, rectiuſque putandũ quidquid Superiori placuerit.

Atque hæc quæ de Obedientia diximus, æque priuatis erga proximos Superiores; atque Rectoribus, Præpoſitiſque localibus erga Prouinciales; Prouincialibus erga Generalem; Generali denique erga illum, quem Deus ipſi præfecit, nempe ſuum in terris Vicarium, obſeruanda ſunt; ſic, vt & ordinũ perfecta diſtinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas, ſine qua nec Societatis noſtræ, nec alterius cuiuſlibet Sodalitij poſſet recta gubernatio conſeruari. Nimirum hoc modo prouidentia illa diuina diſponit omnia ſuauiter, infima per media, media per ſumma, ſuos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vnius Hierarchiæ ad aliam ſubordinata ſeries; hinc & cœleſtium, & aliorum omnium, quæ cientur, corporum certis locis, ac ſedibus inter ſeſe apta connexio, quorum conuerſiones, ac motus ab vno mouente ſupremo gradatim omnes vſque ad infimos rite proueniunt. Idem in terris, cum in omni ciuitate bonis inſtituta legibus, tum vero in Hierarchia Eccleſiaſtica cernitur, cuius omnia mẽbra, & functiones ab vno generali CHRISTI Do- XX. Sap. 8.

mini noſtri Vicario deriuantur; & quo accuratius hæc diſpoſitio, & collocatio cuſtoditur, eo rectior eſt gubernatio, & melior. contra vero huius ordinis negligentia, quam grauia incommoda multis hominum Societatibus importentur, nemo non videt. atque iccirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc virtutem exerceri, vigereque percupio, quaſi in ea Societatis noſtræ bonum, ac ſalus vniuerſa conſiſtat.

XXI. *Quæ cum ita ſint, vt vnde exorſa eſt, ibidem terminetur epiſtola; uos ego per Chriſtum Dominum Noſtrum obteſtor, qui ſeſe nobis non modo præceptorem, ſed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, vt ad eam uirtutẽ toto pectore incumbatis, & glorioſæ victoriæ appetentes, atque auidi, uoſmetipſos ſuperare, id eſt excelſiorem, & difficiliorem animi partem, uoluntatem dico, atq; iudicium expugnare, & ſubijcere ſtudeatis; quò Dei Domini Noſtri ſolidaueraque cognitio, atque amor ueſtros ad ſe animos penitus trahat, totoque uitæ huius, et quaſi peregrinationis curriculo uſque eò gubernet, ac regat, dũ uos demum alioſque complures, ueſtra opera exemploque adiutos, ad ultimum & feliciſſimum finem, nimirum ad beatitudinem ſempiternam perducat. Veſtris ad Deum precibus me ualde commendo. Romæ vij. kal. Aprilis. M D LIII.*

FINIS.

INDEX REGVLARVM.

SVmmarium Conſtitutionum. pagina 3
Regulæ communes. 18
Regulæ Prouincialis. 25
Regulæ Præpoſiti. 59
Regulæ Rectoris. 76
Regulæ Examinatoris. 93
Regulæ Magiſtri Nouitiorum. 97
Regulæ Modeſtiæ. 118
Inſtructio ad reddendã conſcientię rationẽ. 120
Regulæ Peregrinorum. 123
Regulæ Miniſtri. 126
Regulæ Conſultorum. 129
Regulæ Admonitoris. 132
Formula ſcribendi. 134
Regulæ Præfecti rerum ſpiritualium. 143
Regulæ Præfecti Eccleſiæ. 146
Catalogus Miſſarum, & Orationum. 152
Regulæ Sacerdotum. 160
Regulæ Concionatorum. 165
Regulæ eorũ, qui in miſsionibus verſantur. 169
Regulæ Procuratoris generalis. 176
Regulæ Procuratoris Domus Profeſsæ. 181
Regulæ Procuratoris Collegij, & Domus Probationis. 185
Regulæ Præfecti lectorum ad menſam. 190
Regulæ Præfecti ſanitatis. 193
Regulæ Præfecti Bibliothecæ. 194

Regulæ Subminiſtri. 196
Regulæ Aeditui. 198
Regulæ Infirmarij. 202
Regulæ Ianitoris. 205
Regulæ Cuſtodis veſtium. 208
Regulæ Emptoris, 210
Regulæ Diſpenſatoris. 211
Regulæ Præfecti refectorij. 212
Regulæ Coqui. 214
Regulæ Excitatoris. 215
Regulæ noctu cubicula viſitantis. 216
Epiſtola P.N.Ignatij de Obedientia. 217

Præter paucula quæ lector facile corriget, hæc etiam irrepſerunt, quæ ſic corrige.

Pagina	Regula	
10	31	in citatione deeſt, P.
34	47	ante ſi aliquis, adde, &
35	52	in prima citatione lege P.4.c.6.§.4 & 16.
		Item priorem ſtellam tranſpone ad illud, quo etiam.
36	56	poſt facultatibus, adde, ſuperioribus
38	67	in marg. Cong. 41 lege cong 4.
39	lin. 2.	ſeruentur, lege ſeruetur.
ead.	71	ſtella quæ ponitur ante vt à tertia; ponatur ante, & doctrinā Chriſtianā
ead.	72	deeſt ſtella in margine ante citationem illam P.5.c.3.§,4.
46	lin. 2.	modeſtia, lege moleſtia.
47	108	tota citatio eſt delenda, & ponenda hæc, P 7.c.2.§.2. & can. 28. cong. 2.
51	129	poſt partium, adde, domus.
55	lin. 3.	ante ſuperioribus, adde, ſuis.
63	22	in margine ante §.1. adde c.1.
64	27	in margine c.7. lege c.1.
80	21	in margine ante in proœ. deeſt, &
83	38	ſtellam primæ citationis tolle, & pone in ſecunda eiuſdem regulæ.
ead.	39	in margine tolle, P.4.c.6.§.15.
		Item in ſequenti citatione circa finem c.2. lege c.1.
97		in marg. c.2. lege c.1.
100	11	examinator habeat, tolle examinator.
103	lin. 9.	ſuo tempore, adde è regione in mar-

gine

		gine Exa.c.4.§.41.
ead.lin.13.		& eodem tempore adde è regione Exa.c.4.§.36.
ead.lin.18.		declaretur etiam illi adde è regione Can.22.cong.1.
ead.lin.20.		etiam determinatæ, tolle etiam.
ead.lin.24.		Sanctiſſimũ, adde è regione in margine P.1.c.4.§.6.
104	26	Examinator, tollatur.
112	63	in margine §.4.lege §.41.
170		in fine regulæ quintæ, ipſi, lege ipſis.
172.	lin.1.	exercendi, lege exercendis.
186	6	conſtat, lege conſtet.
188	19	repoſitas, lege repoſita.
191	lin.9.	ſequenti, lege ſequentis.
200	lin.9.	17.lege 16. & ſic couſequenter.
205	5	feneſtrellam, lege feneſtellam.

Ex Bibliotheca
jori Coll. Rom.
Societ. Jesu